

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Ι. ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ
ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ
ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ, ΕΚΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΕΝ ΤΩ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΣΥΜΒΟΛΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΕΛΕΤΗΝ
ΤΗΣ
ΑΜΠΕΛΟΠΟΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
ΜΙΧΑΗΛ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ
ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ.
1939

ΚΛΤ
252
738

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Ι. ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ
ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ
ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ, ΕΚΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΕΝ ΤΩ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΣΥΜΒΟΛΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΕΛΕΤΗΝ
ΤΗΣ
ΑΜΠΕΛΟΠΟΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

ΤΩ κ.

Τιμής ένεκα

υ θεσ/νική, τή

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ

ΜΙΧΑΗΛ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

1939

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Καίτοι ἡ ἀμπελοπονία εἶναι ἐκ τῶν σημαντικωτάτων καὶ τῶν μάλιστα δοκιμασθέντων τῆς γεωπονικῆς οἰκονομίας τῆς Ἑλλάδος κλάδων, ὅμως δὲν ὑφίσταται πρόσφατος ὀλοκληρωμένη ἐπιστημονικὴ μελέτη, καθ' ὅσον τοῦλάχιστον γνωρίζομεν, ἀφορῶσα εἰς τὴν εἰρημένην οἰκονομίαν. Ἡ ἔλλειψις δὲ αὕτη καὶ πρακτικῶς ἦτο ἐπιζήμιος· διότι ἄνευ τῆς γνώσεως τῆς πραγματικῆς καταστάσεως, τῆς ὀδηγησάσης εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς ἱστορικῆς ἐξελίξεως καὶ τῆς ὀρθῆς διαγνώσεως τῶν ἀσθενῶν σημείων τῆς οἰκονομίας ταύτης καὶ τῶν γενεσιουργῶν τῶν αἰτίων, δὲν εἶναι νοητὴ ἡ ἀποτελεσματικὴ ἀντιμετώπισις τῶν ὑφισταμένων καὶ τῶν ἐκάστοτε ἀνακυπτουσῶν δυσχερειῶν καὶ ἢ ἐν τῷ ἐνδεδειγμένῳ μέτρῳ προαγωγῆ τοῦ παραγωγικοῦ τούτου κλάδου. Δι' ὃ καὶ εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῆς μελέτης ταύτης δὲν ὀρμήθημεν ἐκ μόνου ἐπιστημονικοῦ διαφέροντος, ἀλλὰ καὶ ἐκ πρακτικῶν ὠφελιμιστικῶν λόγων. Ἀφορμὰς πλείστας ὄσας πρὸς τοῦτο παρέσχεν ἡμῖν κυρίως ἢ ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν ἐπαγγελματικῶν ἰδία γεωπονικῶν ὀργανώσεων¹ ἐπανελημμένη ἐπασχόλησις ἡμῶν μετὰ τὸν σπουδαιότατον τοῦτον κλάδον τῆς γεωπονικῆς οἰκονομίας τῆς Πατρίδος ἡμῶν.

Διὰ τὴν σύνταξιν τῆς παρούσης συμβολῆς ἐδέησε νὰ προστρέξωμεν ἐκτὸς τῶν ἐπισήμων στατιστικῶν, τὸ μὲν εἰς τὰς σποραδικὰς εἰδικὰς δημοσιεύσεις, αἵτινες ἐνεφανίσθησαν κατὰ καιροὺς ἐπὶ διαφόρων ζητημάτων ἀφορώντων εἰς ταύτην—κατὰ τὸ πλεῖστον χαρακτηῆρος μᾶλλον πληροφοριοδοτικοῦ—καὶ ἰδίᾳ τοῦ προσωπικοῦ ἡμῶν ἀρχείου καὶ τοῦ Σπουδαστηρίου-Ἐργαστηρίου Γεωπονικῆς Οἰκονομικῆς, Ἐκτιμητικῆς καὶ Πολιτικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, τὸ ὅποιον ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ διευθύνωμεν, τὸ δὲ εἰς τὰ στοιχεῖα καὶ τὰς πληροφορίες, τὰς ὁποίας οἱ εἰδικοὶ ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἀρμόδιοι εἶχον τὴν εὐγενῆ προαίρεσιν νὰ θέσουν εἰς τὴν διάθεσιν ἡμῶν.

Ἡ ἐπεξεργασία τοῦ ὕλικου ὠδήγησεν ἡμᾶς εἰς τὴν διαπίστωσιν σοβαρῶν διαφορῶν εἰς τὰ στατιστικὰ κλπ. πραγματικὰ δεδομένα, ἀναλόγως τῶν πηγῶν. Προσεπαθήσαμεν ὡς ἐκ τούτου, κατὰ τὸ δυνατόν, νὰ ἐκλέξωμεν ἐν ἐκάστη περιπτώσει τὰ δεδομένα, τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν ἀντίληψιν ἡμῶν

¹ Γεωργικῶν Ἐπιμελητηρίων.

¹ Ἀνάτυπον ἐκ τοῦ Α' τόμου (1938) τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπετηρίδος τῆς Γεωπονικῆς καὶ Δασολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

² Ἐν Θεσσαλονίκῃ, μεσοῦντος Φεβρουαρίου τοῦ ἔτους 1939.

προσήγγιζον περισσότερο την πραγματικότητα, και να επιφέρωμεν τὰς αναγκαίας διορθώσεις εκεί, όπου ἡ ἀνάγκη ἦτο ἀναμφισβήτητος.

Ἡ παρούσα μελέτη περιλαμβάνει πέντε μέρη: ἐν τῷ πρώτῳ ἐξετάζονται τὰ γενικῆς φύσεως δεδομένα, τὸ δεύτερον εἶναι ἀφιερωμένον εἰς τὴν οἰνοφόρον ἀμπελον, τὸ τρίτον εἰς τὴν ὀπωροφόρον, τὸ τέταρτον εἰς τὴν σταφιδάμπελον, καὶ εἰς τὸ τελευταῖον μᾶς ἐπασχολοῦν τὰ γενικά ἰδιά συμπεράσματα.

Πρὸς διευκόλυνσιν τῶν συγκρίσεων, τὰς ὁποίας δυσχεραίνουν αἱ διακυμάνσεις τῆς δραχμῆς, προσεθέσαμεν πίνακα τῆς ἰσοτιμίας τοῦ συναλλάγματος ἐπὶ Λονδίνου εἰς τὸ τέλος.

Μεταξὺ ἐκεῖνων, οἷτινες μᾶς ἐβοήθησαν εἰς τὴν ἐμφάνισιν τῆς μονογραφίας ταύτης, καθῆκον ἡμῶν νομίζομεν ὅπως εἰδικὴν κάμωμεν μνείαν τῶν κ. κ. Ν. Ρουσοπούλου, Π. Κουτσομητοπούλου, Κ. Ἰσαακίδου, Ι. Σαργιάννη, Σ. Πιπίνου, Γ. Τζεβελέκη καὶ ἰδία τοῦ μαθητοῦ καὶ συνεργάτου ἡμῶν κ. Θ. Μητακίδου.

I. ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΟΨΙΣ

Ἡ καλλιέργεια τῆς ἀμπέλου, εὐνοουμένη ὑπὸ τῶν φυσικῶν συνθηκῶν τῆς Ἑλλάδος, ὑπῆρξεν ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων λίαν διαδεδομένη ἐν τῇ χώρᾳ.

Ἡ ἀμπελος καλλιεργεῖται παρ' ἡμῖν πρὸς παραγωγὴν γλεύκους ἢ οἴνων, σταφίδων καὶ ἐπιτραπεζίων σταφυλῶν.

1. Αἱ καλλιεργούμεναι ἐκτάσεις.

Ἡ ὑπὸ τῶν ἀμπελώνων καταλαμβανόμενη ὀλικὴ ἔκτασις ἐν Ἑλλάδι ἀνήρχετο τῷ 1914 εἰς 1.168.450 στρέμματα. Κατὰ τὴν γεωπονικὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1929 ἡ ἔκτασις αὕτη ἔφθασε τὰ 1.961.145 στρέμματα, ἐκ τῶν ὁποίων 590.063 στρέμματα ἦσαν σταφιδάμπελοι καὶ 119.302 στρέμματα ἀμπελοὶ ἐπιτραπεζίων σταφυλῶν.

Συμφώνως πρὸς τὰ πλέον πρόσφατα ἐπίσημα στατιστικὰ δεδομένα (1937) οἱ ἀμπελώνες καταλαμβάνουσιν ἤδη περὶ τὰ 2.649.313 στρέμματα ἢτοι 10,96% τοῦ συνόλου τῶν καλλιεργημένων ἐκτάσεων τῆς χώρας. Καταμερίζονται δὲ ὡς ἑξῆς:

	Στρέμματα	% συνόλου	
Οἰνοφόρος ἀμπελος	1.559.942	58,88	
Ὀπωράμπελος ¹	206.882	7,81	
Σταφιδάμπελος	{ Κορινθιακῆ	645.145	24,35
	{ Σουλτανίνης	111.852	4,22
	{ Ροζακί	21.483	0,81
Νέαι φυτεῖαι	104.109	3,93	} 29,38

¹ Ἀμπελος ἐπιτραπεζίων σταφυλῶν.

Ὅθεν τὰ 58,88% τῆς ὀλικῆς ἐκτάσεως τῶν ἀμπελώνων τῆς Ἑλλάδος καταλαμβάνονται ὑπὸ τῆς οἰνοφόρου ἀμπέλου, ἡ ὁποία συναντᾶται πανταχοῦ ἐν τῇ Χώρᾳ, ἐξαιρέσει τῶν περιοχῶν μεγάλου ὕψους. Τὰ 29,38% σύγκεινται ἐκ τῆς σταφιδάμπελου, ἡ ὁποία καλλιεργεῖται ἀποκλειστικῶς σχεδὸν ἐν Πελοποννήσῳ (σταφίδες «Κορινθιακῆ» καὶ «Σουλτανίνη»), ἐν Κρήτῃ («Σουλτανίνη» καὶ «Ροζακί») καὶ εἰς τὰς Ἰονίους Νήσους («Κορινθιακῆ»). Ἡ ὀπωροφόρος ἀμπελος (ἐπιτραπεζίων σταφυλῶν), ἥτις δὲν καταλαμβάνει εἰ μὴ τὰ 7,81%, καλλιεργεῖται εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς περιοχὰς τῆς Χώρας, εἰς μικρὰς ἐκτάσεις, ἰδία ὅμως παρὰ τὰ ἀστικά κέντρα καὶ εἰς τὰ ἰδιαιτέρως εὐνοούμενα ὑπὸ τῶν γεωπονικῶν, συγκοινωνιακῶν κλπ. συνθηκῶν μέρη.

Τὰ 82,87% τῶν σταφιδάμπελώνων εἶναι τῆς ἀγιόγρου μελανῆς λεπτῆς ποικιλίας, τῆς λεγομένης «Κορινθιακῆς» 14,37% τῆς ἀγιόγρου ἐπίσης ἀλλὰ ξανθῆς, τῆς λεγομένης «Σουλτανίνης», καὶ 2,76% τῶν ποικιλιῶν Ροζακί, Ταχτᾶ καὶ ἄλλων.

2. Ἡ παραγωγή.

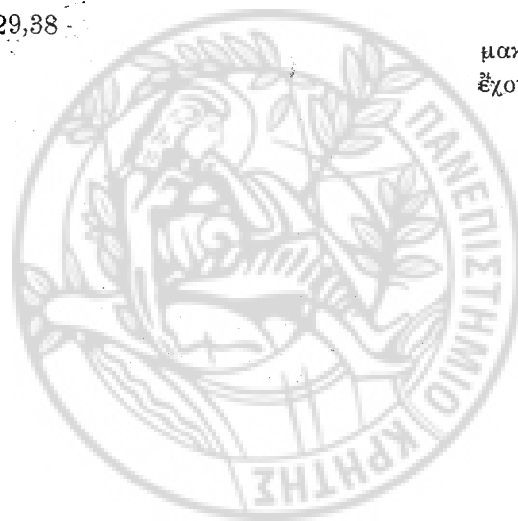
Ἡ ἔτησιᾶ παραγωγή γλεύκους ἐκυμάνθη κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν τελευταίων ἐτῶν μεταξὺ 190.000 τόννων (1936) καὶ 490.000 τόννων (1935). ὁ δὲ ἔτησιος μέσος ὄρος τῆς δεκαετίας 1928-1937 ὑπῆρξε 311.000 περίπου τόννων.

Ἡ παραγωγή ἐπιτραπεζίων σταφυλῶν ἀπὸ 35.000 τόννων τῷ 1928 ἀνῆλθεν εἰς 65.000 τῷ 1932· αὕτη ἔφθασεν τοὺς 103.000 τόννους τῷ 1935, ἠλαττώθη ἐκ νέου εἰς 45.000 τόννους τῷ 1936 καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τοὺς 72.000 τόννους τῷ 1937. Ὁ μέσος ὄρος τῶν δέκα ἐτῶν 1928-1937 ὑπῆρξεν 62.000 τόννων περίπου.

Ἡ παραγωγή τῆς «Κορινθιακῆς» σταφίδος ἐκυμάνθη κατὰ τὰ ἴδια ἔτη μεταξὺ 82.000 τόννων (1931) καὶ 176.000 (1935)· κατὰ μέσον ὄρον δὲ ὑπῆρξε περίπου 148.000 τόννων. Ἡ παραγωγή «Σουλτανίνης» ἐκυμάνθη μεταξὺ 11.000 τόννων (1923) καὶ 29.800 τόννων (1935)· ἐνῶ, ὁ μέσος ὄρος ἦτο 20.900 τόννων περίπου. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς σταφίδας «Ροζακί» —καὶ συναφεῖς— ἡ παραγωγή των ἐκυμάνθη μεταξὺ 3.000 τόννων καὶ 6.900 τόννων· κατὰ μέσον ὄρον δὲ ὑπῆρξε 5.000 τόννων.

3) Καλλιεργητικαὶ συνθήκαι.

Εἰς τὰς περιοχὰς, εἰς ἃς ἡ ἀμπελος συστηματικῶς καλλιεργεῖται ἀπὸ μακροῦ χρόνου (Πελοπόννησος, Κρήτη, κλπ.) καὶ τῶν ὁποίων οἱ κάτοικοι ἔχουσι μακρὰν ἀμπελοπονικὴν παράδοσιν, ἡ καλλιέργεια τοῦ φυτοῦ τού-

του — τὸ ὅποσον ἀποτελεῖ ἀντικείμενον μεγάλων φροντίδων — γίνεται ἐπὶ καλλίστας τεχνικὰς συνθήκας.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ λοιπὰ τμήματα τῆς χώρας, δέον νὰ γίνῃ διάκρισις μεταξὺ παλαιῶν καὶ νέων καλλιεργητῶν τῆς ἀμπέλου, μεταξὺ εἰδικευμένων εἰς τὴν εἰρημένην καλλιέργειαν καὶ ἐρασιτεχνικῶς οἷτως εἰπεῖν, ἐν παρέρῳ μὲ ταύτην ἀσχολουμένων, εἴτε διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἀμέσων ἀναγκῶν καταναλώσεως τῆς οἰκογενείας των εἴτε καὶ πρὸς ἐξασφάλισιν συμπληρωματικῆς εἰσοδήματος. Εἰς τὰς προσαρτηθείσας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τελευταίας τριακονταετίας Νέας Χώρας καὶ ἑτέρα δέον νὰ γίνηται διάκρισις, καὶ δὴ καὶ μεταξὺ τῶν αὐτοχθόνων ἀμπελοπόνων καὶ τῶν νεωστὶ ἐγκαιασταθέντων προσφύγων.

Οἱ παλαιοὶ αὐτόχθονες εἰδικοί ἀμπελοπόνοι — τῶν μὴ καθαρῶς ἀμπελοπονικῶν διαμερισμάτων — ὡς ἐπίσης καὶ ἑκείνοι ἐκ τῶν προσφύγων, οἱ ὅποιοι συστηματικῶς ἐπεδίδοντο εἰς τὴν καλλιέργειαν ταύτην εἰς τὰς πατρίδας των (πρόσφυγες ἐκ Θράκης, Βορείου Θράκης, Βουλγαρίας, Σμύρνης κλπ.) ἀσκοῦν τὴν ἀμπελοπονίαν κατὰ λίαν ἱκανοποιητικὸν τρόπον. Μεταξὺ τῶν νέων ἀμπελοπόνων ὅμως πολλοὶ στεροῦνται τῶν ἀπαιτουμένων γνώσεων ὡς ἐκ τούτου δὲ καλλιεργοῦν τὴν ἀμπελον κατὰ τρόπον συχνάκις ἐλαττωματικόν. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τοὺς ἐπικουρικῶς μὲ τὴν καλλιέργειαν ταύτην ἀσχολουμένους, μεγάλην ἐμφανίζουν ποικιλίαν γνώσεων, ἐπιμελείας καὶ καλλιεργητικῶν συνθηκῶν τὸ διαφέρον ὅμως, τὸ ὅποσον ἡ κατηγορία αὕτη ἐμφανίζει, εἶναι προφανῶς περιορισμένον δι' ὃ καὶ δὲν πρόκειται νὰ μᾶς ἐπασχολήσῃ.

Ἐξ ὧν τῶν ἀμπελοκομικῶν ἐργασιῶν, αἱ περισσότερον παραμελούμεναι — εἰς ὄρισμένης μάλιστα περιοχᾶς — εἶναι τὰ σκαλίσματα καὶ τὰ βοτανίσματα. Τὸ τοιοῦτον συμβαίνει εἴτε ἕνεκα τῆς ἀγνοίας τῆς πραγματικῆς ὠφελιμότητός των — πρᾶγμα τὸ ὅποσον παρατηρεῖται παρ' ὄρισμένοις νέοις ἀμπελοπόνοις — εἴτε ἕνεκα τῆς ἀνεπαρκείας ἐργατικῶν χειρῶν ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἔκτασιν τοῦ οἰκείου ἀμπελώνος, εἴτε ἕνεκα τοῦ ὑψωμένου σχετικῶς κόστους τῆς ἐργασίας ταύτης — ὡς συμβαίνει εἰς τὴν περίπτωσιν μεγάλων ἀμπελοκτημόνων, οἵτινες χρησιμοποιοῦν ἐργάτας ἐπὶ πληρωμῇ.

Ἐτερον κακὸν διαπιστούμενον ἰδίᾳ εἰς τὰς Νέας Χώρας εἶναι ἡ πλημμελής ἐφαρμογὴ τοῦ κλαδεύματος, ἥτις ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι δὲν ἐμελετήθη ἀκόμη ἐπαρκῶς τὸ προσήκον σύστημα κλαδεύματος εἰς πολλὰς ποικιλίας εἰς τὰς διαφόρους περιοχάς.

Τέλος αἱ συνθηκαὶ συσκευασίας, μεταφορᾶς καὶ συντηρήσεως τῶν προϊόντων τῆς ἀμπέλου εἶναι συχνάκις ἐλαττωματικά. Εἰς πλείστας ὄσας περιοχὰς γίνεται χρῆσις κοφίνων μεγάλων διαστάσεων, ἐντὸς τῶν ὁποίων αἱ εἰς χῦμα σταφυλαὶ συμπιέζονται κατὰ τὴν μεταφορὰν, οὐχὶ σπανίως δὲ

παραμελεῖται ἡ περιποίησις τῶν βοτῶν (ἀπομάκρυνσις βεβλαμμένων ἢ ἀσθενῶν ραγῶν, κλπ.) — πράγματα τὰ ὅποια βλάπτουν τὴν τε ποιότητα καὶ τὴν ἐμφάνισιν των ἔνῳ ἐξ ἄλλου τὰ διατιθέμενα μεταφορικὰ μέσα εἶναι συχνάκις ἀσυγχρόνιστα ἢ ἐλαττωματικά, ἔστιν ὅτε δὲ καὶ πρωτόγονα.

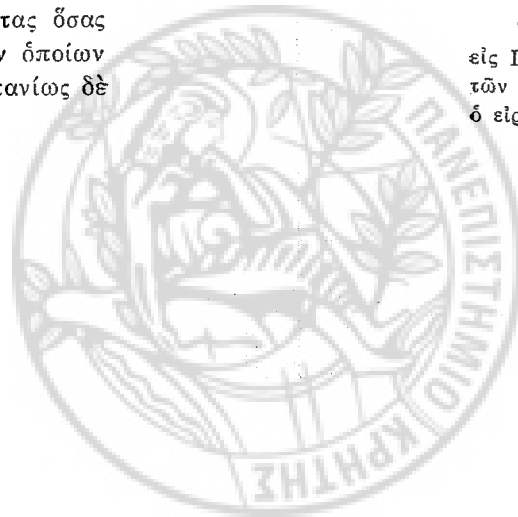
4) Οἱ ἐχθροὶ τῆς ἀμπέλου.

α) Ἡ Φυλλοξήρα. Ἡ Φυλλοξήρα (*Phylloxera vastatrix*) ἐνεφανίσθη τῷ 1898 εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Θεσσαλονίκης· βαθμιαίως δὲ ἐπεξετάθη καθ' ὅλην τὴν Μακεδονίαν καὶ τὰ λοιπὰ τῆς χώρας τμήματα. Αἱ μέχρι σήμερον προσβληθείσαι ὑπὸ τῆς φυλλοξήρας περιοχαὶ εἶναι: ἡ Μακεδονία, ἡ Θράκη, αἱ προσφάτως ἀπελευθερωθεῖσαι Νῆσοι τοῦ Αἰγαίου καὶ ἡ Θεσσαλία (ἐπαρχία Τρικκάλων καὶ περιοχαὶ Τυρνάβου καὶ Ἄγυιᾶς τῆς ἐπαρχίας Λαρίσης). Πρὸς ἀποφυγὴν τῆς μεταδόσεως τοῦ ἐντόμου εἰς τὰς μὴ προσβεβλημένας περιοχάς, ἀπαγορεύεται ἡ εἰσαγωγή ἐκ τῶν ἤδη προσβεβλημένων ὑπὸ τοῦ παρασίτου περιφερειῶν, ἀκόμη δὲ καὶ τῶν ὑπόπτων, εἰς τὰς ἀθίκτους περιοχάς: α) κλημάτων ἢ μερῶν ἢ ὑπολειμμάτων πάσης φύσεως φυτῶν ἀμπέλου πρασίνων ἢ ἀπεξηραμμένων, β) καλάθων, πασσάλων κλπ. ἐν χρήσει εἰς τοὺς ἀμπελώνας, γ) ὄργανικῶν λιπασμάτων ζωϊκῆς ἢ φυτικῆς προελεύσεως, δ) φυτικῶν γαιῶν ἢ ἄλλων, ε) παντὸς φυτοῦ ἢ μέρους φυτοῦ ἐν χλωρᾷ καταστάσει (παραφυάδων, ἐμβολίων, ριζῶν, ριζωμάτων, βολβῶν, κονδύλων, κλάδων, φλοιῶν, φύλλων, ἀνθέων κλπ.), ἐκτὸς ἐξαιρέσεων δεδικαιολογημένων ὑπὸ εἰδικῶν συνθηκῶν καὶ εἰς αὐστηρὸν ὑποκειμένων ἔλεγχον.¹

Οἱ εἰς τὰς προσβληθείσας περιοχὰς καταστραφέντες ἀμπελώνες ἀνασυνεστάθησαν ἐπὶ ἀμερικανικῶν ὑποκειμένων, τὰ ὅποια ἐξ ἄλλου χρησιμοποιοῦνται δι' ὅλας τὰς νέας φυτείας. Κατὰ τὸ παρελθὸν διεπράχθησαν πολυάριθμα σφάλματα τόσοσιν κατὰ τὴν ἀντικατάστασιν ὅσον καὶ τὴν ἐγκατάστασιν νέων ἀμπελώνων ἐπὶ τῶν εἰρημένων ὑποκειμένων. Ταῦτα ὀφείλοντο κυρίως εἰς τὴν χρησιμοποίησιν ὡς ὑποκειμένων ἀμερικανικῶν ποικιλιῶν, ἀνευ τῆς προηγουμένης προσηκούσης ἐξετάσεως τοῦ ἐδάφους καὶ τῆς συγγενείας τῶν ποικιλιῶν τούτων μὲ τὰς ἐπ' αὐτῶν ἐμβολιαζομένας ἐγχωρίους ποικιλίας. Πρὸς ἀποσόβησιν ἐπαναλήψεως τοῦ κακοῦ καὶ πρόληψιν τῶν ἀποτυχιῶν καὶ τῶν ἐκ τούτων ζημιῶν, ἡ Ὑπηρεσία καταπολεμήσεως τῆς Φυλλοξήρας τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας καὶ τὸ Σταφιδικὸν Ἰνστιτούτον συστηματικῶς μελετῶσι τὴν

¹ Βασικὸς Νόμος 214 «Περὶ μέτρων Προστασίας κατὰ τῆς Φυλλοξήρας», τοῦ 1914.

Ὁ Νόμος οὗτος ἐθεσπίσθη πρὸς παρεμπόδισιν τῆς μεταδόσεως τῆς φυλλοξήρας εἰς Παλαιὰν Ἑλλάδα, κατὰ τὴν προσάρτησιν — τῷ 1912-1913 — τῶν Νέων Χωρῶν, τῶν προσβεβλημένων ὑπὸ τοῦ ἐντόμου. Τροποποιηθεὶς κατὰ διαφόρους χρονολογίας, ὁ εἰρημένος Νόμος ἐξακολουθεῖ νὰ ἐφαρμόζεται.

προσαρμογήν τῶν ἀμερικανικῶν ποικιλιῶν εἰς τὰ ἐδάφη τῶν διαφόρων περιοχῶν τῆς χώρας, ὡς καὶ τὴν συγγένειαν τῶν ὑποκειμένων τούτων μετὰ τῶν ἐγγυθίων ποικιλιῶν τῶν ἐμβολιαζομένων συνήθως ἐπὶ τῶν εἰρημένων. Αὐστηρότατος δὲ γίνεται ἔλεγχος ἐπὶ τῶν νεοφυτευομένων ἢ ἀνανεομένων ἀμπελώνων.

Πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς παραγωγῆς ἐπαρκοῦς ἀριθμοῦ ἀμερικανικῶν ὑποκειμένων, λειτουργοῦσι νῦν εἰς διαφόρους περιοχὰς τῆς χώρας 13 φυτώρια ἀμερικανικῶν ἀμπέλων· ἐξ ὧν, 4 εἶναι ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς «Ἀντιφυλλοξηρικῆς Ὑπηρεσίας» καὶ 9 ἀποτελοῦσι παραρτήματα διαφόρων Γεωπονικῶν Σταθμῶν ἢ Γεωπονικῶν Σχολῶν.¹ Ὑπάρχουσιν ἐπίσης 14 ἰδιωτικὰ φυτώρια (ἐξ ὧν τὰ πλεῖστα ἐν Μακεδονίᾳ), ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῶν ἀρμοδίων κρατικῶν ὑπηρεσιῶν.

Αἱ χρησιμοποιούμεναι ἀμερικανικαὶ ἀμπέλοι εἶναι αἱ ποικιλίαι «Ριπάρια» (Riparia), «Ρουπέστρις» (Rupestris), «Μπερλαντιέρι» (Berlandieri), καὶ πάντα σχεδὸν τὰ ὑβρίδια Μπερλαντιέρι×Ριπάρια καὶ Ριπάρια×Ρουπέστρις, περὶ τὴν εἰκοσάδα.

Ὁ Νόμος ἐπιβάλλει τὴν λήψιν ἐιδικῆς ἀδείας —χορηγομένης ὑπὸ τῆς Ἀντιφυλλοξηρικῆς Ὑπηρεσίας— πρὸ πάσης νέας φυτεύσεως· ἐν τῇ ἀδείᾳ δὲ ρητῶς μνημονεύεται ἡ χρησιμοποιηθησομένη ἀμερικανικὴ ποικιλία, ἣτις ὑποδεικνύεται ὑπὸ τῆς εἰρημένης ὑπηρεσίας, κατόπιν ἐπιτοπίου μελέτης καὶ ἀναλύσεως τοῦ ἐδάφους καὶ τῶν καθόλου κατὰ τόπους συνθηκῶν ἀπαγορευομένης τῆς χρήσεως οἰασδήποτε ἄλλης ποικιλίας.

β) Τὰ ἄλλα ἔντομα. Ἡ Εὐδαιμία (Polychrosis botrana) προξενεῖ σημαντικὰς ζημίας, κυρίως εἰς τὰς περιοχὰς τῆς Ἡλίδος, Αἰγίου, Ἀλυκῶν, Βόλου, Σκιάθου.² Ἡ καταπολέμησις τοῦ ἐντόμου ἔχει ἀναληφθῆ ὑπὸ τῆς Φυτοπαθολογικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας.

² Ἄλλα ἔντομα ἥσσονος σημασίας προσβάλλουσιν ἐπίσης τὴν ἀμπελον ἐν Ἑλλάδι.³ Ἄλλ' ὅλα τὰ ἔντομα ταῦτα καταπολεμῶνται κατὰ ἀρκούντως

¹ Τὰ 4 φυτώρια τῆς Ἀντιφυλλοξηρικῆς Ὑπηρεσίας εἶναι :

α) Τὸ Κεντρικὸν Φυτώριον ἀνόσων ἐκ φυλλοξήρας τῆς Κηφισσίας.

β) Τὸ Φυτώριον Θεσσαλονίκης

γ) Τὸ Φυτώριον Λαρίσης.

δ) Τὸ Φυτώριον Ναούσης.

Τὸ ἄνοσον φυτώριον τῆς Κηφισσίας ἐδημιουργήθη κατὰ κύριον λόγον πρὸς μὲν λήψιν τῶν ζητημάτων τῶν ἀφορώντων εἰς τὴν προσαρμογήν ἀμερικανικῶν ἀμπέλων εἰς διαφόρους μὴ προσβεβλημένας περιοχὰς· ἵνα καταστῆ δυνατὸν νὰ ἀντιμετωπισθῆ ἔγκαιρος ἐνδεχομένη ἐξάπλωσις τοῦ ἐντόμου ἐν ταῖς περιοχαῖς ταύταις. Ἔτερον ἄνοσον φυτώριον ἐδημιουργήθη παλαιότερον εἰς τὴν Νῆσον Μύκονον.

² Ἡ Κογχυλῖς (Cochylis ambiguella) δὲν εἶναι ἐπιφοβός.

³ Τὰ κυριώτερα τούτων, κατὰ σειράν σημασίας τῶν προσγενομένων ζημιῶν, εἶναι τὰ ἐπόμενα : τὸ Σκαθάρι (Otiogynchus Sp.), ὁ Ψευδόκοκκος (Pseudococcus

ἱκανοποιητικὸν τρόπον, χάρις εἰς τὰς προσπάθειάς τῶν ἀρμοδίων ὑπηρεσιῶν· αἱ ὁποῖαι, συνέτεινον μεγάλως καὶ εἰς τὴν διάδοσιν τῶν μεθόδων παρασκευῆς τῶν φαρμάκων καὶ τῶν καταλλήλων ἐργαλείων (ψεκαστήρων μὲ ἀναδευτήρας, κλπ.).

γ) Αἱ ἄλλαι ἀσθένειαι. Ὁ περονόσπορος καὶ τὸ φῦδιον, ἀσθένειαι διαδεδομέναι καθ' ὅλην τὴν χώραν, προκαλοῦσι συχνάκις —διὰ αἱ κλιματικὰ συνθήκαι τοῖς εἶναι εὐνοϊκαί— σημαντικὰς ζημίας.¹ Ἡ καταπολέμησις τῶν ἀσθενειῶν τούτων διὰ ψεκασμῶν θειικοῦ χαλκοῦ καὶ θειαιφισμάτων εἶναι γενικευμένη.

5) Αἱ ἀποδόσεις.

Ἡ μέση ἀπόδοσις τῆς ἀμπέλου εἰς γλεῦκος ὑπῆρξε κατὰ μέσον ὄρον τῶν 14 ἔτων 1924-1937 ἐκ 225,9 χιλιογράμμων κατὰ στρέμμα· ἡ δὲ μέση ἀπόδοσις τῆς καρποφόρου ἀμπέλου εἰς ἐπιτραπέζιους σταφυλὰς τῶν 13 ἔτων 1925 - 1937 355,2 χιλιόγραμμα κατὰ στρέμμα.

Ἀναλυτικώτερον, αἱ μέσαι ἀποδόσεις τῆς οἴναμπέλου καὶ τῆς διὰ παραγωγὴν ἐπιτραπέζιων σταφυλῶν καλλιεργουμένης ἀμπέλου, εἰς χιλιόγραμμα κατὰ στρέμμα, εἶχον ὡς ἀκολουθῶς κατὰ τὴν μελετηθεῖσαν περίοδον :

Ἔτη	Γλεῦκος	Ἐπιτραπέζιοι Σταφυλαί	Ἔτη	Γλεῦκος	Ἐπιτραπέζιοι Σταφυλαί
1924	186	—	1931	153	290
1925	210	269	1932	274	430
1926	237	298	1933	272	427
1927	220	293	1934	255	422
1928	253	348	1935	329	546
1929	231	296	1936	140	271
1930	180	342	1937	223	386

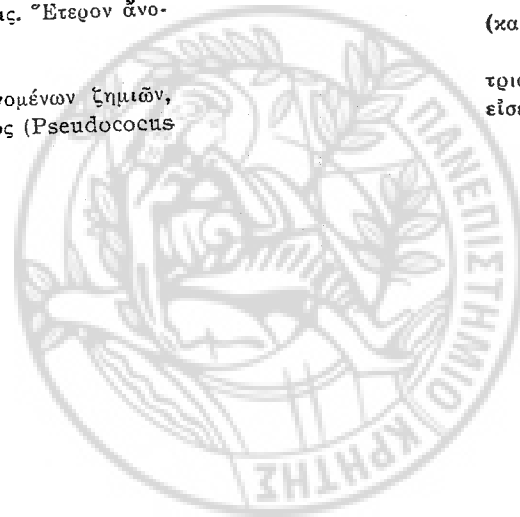
¹ Ἡ μέση ἀπόδοσις τῆς Κορινθιακῆς σταφίδος διὰ τὰ 16 ἔτη 1922 -

vitis), ἡ Anomala vitis, ἡ Μηλολόνη (Melolontha), ἡ Ἄλτικα (Haltica ampelophaga) καὶ ὁ Σφήξ (Deilephila elpenor)· ἀλλὰ τὰ δύο πρῶτα καὶ κυρίως ὁ Ὠτιόρ-ουγχος (σκαθάρι) εἶναι τὰ μᾶλλον ἐπιφοβὰ.

Ἡ ἐρίφωσις (Eriophyes ἢ Phylloxera vitis) εἶναι λίαν συχνή, ἀλλ' αἱ ζημίαι τῆς —ὡς συνήθως— δὲν εἶναι σοβαραί.

Τὸ Sitodrepa Panicea προσβάλλει ἀφ' ἑτέρου τὰς ἐναποθηκευμένας σταφίδας (καὶ πρὸ παντὸς τὰς διαφυλαττομένας ἐντὸς κυτίων ἐκ χαρτονίου).

¹ Εἰς τρίτην σειράν ἔρχονται : ἡ ὕσκα, καταπολεμουμένη μὲ ἀρσενικῶδες νάτριο· ἀκολουθοῦν δὲ ἡ σῆψις, ἡ καπνία καὶ ἄλλαι. Τὸ blackrot δὲν παρετηρήθη εἰσέτι ἐν τῇ χώρᾳ.

1937, υπήρξε 244,6 χιλιόγραμμα κατά στρέμμα, ή τών σταφίδων «Σουλτανίνης» 243,2 χιλιόγραμμα καί, ή τών «Ροζακί» κατά μέσον όρον τών 7 έτων 1931-1937 208 χιλιόγραμμα.

Αί μέσαι στρεμματικά αποδόσεις τών σταφίδαμπέλων είχαν, άναλυτικότερον, εις χιλιόγραμμα κατά τά έτη 1922-1936 ώς έξής :

Έτη	Σταφίδες				Έτη	Σταφίδες			
	Κορινθιακή	Σουλτανίνη	Ροζακί	Μέση Απόδοση		Κορινθιακή	Σουλτανίνη	Ροζακί	Μέση Απόδοση
1922	295	212	—	285	1930	249	257	—	250
1923	226	214	—	226	1931	138	220	146	147
1924	226	125	—	218	1932	273	258	248	270
1925	234	225	—	234	1933	216	323	214	228
1926	260	197	—	256	1934	278	306	288	281
1927	266	239	—	265	1935	274	339	264	281
1928	258	291	—	260	1936	230	226	121	226
1929	246	208	171	239	1937	244	251	175	243

Άρα αί αποδόσεις τής άμπέλου έν Ελλάδα είναι αρκετά ικανοποιητικά. Η ποιότης τών προϊόντων είναι γενικώς καλή ειδικότερον όμως ή τών σταφίδων καί τινων επιτραπεζίων σταφυλών είναι άρίστη.

6) Άξία τής παραγωγής.

Η άξία τής άμπελοπονικής παραγωγής κατά τά έτη 1928-1937 έμφαίνεται έν τώ άκολουθώ πίνακι :

Έτη	Άξία τής άμπελοπονικής παραγωγής εις χιλιάδας δραχμών
1928	2.384.270
1929	1.593.266
1930	1.583.728
1931	1.462.321
1932	2.552.779
1933	2.819.353
1934	2.662.724
1935	2.749.754
1936	2.105.456
1937	3.213.144
Μέσος όρος 1928-1937	2.312.675

Η άξία λοιπόν τής ετησίας άμπελοπονικής παραγωγής τής Ελλάδος κυμαίνεται περί τά 2.313 έκατομμύρια δραχμών, έξ ών : 1.299 έκατομμύρια, ήτοι 56,17% αντιπροσωπεύει ή άξία τών σταφίδων, 850 έκατομμύρια, ήτοι 36,76% ή άξία του γλεύκος καί 164 έκατομμύρια, ήτοι 7,07% ή άξία τών επιτραπεζίων σταφυλών.

7) Η θέσις τής άμπελοπονικής παραγωγής έν τώ πλαίσίω τής γεωπονικής παραγωγής τής χώρας.

Αί άναλογίαι τοίς εκατόν επί του συνόλου τής άξίας τής γεωπονικής παραγωγής, αί αντιπροσωπεύονται ύπό τής άξίας τών προϊόντων τής άμπέλου έν συγκρίσει προς τά άλλα κύρια γεωπονικά προϊόντα τής χώρας, υπήρξαν αί άκόλουθοι κατά τά τελευταία δέκα έτη :

Έτη	Δημητριακά	Βιομηχανικά & άρωμ. φυτά	Προϊόντα τής άμπέλου	Προϊόντα τής έλαιας	Άλλαι καλλιέργ.	Σύνολον
1928	30,75	19,96	20,56	20,80	7,93	100
1929	32,80	23,85	18,22	14,68	10,45	100
1930	29,34	24,38	19,67	16,56	10,05	100
1931	35,60	14,94	18,47	17,14	13,85	100
1932	40,45	8,27	20,70	17,36	13,22	100
1933	43,80	11,66	18,42	13,28	12,84	100
1934	40,12	10,91	17,03	18,41	13,53	100
1935	40,58	17,25	15,92	12,43	13,82	100
1936	35,39	24,58	12,18	11,86	15,99	100
1937	37,51	17,15	12,54	17,75	15,05	100
Μέσος όρος 1928 - 1937	37,43	16,94	16,54	15,88	13,21	100

Άπό τής έπόψεως τής άξίας τής παραγωγής, τά προϊόντα τής άμπέλου κατέχουν τήν τρίτην θέσιν μετά τά δημητριακά καί τά βιομηχανικά καί άρωματικά φυτά, τά όποια άκολουθοϋν έν τώ πλησίον.

8) Άξία τών εξαγομένων προϊόντων τής άμπέλου.

Κατά μέσον όρον τών δέκα έτών 1928 - 1937, ή άξία τών εξαχθέντων άμπελοπονικών προϊόντων αντιπροσωπεύει τά 24,69% τής όλικής άξίας τών εξαγωγών τής Ελλάδος καί τά 27,98% τής όλικής άξίας τών εξαχθέντων γεωπονικών προϊόντων.

Αί σταφίδες έρχονται επί κεφαλής, αντιπροσωπεύουσαι τά 77,95% τής όλικής άξίας τών εξαχθέντων προϊόντων τής άμπέλου (ήτοι «Κορινθιακή» 60,42% «Σουλτανίνη» 17,53%), άκολουθοϋσιν οί οίνοι με 17,13%. Τήν τελευταίαν θέσιν καταλαμβάνουσιν αί επιτραπέζιοι σταφυλαί με 2,31%, τά άποστάγματα οίνου, ροσόλια κλπ. με 1,67%, καί τó γλείκος με 0,94%.

Ο επόμενος πίναξ ἐμφαίνει, ἀναλυτικῶς, τὰς ἐξαγωγὰς τῶν προϊόντων τῆς ἀμπέλου, εἰς ἑκατομύρια δραχμῶν, κατὰ τὴν δεκαετίαν 1928 - 1937 :

	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	Μέσος ὄρος	%
Γλεύκος	6	31	25	11	15	16	9	12	9	12	14,6	0,94
Ἀποστάγματα οἴνου κλπ.	18	23	20	15	13	19	47	29	25	50	25,9	1,67
Οἴνοι	500	568	248	170	163	309	154	147	184	215	265,9	17,13
Ἐπιτραπέζιοι σταφυλαί	15	32	34	21	27	38	51	48	44	48	35,8	2,31
Στα- φίδες { Κορινθίου	960	876	782	750	1.032	1.085	1.104	875	934	979	937,7	60,42
{ Σουλτανίν.	162	178	185	184	267	257	316	358	369	445	272,1	17,53
Σύνολον	1.661	1.708	1.294	1.151	1.517	1.724	1.681	1.469	1.566	1.750	1.552,0	100,—

9) Κῶστος παραγωγῆς καὶ στρεμματικαὶ πρόσοδοι.

Τὰ καλλιεργητικὰ ἔξοδα ἑνὸς στρέμματος σταφιδαμπέλου «Κορινθιακῆς» εἶναι τὰ ἑξῆς:

	ΠΕΡΙΟΧΑΙ	
	ΠΕΔΙΝΑΙ	ΟΡΕΙΝΑΙ
	Δραχμαὶ	Δραχμαὶ
1ον) Ἐξοδα καλλιεργείας:		
α) Λάκκωμα, ξελάκκωμα	55	45
β) Καθίρισμα (προκλάδευμα) καὶ κλάδευμα	90	80
γ) Λισγάρισμα	230	190
δ) Σκαλίσματα	120	65
ε) Ἔργατικά διὰ ψεκασμοὺς (διὰ θεικοῦ χαλκοῦ) ¹	45	30
στ) Ἔργατικά διὰ θειαφίσματα ²	35	25
ζ) Χαραγή, κορυφολόγημα, ξεφύλλισμα καὶ ἄλλαι περιποιήσεις τῆς ἀμπέλου	130	120
η) Πασσάλωμα, διευθέτησις τῶν κληματί- δων κλπ.	55	45
θ) Τόκοι	38	30
2ον) Ἐξοδα ὕλικου:	798	630
α) Δοχεῖα	50	42
β) Θεϊκὸς χαλκός ³	90	70
γ) Θεῖον ⁴	60	50

1-4 Τὰ ἔξοδα ψεκασμῶν διὰ θεικοῦ χαλκοῦ εἶναι πρὸ παντός σημαντικὰ εἰς τὰς ὑγρὰς περιοχὰς (Δυτικὴν Ἑλλάδα καὶ Βόρειον Ἑλλάδα) ἐνῶ, εἰς τὰς

δ) Τόκοι τῶν ποσῶν τούτων καὶ ἀπό- σβεσις τοῦ ἀφίχου ὑποστατικοῦ	45	245	40	202
3ον) Τρυγητὸς		120		120
4ον) Ἐξοδα ἀποξηράνσεως		30		30
5ον) Ἐξοδα μεταφορᾶς καὶ ἀποθηκεύσεως		28		45
6ον) Ἀγροφυλακὴ		10		10
7ον) Ἄλλα ἔξοδα		35		35
8ον) Ἀπόσβεσις τοῦ ἀμπελῶνος εἰς 35 ἔτη πρὸς 5% ἐπὶ ἀξίας 10.000 δραχμῶν		610		610
Ἐν συνόλῳ		1.876		1672

Ὅθεν, τὸ γενικὸν μέσον κῶστος παραγωγῆς εἶναι 1.774 δραχμαὶ κατὰ στρέμμα.

Ἡ ἀκαθάριστος πρόσοδος ἀνέρχεται κατὰ μέσον ὄρον εἰς 2.100 δραχμὰς περίπου¹ ἔξ ὧν 2.055 δραχ. ἀντιπροσωπεύουν ἀξίαν σταφίδων καὶ 45 δραχ. ἀξίαν κληματίδων (προερχομένων ἐκ τοῦ κλαδεύματος).

Ἡ καθαρὰ πρόσοδος ἀνέρχεται κατὰ ταῦτα εἰς δραχμὰς 326 περίπου.

Εἶναι ἐν τούτοις προφανές ὅτι τόσον τὸ κῶστος παραγωγῆς ὅσον καὶ αἱ πρόσοδοι, ἀκαθάριστος καὶ καθαρὰ, κυμαίνονται μεγάλως ἀπὸ περιοχῆς εἰς περιοχὴν καὶ ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος.

Κῶστος παραγωγῆς καὶ πρόσοδοι τῆς σταφιδαμπέλου «Σουλτανίνης», τῆς οἰνοφόρου ἀμπέλου καὶ τῆς ὀπωροφόρου ἀμπέλου:

Τὸ κῶστος παραγωγῆς τῆς καλλιεργείας τῆς Σουλτανίνης εἶναι ἀνώτερον κατὰ 5 μέχρις 8% ἄλλὰ καὶ ἡ ἀκαθάριστος καὶ καθαρὰ πρόσοδος ταύτης εἶναι ἐπίσης ὑψηλότεραι τῶν τῆς Κορινθιακῆς.

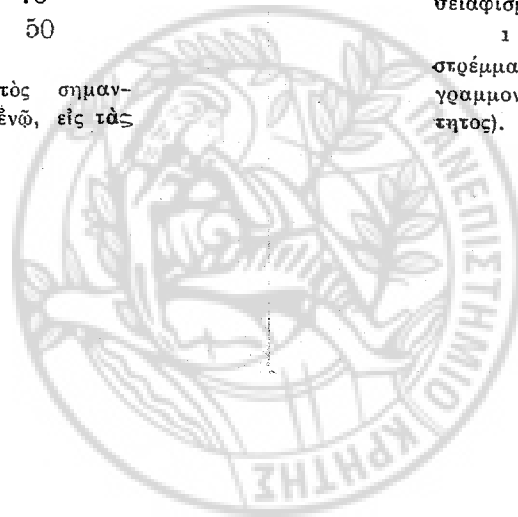
Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν οἰνάμπελον τὸ κῶστος παραγωγῆς τῆς εἶναι κατώτερον κατὰ 10% περίπου τοῦ τῆς Κορινθιακῆς σταφιδαμπέλου.

Τέλος, τὸ κῶστος παραγωγῆς τῶν ἐπιτραπέζιων σταφυλῶν δὲν διαφέρει αἰσθητικῶς τοῦ τῆς Κορινθιακῆς σταφίδος· ἀλλ' ἡ ἀκαθάριστος πρόσοδος τῶν ὡς καὶ ἡ καθαρὰ εἶναι κατὰ πολὺ ἀνώτεραι.

Ἐξ ὅλων τῶν ἀμπελοπονικῶν καλλιεργειῶν ἡ τῶν ἐπιτραπέζιων σταφυλῶν εἶναι ἡ πλέον προσοδοφόρος.

θερμὰς καὶ ξηρὰς περιοχὰς (Ἀττικὴν κλπ.) δέον πρὸ παντός νὰ ὑπολογίζωμεν ἐπὶ τῶν θειαφισμάτων.

¹ Δεδομένου ὅτι, ἡ μέση ποσοτικὴ ἀπόδοσις εἶναι 244,6 χιλιόγραμμα κατὰ στρέμμα καὶ ἡ μέση τιμὴ κῶστους δύναται νὰ ὑπολογισθῇ εἰς 8,4 δραχμὰς κατὰ χιλιόγραμμα (καίτοι, ἡ τιμὴ αὕτη κυμαίνεται ἐντὸς εὐρυτάτων ὁρίων ἀναλόγως τῆς ποιότητος).

10) Η χωρική αμπελοπονική οικονομία.

Η καλλιέργεια της αμπέλου εις τὰς πλείστας τῶν περιπτώσεων ἀποτελεῖ ἀντικείμενον τῶν χωρικῶν αὐτοεκμεταλλεύσεων, ἐν αἷς οἱ μικροῖδιο-κτῆται ἐργάζονται οἰκογενειακῶς· τὸ δὲ προγραμματιζόμενον ὑπὸ τῆς χωρικῆς οἰκογενείας εἰσόδημα εἶναι κατὰ πολὺ ἀνώτερον τῆς ὡς ἄνω ὑπολογιζομένης ἀποδόσεως, δεδομένου ὅτι ἡ αμπελοπονική οἰκογένεια δὲν ἐπιβαρύνεται συνήθως μὲ δαπάνας ξένων ἐργατικῶν χειρῶν.

Οὕτω, τυπικὴ ἐκμετάλλευσις ἐπὶ ἀμπελῶνος 12 στρεμμάτων ἀξίας 120.000 δραχμῶν (πρὸς 10.000 δραχμὰς κατὰ στρέμμα), διαθέτουσα ἄψυχον ὑποστατικὸν (ψευκαστήρ, θειαισιστήρ, κάλαθοι, πάσσαλοι, κλπ.) ὄξιας κεραινομένης περὶ τὰς 3.000 δραχμὰς, δὲν ἔχει νὰ ὑπολογίσῃ παρὰ ἐπὶ τῶν ἑξῆς δαπανῶν καὶ ἀποσβέσεων :

1) Δαπάναι δι' ἀγορὰν ὕλικου (θειοῦ, θεικοῦ χαλκοῦ, δοχείων, καλάνων, κλπ.) καὶ διὰ λοιπὰ ἔξοδα (ἀγροφυλακῆς κλπ.)	Δρχ. 2.500
2) Ἐξοδα συντηρήσεως τῆς αμπελοπονικῆς οἰκογενείας	» 16.000
3) Ἀπόσβεσις τοῦ ἀψύχου ὑποστατικοῦ πρὸς 8 % ἐντὸς 8 ἐτῶν ἐπὶ 3.000 δραχμῶν	» 522
4) Ἀπόσβεσις τοῦ ἀμπελῶνος, πρὸς 5 % ἐντὸς 35 ἐτῶν ἐπὶ 120.000 δραχμῶν	» 7.328
Ἐν συνόλῳ	Δρχ. 26.350

Δοθέντος ὅτι ἡ ἀκαθάριστος πρόσοδος τῆς ἐκμεταλλεύσεως εἶναι (2.100 × 12) 25.200 δραχμαί, προκύπτει μικρὸν ἔλλειμμα ἐκ 1.150 δρχ., ἐὰν ὑπολογίσωμεν τοὺς τόκους καὶ τὰς ἀποσβέσεις τοῦ παγίου κεφαλαίου. Παρὰ τὸ φαινομενικὸν τοῦτο ἔλλειμμα, τὸ ὁποῖον ἄλλως ὀφείλεται κυρίως εἰς τὰς δυσκολίας τῆς διαθέσεως τῶν προϊόντων καὶ τὰς ἐνεκα τούτων ἐπιτυγχανομένας χαμηλὰς τιμὰς, ἡ καλλιέργεια αὕτη εἶναι συμφερωτάτη διὰ τὸν χωρικὸν τὸν ἐκμεταλλεόμενον τὴν αμπέλον ἀπ' εὐθείας· διότι ἐξασφαλίζει τούτῳ ἐργασίαν (160-200 ἡμερῶν, ἐν τῷ τυπικῷ παραδείγματί μας), τὴν ὁποίαν οὐδεμία ἄλλη καλλιέργεια προσφέρει ἐν Ἑλλάδι, ἐὰν ἐξαιρέσῃ τις τὴν τοῦ καπνοῦ.

11) Οἰκονομικὴ καὶ κοινωνικὴ σημασία.

Ἡ καλλιέργεια τῆς αμπέλου, καταλαμβάνουσα τὰ 10,96 % τῆς ὅλης καλλιεργουμένης ἐκτάσεως, τῆς ὁποίας ἡ ἀξία τῶν προϊόντων ἀντιπροσωπεύει τὰ 16,54 % τῆς ὅλης ἀξίας τῆς γεωπονικῆς παραγωγῆς καὶ τὰ 25 % περίπου τῆς ἀξίας τοῦ συνόλου τῶν ἐξαγωγῶν τῆς χώρας, κατέχει ἐξέχουσαν θέσιν ἐν τε τῇ γεωπονικῇ καὶ τῇ ἐθνικῇ τῆς Ἑλλάδος οἰκονομίας.

Εὐνοουμένη ὑπὸ τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος, κατ' ἐξοχὴν ἐντατικὴ καλλιέργεια, μεγάλης ἀκαθαρίστου προσόδου καὶ ὀπωσοῦν ἱκανοποιητικῆς

καθαρῶς προσόδου, εἶναι πολύτιμος διὰ χώραν ὡς ἡ Ἑλλάς, ἣς ἡ γεωπονικὴ οἰκονομία χαρακτηρίζεται ἐκ τῆς στενότητος τῶν γαιῶν καὶ τῆς ἀφθονίας ἐργατικῶν χειρῶν.

Ὅθεν ἡ αμπελοπονία εἶναι μεγάλης σημασίας καὶ ὀφελιμότητος διὰ πολυαριθμούς ἰδιωτικὰς οἰκονομίας τῶν μικρῶν ἰδιοκτητῶν-καλλιεργητῶν, διὰ τὴν κοινωνικὴν οἰκονομίαν πολλῶν περιοχῶν —διὰ μέγα μέρος τῶν ὁποίων ἀποτελεῖ ἀναγκαιὸν κακόν¹— καὶ διὰ τὸ σύνολον τῆς Ἑθνικῆς τῆς Ἑλλάδος Οἰκονομίας.

II. Η ΟΙΝΟΦΟΡΟΣ ΑΜΠΕΛΟΣ

1. Κατεχόμεναι ἐκτάσεις καὶ παραγωγή.

Ὁ πίναξ τῆς ἐπομένης σελίδος ἐμφαίνει τὴν ἐξέλιξιν τῶν ὑπὸ τῆς οἰνοφόρου αμπέλου κατεχομένων ἐκτάσεων, τῆς παραγωγῆς γλεύκου καὶ τῆς ἀξίας τούτου, ἀπὸ τοῦ 1914. Κατὰ τὴν πενταετίαν 1933-1937, ἐπὶ τῆς κατεχομένης ὑπὸ τῆς οἰναμπέλου μέσης ἐκτάσεως 1.490.000 στρεμμάτων περίπου, παρήχθησαν κατὰ μέσον ὄρον 3.412.000 περίπου μετρικοί στατήρες γλεύκου ἐτησίως, μέσης ἀξίας 765 ἑκατομμυρίων δραχμῶν.

Ἡ ἐλάττωσις τῆς ὑπὸ τῆς οἰνοφόρου αμπέλου καταλαμβανομένης ἐκτάσεως ἀπὸ τοῦ 1914 μέχρι τοῦ 1928² ὀφείλεται κυρίως εἰς τὴν φυλλοξήραν καὶ εἰς ἄλλους λόγους καταστροφῆς τῶν ἀμπελώνων (ἀποτελέσματα τοῦ πολέμου κλπ.). Τοῦναντίον ἡ αὔξησις τῶν ἐκτάσεων ἢ διαπιστωθεῖσα ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης καὶ ἐντεῦθεν ὀφείλεται εἰς τὴν ἔκτοτε λαβοῦσαν χώραν ἀνασύστασιν καταστραφέντων ἀμπελώνων καὶ εἰς τὰς γενομένας νέας φυτείας, ὀφειλομένας κατὰ μέγα μέρος εἰς τὰς ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀποκαταστάσεως τῶν Προσφύγων καταβληθεῖσας προσπάθειάς.

Δοθέντος ὅτι ἡ ἀπόδοσις τοῦ γλεύκου εἰς οἶνον εἶναι κατὰ μέσον ὄρον 9/10, ἡ Ἑλλάς κατέχει τὴν ἐνδεκάτην θέσιν τῶν οἰνοπαραγωγικῶν χωρῶν. Τὴν πρότην θέσιν καταλαμβάνει ἡ μητροπολιτικὴ Γαλλία (μὲ 50 περίπου ἑκατομμύρια ἑκατολίτρων), τὴν δευτέραν ἡ Ἰταλία (μὲ 34 ἑκατομμύρια) καὶ τὴν τρίτην ἡ Ἰσπανία (μὲ 16 περίπου ἑκατομμύρια).³

¹ Παρὰ τὴν κρίσιν διὰ τὴν διάθεσιν τῶν σταφίδων καὶ τῶν οἴνων, ὑπάρχουσι πράγματι περιοχαί, ἐνθα ἡ στενότης τῶν γαιῶν καὶ αἱ συνθήκαι ἐν γένει τῆς γεωπονικῆς παραγωγῆς ἀποκλείουσι πᾶσαν δυνατότητα ἀντικαταστάσεως τῆς καλλιεργείας τῆς αμπέλου δι' ἑτέρας, ἐξασφαλιζούσης εἰς τὰς χωρικὰς οἰκογενείας τὰ μέσα συντηρήσεως.

² Πρβλ. πίνακα ἐπομένης σελίδος.

³ Ἐπονται : Ἡ Ἀλγερία μὲ 15 περίπου ἑκατομμύρια ἑκατολίτρων, ἡ Ρουμανία μὲ 10,7 ἑκατομμύρια, ἡ Ἀργεντινὴ μὲ 7,9, ἡ Πορτογαλία μὲ 7,8, ἡ Σοβιετικὴ Ρωσία μὲ 5, ἡ Οὐγγαρία μὲ 4,3 καὶ ἡ Χιλή —ἡ ὁποία κατέχει τὴν δεκάτην θέσιν— μὲ 4 ἑκατομμύρια. (Δεδομένα τοῦ 1937).

Έτη	Κατεχόμενα υπό της οίναμπέλου εκτάσεις (στρέμματα)	Παραγωγή γλεύκους		Άξια της παραγωγής	
		Έτησια (μετρικοί στατήρες)	Μέσοι όροι πενταετίας	Έτησια (δραχμαί)	Μέσοι όροι πενταετίας
1914	1.362.926	3.845.260		58.642.751	
1915		3.392.279		61.844.704	
1916		2.747.437		114.990.100	
1917		3.026.500		146.366.331	
			3.252.869		95.535.972
1918	1.344.825	3.173.856		153.142.508	
1919		2.666.500		146.130.271	
1920		1.748.688		149.019.296	
1921		1.873.022		205.507.233	
1922		1.794.002		293.344.500	
			2.251.214		189.428.761
1923	1.272.126	1.777.963		417.053.917	
1924		2.301.263		492.302.883	
1925		2.362.772		528.931.391	
1926		2.692.008		637.718.838	
1927		2.270.120		737.135.489	
			2.280.825		562.628.504
1928	1.215.171	3.075.232		905.645.253	
1929		2.546.240		535.826.093	
1930		2.209.483		618.974.196	
1931		1.945.365		602.713.381	
1932		3.814.552		960.419.353	
			2.718.714		734.715.655
1933	1.422.884	3.866.469		923.850.962	
1934		3.578.138		903.514.935	
1935		4.946.172		1.078.466.284	
1936		1.918.995		611.331.973	
1937	1.559.842	3.368.544		1.309.558.323	
			3.411.663		765.364.495

2. Αί καλλιεργούμενα ποικιλία.

Αί εν Ελλάδι καλλιεργούμενα οίνοφόροι ποικιλία είναι πολυαριθμώταται, δυστυχώς δὲ δὲν ἔχουν ἀκόμη ἐπαρκῶς μελετηθῆ. Ὡς ἐκ τοῦ χαρακτήρος καὶ τοῦ πλαισίου τῆς παρουσίας μελέτης, θὰ περιορισθῶμεν εἰς τὸ νὰ ὀνομάσωμεν τινὰς ἐκ τῶν πλέον γνωστῶν, ὑπομιμνήσκοντες ὅτι πλεῖστα ἔσονται ποικιλία, ὑπὸ διαφόρους ἐμφανιζόμενα κατὰ τόπους ὀνομασίας, δὲν ἀποτελοῦν ἢ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἴττον ἀσημάντους παραλλαγὰς τῶν κάτωθι ἀναφερομένων· οὐχὶ σπανίως δὲ αἱ αὐταὶ ποικιλία διαφόρους ἔχουν κατὰ περιφερείας ὀνομασίας.

Μεταξὺ τῶν μᾶλλον διαφεροσῶν ποικιλιῶν, εἴτε λόγῳ τῆς ὑπὸ τούτων κατεχομένης ἐκτάσεως εἴτε καὶ δι' ἄλλους λόγους, ἀναφέρομεν τὰς ἐπομένους: «σαββατιανὸ» ἢ «σταματιανό», «ροδίτης»,¹ «κορίθι», «φιλέρι», «ροζακί»,² «ρομπόλα», «ἀσφρικόν», «μανδυλάρια», «μαυροδάφνη», «μοσχούδι», «μοσχάτο», «κουντούρα», «μαυροῦδι», «ἀσπροῦδι», «βοῦδομάτι», «σκυλοπνίχτης», «βραδινό», «ξινόμαυρο», «μοσχόμαυρο», «μπατίκι», «γκοριτσιανό», «αὐγουστουλίδι», «κολλινατίκο», «ναουσέικο», «μονεμβασία», «πολλιανίτικο», «λιάτικο», κλπ.

3) Ἡ οἴνοποίησις.

α) Συνθετικαί.

Ἡ οἴνοποίησις γίνεται κατὰ τὰ δύο τρίτα τῆς περιόδου ὑπ' αὐτῶν τῶν μικροαμπελοπόνων καὶ συνιστᾷ τὴν σημαντικωτέραν γεωπονικὴν χωρικὴν βιομηχανίαν· τὸ ἕτερον τρίτον οἴνοποιεῖται βιομηχανικῶς, εἴτε εἰς οἴνοποιεῖα ἀνήκοντα εἰς βιομηχανικὰς ἐταιρείας εἴτε εἰς συνεταιρικὰ οἴνοποιεῖα εἴτε — ὅσον ἀφορᾷ εἰδικῶς εἰς τὰς νωπὰς κορινθιακὰς σταφίδας — εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ Ἀυτονόμου Σταφιδικοῦ Ὄργανισμοῦ.³

Ἡ βιομηχανία τῆς οἴνοποιείας προσποιεῖ τιμὴν εἰς τὴν Χώραν· διότι ἢ ὀργάνωσις τῆς, αἱ ἐγκαταστάσεις τῆς, τὰ τεχνικὰ μέσα τῆς καὶ αἱ μέθοδοί τῆς ἀποτελοῦσι τὰς ἐφαρμογὰς τῆς τελευταίας λέξεως τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνικῆς. Τοῦναντίον οἱ ἐν μικρῶ οἴνοποιοῦντες ἀμπελοπόνοι πολὺ συχνὰ στεροῦνται ἐπαρκῶν τεχνικῶν γνώσεων, ἀνεπαρκῆ διαθέτουσι πάσης φύσεως μέσα, καὶ ἐλαχίστας ἐπεξεργάζονται ποσότητας ἐν ταῖς καθ' ἕκαστα ἐκμεταλλεύσεσιν. Ἡ τοιαύτη δὲ κατάστασις λίαν δυσάρεστα ἔχει ἐπακολουθήματα, ὧν τὰ κυριώτερα εἶναι ἡ δυσχέρεια τῆς βελτιώσεως μεγάλου μέρους καὶ ἡ δυσκολία τῆς δλοκληρωτικῆς τοῦλάχιστον τυποποιήσεως τῶν Ἑλληνικῶν οἴνων.

β) Ὄργάνωσις καὶ Μέσα.

αα) Τὰ συνεταιρικὰ οἴνοποιεῖα.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν οἴνοποιητικῶν συνεταιρισμῶν ἀνέρχεται εἰς 90 περίπου· ἀλλ' 20 τούτων δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς λόγῳ μόνον ὑπάρχοντες, τέσσαρες δὲ εἶναι ἄξιοι προσοχῆς :

¹ καὶ ² Αἱ ὁποῖαι, ἄλλως, εἶναι ἐπὶ πλέον καὶ ἀρισταί ἐπιτραπέζιοι σταφυλαί.
³ Οὕτω, τῷ 1935 ἐπὶ 5 ἑκατομμυρίων περίπου ἑκατολίτρων γλεύκους, σχεδὸν τὰ 1,5 ἑκατομμύρια οἴνοποιήθησαν βιομηχανικῶς (ἐξ ὧν 300 χιλιάδες ἑκατολίτρων γλεύκους νωπῆς Κορινθιακῆς).

Ο Οίνοποιητικός Συνεταιρισμός της Ἀττικῆς, οὔ ἔδρα εἶναι αἱ Ἀθήναι, ὁ ὁποῖος κέκτηται 263 δεξαμενάς ἐκ σιδηροπαγοῦς σκιροκονιάματος¹ δυναμένης νὰ περιλάβωσιν 110.000 ἑκατολίτρων·

τὰ Κοινοτικά Συνεταιρικά Οἰνοποιεῖα τοῦ Μαρκοπούλου, ἐν Ἀττικῇ ἐπίσης, τὰ ὁποῖα ἔχουσι δεξαμενάς περιεκτικότητος 30.000 ἑκατολίτρων·

ὁ Οἰνοποιητικός Συνεταιρισμός της Χαλκίδος, ὁ ὁποῖος ἔχει τὴν ἔδραν του ἐν Χαλκίδι (τῆς Εὐβοίας), αἱ δὲ δεξαμεναὶ του, ἀποτελοῦσαι δύο συγκροτήματα κείμενα ἐντὸς τῆς Χαλκίδος, εἶναι περιεκτικότητος 40.000 ἑκατολίτρων·

ἡ Ἔνωσις τῶν Οἰνοποιητικῶν Συνεταιρισμῶν Σάμου, ἣτις κέκτηται δεξαμενάς συνολικῆς περιεκτικότητος ἄνω τῶν 40.000 ἑκατολίτρων.

ββ) Ὁ Ἀὐτόνομος Σταφιδικός Ὄργανισμός² ἔχων τὴν ἔδραν του ἐν Ἀθήναις, κέκτηται 430 δεξαμενάς ἐκ σιδηροπαγοῦς σκιροκονιάματος εἰς διαφόρους περιοχὰς τῆς Πελοποννήσου,³ δυναμένης νὰ περιλάβωσι 260.000 ἑκατόλιτρα γλεύκους.

γγ) Αἱ Οἰνοποιητικαὶ Ἑταιρεῖαι. Αἱ Οἰνοποιητικαὶ Ἑταιρεῖαι, αἵτινες ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν ἀμπελοπονικῶν προϊόντων ἐν Ἑλλάδι, εἶναι περὶ τὰς 20 τὸν ἀριθμὸν⁴ καὶ χρησιμοποιοῦσι προσωπικὸν κυμαινόμενον περίξ τῶν 1.500.

Αἱ σημαντικώτεροι τῶν ἑταιρειῶν τούτων εἶναι :

Ἡ Ἑλληνικὴ Ἑταιρεία Οἴνων καὶ Οἰνοπνευματῶν «Βότρυς» Α. Ε., ἰδρυθεῖσα τῷ 1906 καὶ ἔχουσα τὴν ἔδραν της ἐν Ἀθήναις, ἣτις ἀποτελεῖ τὸν μεγαλειότερον οἰνικὸν ὄργανισμὸν τῆς Χώρας. Ἡ ἑταιρεία αὕτη κέκτηται 882 δεξαμενάς ἐκ σιδηροπαγοῦς σκιροκονιάματος, εἰς διάφορα οἰνικὰ κέντρα τῆς Χώρας,⁵ δυναμένης νὰ περιλάβωσιν 700.000 ἑκατολίτρων, ἔχει δὲ 25.000 βαρέλια χρησιμοποιούμενα διὰ τὴν ἐξαγωγήν τῶν οἴνων. Τὸ κεφάλαιόν

¹ Εἰς Καλύβια, Χαρβάτι, Κορωπί, Ὠρωπὸν, Κερατέαν, Κιούρκα, Λιόπεσι, Μαρθῶνα, Μαρκόπουλον, Μέγαρο καὶ Σπάτα.

² Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν φύσιν, τοὺς σκοποὺς, τὴν ὀργάνωσιν, τὰ μέσα κλπ. τοῦ Ὄργανισμοῦ τούτου, πρβλ. Κεφάλαιον IV : «Ἡ σταφιδάμελος» (1, ε).

³ Εἰς Αἴγιον (Διγελιώτικα), ἐν Πάτραις (Ἀλυσσός), ἐν τῇ Ἥλιδι (Κουρούτα, Κρικκοῦκι καὶ Βαρθολομεῖδ) καὶ ἐν Μεσσηνίᾳ (Ἀγουλινίτσα, Ἀγία Κυριακὴ, Ἄρης, Μπισκίνοι, Θουρία, Ζευγολατιὸ καὶ Γιάλοβα).

⁴ Ὁρισμέναι τούτων ὁμοῦ ἀσχολοῦνται ἐπίσης καὶ μὲ ἄλλους κλάδους βιομηχανίας (καὶ ἰδίᾳ τῶν τροφίμων, τῶν ἐλαίων καὶ σαπῶνων, κλπ).

⁵ Ἀχαΐαν (Πάτρας), Ἀττικὴν (Μαρκόπουλον, Ἐλευσίνα, Μύλους), Κορινθίαν (Νεμέαν, Βραχάτι), Ἥλιδα (Ἀγίαν Μαύραν, Γαστούνην, Πύργον), ἐν Νήσῳ Κρήτῃ (Κουμί), ἐν νήσῳ Λευκάδι (Ἐξανθίαν, Σφακιωτὸ, Βασιλικήν), ἐν νήσῳ Πάρῳ, νήσῳ Σάμῳ, ἐν Μακεδονίᾳ (Θεσσαλονίκην), ἐν Μεσσηνίᾳ (εἰς Κακόβατον, Κούρτογα, Καλάμας, Βαλύραν, Βερίκα, Βρυσόμυλον, κλπ.).

της συμπεριλαμβανομένων τῶν ἀποθεματικῶν εἶναι 164 ἑκατομμύρια δραχμῶν¹ καὶ τὸ προσωπικὸν της ὑπερβαίνει τοὺς 700·

ἡ Ἀνώνυμος Ἑταιρεία Οἰνοπνευματοποιίας, ἣς ἡ ἔδρα εἶναι ἐν Ἀθήναις καὶ αἱ ἐγκαταστάσεις ἐν Ἀττικῇ καὶ ἐν Πελοποννήσῳ.² Αἱ δεξαμεναὶ τῆς Ἑταιρείας ταύτης εἶναι συνολικῆς περιεκτικότητος 90.000 ἑκατολίτρων καὶ τὸ κεφάλαιόν της συμπεριλαμβανομένων τῶν ἀποθεματικῶν 37,6 ἑκατομμύρια δραχμῶν·

ἡ Ἀνώνυμος Ἑταιρεία Γεωργικῆς Βιομηχανίας, ἔδρεύουσα ἐν Ἀθήναις· ἔχουσα ἐγκαταστάσεις δεξαμενῶν περιεκτικότητος 53.000 ἑκατολίτρων ἐν Πελοποννήσῳ³ καὶ κεφάλαιον 19 ἑκατομμυρίων δραχμῶν, συμπεριλαμβανομένων τῶν ἀποθεματικῶν·

ἡ Ἑλληνικὴ Ἐμπορικὴ Ἑταιρεία Εἰσαγωγῆς-Ἐξαγωγῆς, τῶν Πατρῶν· ἣς αἱ δεξαμεναὶ, κείμεναι ἐν τῇ πόλει ταύτῃ εἶναι περιεκτικότητος 50.000 ἑκατολίτρων καὶ τὸ κεφάλαιον 3.900.000 δραχμῶν·

ἡ Ἀνώνυμος Ἑταιρεία «ΒΕΣΣΟ» ἔχουσα τὴν ἔδραν της ἐν Πειραιεὶ καὶ τὰς ἐγκαταστάσεις ἐν Πάτραις. Αἱ δεξαμεναὶ της εἶναι περιεκτικότητος 35.000 ἑκατολίτρων καὶ τὸ κεφάλαιον καὶ τὰ ἀποθεματικά της 30 ἑκατομμύρια δραχμῶν·

ἡ Ἀνώνυμος Ἑταιρεία Οἴνων καὶ Οἰνοπνευματῶν «Ἡ Ἔνωσις», ἔδρεύουσα ἐν Πειραιεὶ καὶ ἔχουσα τὰς ἐγκαταστάσεις της ἐν Εὐβοίᾳ· ἣς αἱ δεξαμεναὶ εἶναι περιεκτικότητος 20.000 ἑκατολίτρων καὶ τὰ κεφάλαια 15,5 ἑκατομμύρια δραχμῶν, συμπεριλαμβανομένων τῶν ἀποθεματικῶν·

ἡ Ἀνώνυμος Ἑταιρεία Οἴνων καὶ Οἰνοπνευματῶν «Ξενάκης, Λιάνας καὶ Σία» ἐν Χανίοις (Κρήτης)· ἔχουσα κεφάλαιον 16 ἑκατομμύρια δραχμῶν·

ἡ Ἀνώνυμος Ἑταιρεία Ἐλαιουργίας, Σαπωνοποιίας καὶ Οἰνοπνευματοποιίας, ἣς τὸ κεφάλαιον εἶναι 65 ἑκατομμύρια δραχμῶν καὶ διαθέτει προσέτι πιστώσεις τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος ὑπερβαίνουσας τὰ 85 ἑκατομμύρια δραχμῶν·

ἡ Ἑταιρεία διὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν προϊόντων τῆς ἀμπέλου «Ἀνδρέας Καμπᾶς» τῶν Ἀθηνῶν, ἔχουσα κεφάλαιον 14 ἑκατομμύρια δραχμῶν·

ἡ Α. Ε. Ἐθνικὴ Βιομηχανία «Παλλὰς-Ἀθηνᾶ», ἣς τὸ κεφάλαιον καὶ τὰ ἀποθεματικά ὑπερβαίνουν τὰ 14 ἑκατομμύρια δραχμῶν·

ἡ Ἀνώνυμος Ἑταιρεία Οἴνων καὶ Οἰνοπνευματῶν «Νέο-Μεγαρίς», ἔχουσα κεφάλαιον 12 ἑκατομμύρια δραχμῶν·

¹ Ἐξ ὧν μέρος εἰς χρυσὰς δραχμάς, μὴ μετατετραμμένες· ὡς ἄλλως καὶ τῶν περισσοτέρων ἄλλων ἑταιρειῶν, τὰς ὁποίας θὰ μνημονεύσωμεν κατωτέρω.

² Ἐν Ἀχαΐᾳ (Πάτραις), Ἀττικῇ (Ἐλευσίνα), Μεσσηνίᾳ (Μεδώνη, Πύλω, Γιάλοβα).

³ Κυρίως ἐν Μεσσηνίᾳ (Καλάμαις, Καντιάνικα, Θουρία).

και δεκάς άλλων ¹ μικροτέρας σημασίας, ὧν τὸ κεφάλαιον κυμαίνεται μεταξὺ ἐνὸς καὶ δυοῦ ἑκατομμυρίων δραχμῶν.

Διὰ τὸ ἐμπόριον ἐξαγωγῆς οἴνων καὶ οἰνοπνευμάτων ἐσηματίσθη ἐν Ἀθήναις «τράστ» ὑπὸ τῶν πρώτων ἐπὶ τῶν ὧν ἄνω ἀναφερομένων Ἑταιρειῶν, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἑταιρεία Βάκχος».

4. Οἱ οἴνοι.

Ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος παράγει οἴνους παντὸς εἴδους, ἀπὸ τῶν ξηρῶν λευκῶν οἴνων μέχρι τῶν λίαν οἰνοπνευματούχων γλυκέων.

Εἰδικῶς ὅσον ἀφορᾷ εἰς τοὺς ξηροὺς οἴνους, οἱ μὲν — παραγόμενοι εἰς τὰς θερμὰς περιοχὰς τοῦ Νότου — μεγάλης περιεκτικότητος εἰς οἰνόπνευμα, στερούμενοι ὅμως ἀρώματος καὶ σώματος, εἶναι κατάλληλοι δι' ἀναμίξεις· ἄλλοι — τῶν ψυχροτέρων περιοχῶν τοῦ Βορρᾶ — συγγενεύουσι πρὸς τοὺς οἴνους ψυχροτέρων χωρῶν, περιέχουσιν ὀλιγώτερον οἰνόπνευμα, ἀλλ' ἔχουσι μεγαλυτέραν δξύτητα, ἀρωμα καὶ σῶμα, καὶ δύνανται νὰ καταναλωθῶσιν αὐτοῦσιν.

Λόγω τοῦ θερμοῦ μᾶλλον κλίματός της, τῆς φύσεως τῶν ἔδαφῶν της καὶ τῶν καλλιεργουμένων ποικιλιῶν ἀμπέλου, ἡ Ἑλλὰς ἀποτελεῖ ἰδεώδη χώραν διὰ τὴν παραγωγὴν γλυκέων οἴνων, τῶν ὁποίων ἡ φήμη χρονολογεῖται ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος.

Μεταξὺ τῶν ἐν Ἑλλάδι παραγομένων οἴνων ἰδιαιτέρας μνείας ἀξίους κρίνομεν τοὺς ἐπομένους :

α) Ξηροὶ λευκοὶ οἴνοι.

Ὁ περισσότερο καταναλισκόμενος ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς Χώρας λευκὸς οἴνος εἶναι ὁ «λευκὸς ρητινίτης» ὁ ἐπιλεγόμενος «Ρετσινᾶτο».² Οὗτος εἶναι οἴνος ἑλαφρὸς (11° Gay-Lussac περίπου), ἀσθενοῦς δξύτητος καὶ μικρῆς περιεκτικότητος εἰς ξηρὸν ἐκχύλισμα. Καταναλίσκεται δὲ ἐντὸς τοῦ ἔτους τῆς παραγωγῆς του, μὴ ὧν ἐπιδεκτικὸς παλαιώσεως. Οἱ καλλίτεροι ῥητινῖται οἴνοι εἶναι οἱ τῆς Ἀττικῆς (καὶ ἰδίως οἱ τῶν Μεσογείων, τῆς Αἰ-

¹ Α. Ε. Οἴνων καὶ Οἰνοπνευματωδῶν Ἀδελφῶν Παυλάκη (τοῦ Πειραιῶς), Ἀν. Θεσσαλικὴ Οἰνοπνευματικὴ Ἑταιρεία (τοῦ Βόλου), Α. Ε. Οἴνων καὶ Ἑλαιῶν (τοῦ Πειραιῶς), Ἀν. Ἑταιρεία «Ἀχαΐα» (τῶν Πατρῶν), Α. Ε. Οἴνων καὶ Οἰνοπνευματωδῶν Εὐθ. Δουζένη, κλπ.

² Τὸ γλεῦκος ζυμοῦται παρουσίᾳ ρητινῆς (προστιθεμένης μέχρις ἀναλογίας 6⁰/₁₀). Μετὰ τὸ τέλος τῆς ζυμώσεως ἡ ρητινὴ κατακαθίζει, τὸ δὲ τερεβινθέλαιον ἐλευθερούμενον ἀνέρχεται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν καὶ σχηματίζει ἑλαφρὸν προστατευτικὸν στρώμα προφυλάσσον τὸν οἶνον ἀπὸ τῆς δξύσεως.

γίνης καὶ τῆς Σαλαμῖνος), τῆς νήσου Εὐβοίας καὶ τῆς Πελοποννήσου ³.

Ξηροὶ λευκοὶ οἴνοι (μὴ ῥητινώδεις) καλῆς ποιότητος παράγονται εἰς τὰς νήσους τοῦ Ἰονίου καὶ τοῦ Αἰγαίου. Γνωστοὶ εἶναι οἱ οἴνοι τῆς Κερκύρας καὶ τῆς Κεφαλληνίας («Ρομπόλα», μὲ λίαν εὐχάριστον ἰσχυρὸν ἀρωμα), τῆς Πάρου, τῆς Θήρας, τῆς Σάμου κλπ. Εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ἀνήκουσιν ἐπίσης οἱ οἴνοι «Δεκέλεια», «Πύργος Βασιλίσης», «Ἰσητιῶς - Καμπᾶ», «Δεμέστιχα» - Ἀχαΐας, «Μαροκό», οἱ οἴνοι τῆς νήσου Εὐβοίας (Χαλκίδος, Ἀλιβερίου), τῆς Ἀργολίδος, τῆς Ἀρκαδίας (Τριπόλεως καὶ Τεγέας) ⁴, τῆς Μεσσηνίας κλπ. Μεταξὺ τῶν οἴνων τούτων ὑπάρχουσι καὶ ἑλαφροὶ μὲ ἀριστον ἀρωμα, δυνάμενοι νὰ ἀνταγωνισθῶσι πρὸς τοὺς λευκοὺς τῆς Βουργονδίας.

β) Ἐρυθροὶ οἴνοι.

Εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐρυθρῶν οἴνων ἀνήκουσι κυρίως οἱ τῆς Μακεδονίας. Ὁ οἴνος τῆς Ναούσης φημιζέται ἐν τῇ χώρᾳ διὰ τὴν πολυτίμον ἰδιότητα τῆς παλαιώσεώς του καὶ τῆς σὺν ταύτῃ ἀποκτήσεως ἀρίστου ἀρώματος.⁵ Ὁ «οἴνος τῆς Ἡγουμενίσσης» καὶ ὁ «Ἐρυθρὸς οἴνος Σιατίστης», ὁμοιάζουσι μὲ τὸν προηγουμένον, εἶναι ὅμως κατωτέρας πῶς ποιότητος. Ὁ «οἴνος τοῦ Ἀγίου Παντελεήμονος (Φλωρίνης)» καὶ ὁ «οἴνος τοῦ Ἀμυνταίου», ἑλαφρότεροι τῶν προηγουμένων, εἶναι ἀσθενεστερας περιεκτικότητος εἰς ξηρὸν ἐκχύλισμα ἀλλὰ μεγαλυτέρας δξύτητος.

Οἱ οἴνοι οὗτοι θὰ ἠδύναντο νὰ παραβληθῶσι πρὸς τοὺς ἐρυθροὺς οἴνους τῆς Βουργονδίας.

Ὁ ἐρυθρὸς οἴνος τῆς νήσου Λευκάδος, ἰσχυρῆς περιεκτικότητος εἰς χρῶμα, ἀποτελεῖ οἶνον κατάλληλον δι' ἀναμίξεις.

Πλὴν τῶν μνημονευθέντων καὶ ἄλλοι ἐρυθροὶ οἴνοι, ἥσσονος σπουδαιότητος, παράγονται εἰς διαφόρους περιοχὰς τῆς χώρας.

γ) Γλυκεῖς ἐπιτραπέζιοι οἴνοι.

Τὰ μιστέλλια τῆς Σάμου, Πελοποννήσου, Κερκύρας καὶ Κρήτης εἶναι λίαν πεφημισμένα. Ταῦτα ἔχουν συνήθως 10° Beaumé καὶ 16° Gay-Lussac.

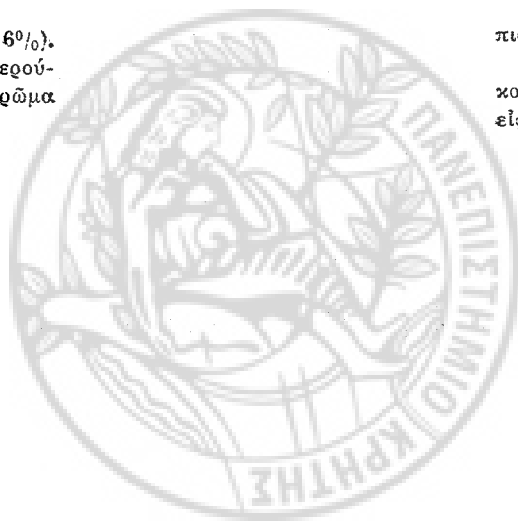
Οἱ γλυκεῖς οἴνοι τῆς Σάμου ⁴ παγκόσμιον ἔχουσι φήμην.

¹ Ὁ ῥητινῖτης οἴνος εἶναι γνωστὸς ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος. Ἡ ἀνακάλυψις του ὀφείλεται, ὡς γνωστὸν, εἰς τὴν τύχην· συνεπείᾳ τοποθετήσεως γλεῦκος ἐντὸς βαρελίου κατεσκευασμένου ἐκ ῥητινώδους ξύλου.

² Ἐνθα κατασκευάζεται ἐπίσης καμπανίτης.

³ Ἐντὸς τριῶν ἐτῶν, ὑπὸ εὐνοϊκᾶς συνθήκας διατηρήσεως, συνιστᾷ ἀριστον ἐντόπιον οἶνον.

⁴ Παρασκευαζόμενοι διὰ τῆς προσθήκης οἰνοπνεύματος εἰς τὸ ἡμιζύμωτον γλεῦκος, τὸ προσχόμενον ἐκ ποικιλιῶν σταφυλῶν μὲ ἰσχυρὸν ἀρωμα (Μοσχάτα) πλουσίων εἰς σάκχαρον καὶ ἐχουσῶν ὑποστῆ μερικὴν ἀποξηρανσιν.

Ἡ ξουθρά Μαυροδάφνη, τῶν Πατρῶν καὶ τῆς Κερκύρας εἶναι περιζήτητος, ἰδίᾳ ἐν Γερμανίᾳ.

Ὁ ἥλιαστός οἶνος τῆς Σιατίστης¹ χρώματος κιτρίνου ἠλέκτρον, ἀποτελεῖ οἶνον ὑπερεκλογῆς λίαν ἐκτιμώμενον. Οὗτος εἶναι γλυκύς, ἰσχυρᾶς περιεκτικότητος εἰς οἰνόπνευμα, ἔχει δὲ ἄρωμα μοναδικόν.

δ) Εἰδικοὶ οἶνοι.

Πλὴν τῶν συνήθων ὑπάρχουσι καὶ πολυάριθμοι τύποι εἰδικῶν οἴνων: δι' ἀναρρωνύοντα, ὄρεκτικοί, βερμούτ, ἀφρώδεις κλπ., οἶνοι «ἀγνοί» παραγόμενοι ἐν τοῖς μοναστηρίοις πολὺ καλῆς ποιότητος, κλπ.

5) Ἡ Ἐσωτερικὴ Κατανάλωσις.

Ἡ κατανάλωσις οἴνου εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς χώρας κυμαίνεται περὶ τὰ 25 λίτρα κατὰ κάτοικον καὶ κατ' ἔτος κατὰ τὰς ἐπισήμους στατιστικάς: ἐνῶ, εἰς τὰς ἄλλας οἰνοπαραγωγούς χώρας αὕτη εἶναι κατὰ πολὺ μεγαλύτερα. Ἐν Γαλλίᾳ ἡ κατ' ἄτομον κατανάλωσις εἶναι 157 λίτρα, ἐν Ἰταλίᾳ 97, ἐν Ἰσπανίᾳ 67. Ἐν Ἑλβετίᾳ, ἣτις παράγει ἐλάχιστον οἶνον ἄλλ' εἰσάγει σημαντικὰς ποσότητας, αὕτη ἀνέρχεται εἰς 46 λίτρα. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι, ἡ ἐκ τῶν ἐπισήμων στατιστικῶν προκύπτουσα ἑλληνικὴ κατανάλωσις οἴνου εἶναι κατὰ πολὺ κατωτέρα τῆς πραγματικῆς,² καὶ ἂν ὅμως καὶ εἰς τὸ διπλάσιον τὴν ἐκτιμήσωμεν, εὐρὺ αὕτη ἐμφανίζει περιθώριον καὶ δυνατότητας αὐξήσεως.

6) Αἱ ἐξαγωγαί.

Ἡ Ἑλλάς ἐξάγει, καὶ δύναται νὰ ἐξάγῃ εἰς ἔτι μεγαλύτερας ποσότητας:

α) Γλεῦκος θειωμένον καὶ συμπεπυκνωμένον.³ Τὸ ἡμιβιομηχανικὸν τοῦτο προϊόν ἐξάγεται: τὸ μὲν εἰς μὴ ἀμπελοπονικὰς χώρας διὰ τὴν κατασκευὴν οἴνου, ἀποσταγμάτων οἴνου, κλπ., τὸ δὲ εἰς χώρας ἐχούσας ἀνάγκην

¹ Ὁ οἶνος οὗτος παράγεται ἐκ λευκῶν σταφυλῶν εἰδικῆς ποικιλίας. Μετὰ τὴν συγκομιδὴν αἱ σταφυλαὶ ἐκίθηνται ἐπὶ ἡμέρας τινὰς εἰς τὸν ἥλιον, μέχρις ὅτου ἡ εἰς γλεῦκος ἀπόδοσις τῶν ἐλαττωθῆ κατὰ 25 % . Ἡ ζύμωσις προχωρεῖ λίαν βραδέως. Ὁ οἶνος δὲν δύναται νὰ παραδοθῆ εἰς τὴν κατανάλωσιν πρὸ τῆς παρελεύσεως τριῶν καὶ πλέον ἔτων, δύναται δὲ νὰ διατηρηθῆ ἐπὶ 30 μέχρι 40 ἔτη.

² Ἡ ἀκρίβεια τοῦ εἰρημένου ἀριθμοῦ εἶναι ὄντως λίαν ἀμφίβολος. Τὸ σφάλμα δὲ προέρχεται κατὰ κύριον λόγον ἐκ τοῦ ὅτι ὁ ἔλεγχος τῶν ὑπὸ τῶν ἰδίων παραγωγῶν καταναλισκομένων ποσοτήτων εἶναι δυσχερέστατος, ἂν μὴ ἀδύνατος.

³ Ἡ δευτέρα μορφή παρουσιάζει τὰ πλεονεκτήματα τῶν μικροτέρων ἐξόδων μεταφορᾶς, τῆς καλλιτέρας διατηρήσεως καὶ τῆς ἀποφυγῆς τῆς ἀνάγκης τῆς ἀποθιώσεως.

βελτιώσεως τῆς ποιότητος τῶν οἴνων τῶν, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ χροῶμα, τὸ σάκχαρον, τὴν περιεκτικότητά εἰς οἰνόπνευμα, κλπ.

β) μιστέλλια: τὸ μὲν χρησιμοποιούμενα διὰ προσμίξεις, τὸ δὲ καταναλισκόμενα ὡς ἔχουσιν:

γ) γλυκεῖς οἴνους (Σάμου, Μαυροδάφνην, κλπ.):

δ) ξηροὺς οἴνους, καὶ κυρίως λευκοὺς: διὰ προσμίξεις:

Μεταξὺ τῶν εἰς ἀξιολόγους ὁπωσοῦν ποσότητας εἰς τὴν χώραν παραγομένων ξηρῶν οἴνων, λευκῶν ἢ ξουθρῶν, τῶν προοριζομένων πρὸς καταναλώσιν αὐτουσίων, ἐλάχιστοι εἶναι τυποποιημένοι καὶ κατ' ἀκόλουθίαν κατάλληλοι πρὸς ἐξαγωγήν (Πύργος Βασιλίσσης, Δεμέστιχα-Ἀχαΐας κλπ.): ἐνῶ ὑπάρχουσιν οἶνοι ἀρίστης ποιότητος (ὡς οἱ οἶνοι Ναούσης κλπ.) οἱ ὅποιοι θὰ ἠδύναντο νὰ ἐξαχθῶσι καὶ νὰ ἐκτιμηθῶσι εἰς τὰς ξένας χώρας, ἐὰν ἦσαν τυποποιημένοι καὶ ἡ ἐξαγωγή τῶν ἦτο καταλλήλως διοργανωμένη.

ε) εἰδικοὺς οἴνους (Βερμούτ κλπ.), τῶν ὁποίων ἡ ἐξαγωγή δύναται νὰ αὐξηθῆ σημαντικῶς:

στ) ἀποστάγματα οἴνου, τύπου Κονιάκ κλπ.

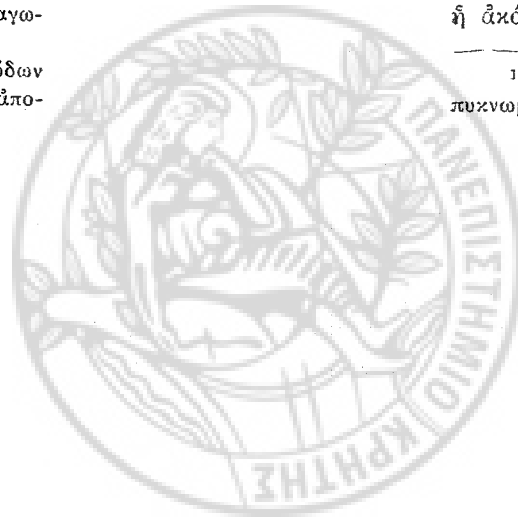
Αἱ ἐξαγωγαὶ γλεῦκος, οἴνων, ἀποσταγμάτων οἴνου κλπ., ὑπῆρξαν αἱ ἀκόλουθοι κατὰ τὰ ἔτη 1928 - 1937:

Ἔτη	Γ λ ε ῦ κ ο ς		Ο ἴ ν ο ι		Ἀποστάγματα οἴνου, ροσόλια, ἄλλα οἰνοπνευματώδη ποτὰ κλπ.	
	Ποσότητες (τόνοι)	Ἀξία εἰς χιλιάδ. δραχμῶν	Ποσότητες (τόνοι)	Ἀξία εἰς χιλ. δραχμῶν	Ποσότητες (τόνοι)	Ἀξία εἰς χιλ. δραχμῶν
1928	1.414	5.820	124.457	500.213	573,8	17.774
1929	7.494	31.200	182.366	568.409	601,2	22.680
1930	9.489	25.497	62.769	248.431	475,-	19.783
1931	3.984	10.891	40.473	170.143	383,8	15.381
1932	4.589	15.386	39.123	162.689	259,8	12.954
1933	3.750	15.852	72.213	308.940	309,4	13.770
1934	2.405	9.198	38.444	154.409	631,7	47.128
1935	2.051	12.220	32.514	147.356	441,9	28.901
1936	2.001	9.349	39.041	184.075	413,4	24.683
1937	2.938	12.259	43.067	215.598	703,4	49.849

Τὸ γλεῦκος ἐξάγεται κυρίως εἰς Μεγάλην Βρετανίαν καὶ Γαλλίαν: ὁ οἶνος κυρίως εἰς Γερμανίαν, Γαλλίαν, Βέλγιον καὶ Λουξεμβούργον, Κάτω Χώρας, Μάλταν, Ἰταλίαν, κλπ.: τὰ δὲ ἀποστάγματα οἴνου πρωτίστως εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας.

Ἡ ἐξαγωγή τῶν προϊόντων τούτων κατὰ χώρας προορισμοῦ ὑπῆρξεν ἡ ἀκόλουθος κατὰ τὰ 3 τετευταῖα ἔτη:

¹ Εἰς Γαλλίαν γλεῦκος θειωμένον καὶ εἰς Μεγάλην Βρετανίαν γλεῦκος συμπεπυκνωμένον.

Προϊόν	Χώρα Προορισμού	1935		1936		1937	
		Ποσό- της (τόνοι)	% της εξαγωγ. (όλικής)	Ποσό- της (τόνοι)	% της εξαγωγ. (όλικής)	Ποσό- της (τόνοι)	% της εξαγωγ. (όλικής)
Γλεύκος	Μεγάλη Βρετανία	2.051	100,-	1.152	57,57	1.451	49,39
	Γαλλία	—	—	849	42,43	1.449	49,32
	Άλλαι χώραι	—	—	—	—	38	1,29
	Σύνολα	2.051	100,-	2.001	100,-	2.938	100,-
Οίνοι	Γερμανία	12.351	37,99	9.953	25,49	17.006	39,48
	Βελγο-Δουξεμβουργική Ένωσις	4.051	12,46	4.621	11,84	7.291	16,93
	Γαλλία	2.477	7,61	13.026	33,36	6.163	14,31
	Μάλτα	4.204	12,93	4.911	12,17	2.933	6,81
	Κάτω Χώραι	4.204	12,93	4.911	12,57	2.524	5,86
	Ιταλία	3.351	10,30	24	0,06	1.346	3,13
	Άλλαι Χώραι	1.876	5,78	1.595	4,31	5.794	13,48
	Σύνολα	32.514	100,-	39.041	100,-	43.067	100,-
Αποστάγματα οίνου, δροσώλια κλπ.	Αίγυπτος	286,-	64,72	270,5	65,44	398,6	56,66
	Ηνωμένοι Πολιτείας	65,8	14,90	68,-	16,46	174,8	34,74
	Άλλαι Χώραι	90,-	20,38	74,2	18,10	130,-	18,60
	Σύνολα	441,8	100,-	413,3	100,-	703,4	100,-

7) Επιβαρύνσεις και Προστασία.

α) Οί φόροι κλπ.

Οί πάσης φύσεως φόροι (έν οίς και οί δημοτικοί), δι' ών επιβαρύνεται ο οίνος, άνέρχονται κατά μέσον όρον εις δρχ. 0,636 περίπου κατά χιλιόγραμμον' έξ ών: δρχ. 0,402 φόροι, 0,078 τοπικαί επιβαρύνσεις ύπέρ των όργανισμών προστασίας των άμπελουργών και 0,156 δημοτικοί δασμοί.¹

¹ Οί φόροι έν λεπτομερεία είναι οί έπόμενοι κατ' όκάν (1 χλγρ. 288):

(α) Κρατικός φόρος	Δρχ. 0,300
(β) Πρόσθετος φόρος δι' άναγκαστικά δάνεια (40% επί του βασικού φόρου)	> 0,120
(γ) Φόρος όδοποιίας (3% επί βασικού φόρου)	> 0,009
(δ) Φόρος ύπέρ των Γεωργικών Έπιμελητηρίων (2% επί βασικού φόρου)	> 0,006
(ε) Φόρος ύπέρ του Ταμείου Προστασίας κατά της Χαλάζης	> 0,040
(στ) Φόρος ύπέρ του Έθνικού Συνδέσμου Άμπελοκτημόνων	> 0,010
(ζ) Φόρος ύπέρ του Ταμείου Προνοίας κατά της Φυλλοξήρας	> 0,010
(θ) Φόρος ύπέρ του Οίνολογικού Έργαστηρίου	> 0,020
Έτσι έν συνόλω δρχ. κατ' όκάν	> 0,515
ή δρχ. 0,4017, έστω δρχ. 0,402 (εις στρογγύλον όριθμόν) κατά χιλιόγραμμον	

β) Η προστασία.

Ούδεμία ύφίσταται φορολογία επιβαρύνουσα την εξαγωγή των ελληνικών οίνων.

Άπ' έναντίας ύπάρχουσιν ύψηλοί τελωνειακοί δασμοί διά τας έπιπορευομένης από της ρήτρας «της πλέον έννοουμένης χώρας», άπαγορευτικά δέ διά τας μη έννοουμένης ύπό συμβατικού δασμολογίου.

Οί τελωνειακοί δασμοί εισαγωγής, συμπεριλαμβανομένων όλων των προσθέτων φόρων, είναι οί έπόμενοι διά 100 χιλιόγραμμα (1938):

		Δραχμαί
Γλεύκη σταφυλών μετά ή άνευ ύποστάθμης, συμπετυκνωμένα ή μή:		
α) μέχρι 16° Beaumé		630
β) άνω των 18° »		1.260
Οίνοι σταφυλών		
α) εις βαρέλια ή εις παρόμοια δοχεία, των φιαλών εξαίρουμένων		
αα) μέχρι 13°		252
ββ) άνω των 13° και μέχρις 24°		1.890
β) εις φιάλας, άνευ έκπεσμού του άποβάρου (των φιαλών)		
αα) μέχρι 13°		315
ββ) άνω των 13° και μέχρις 24°		5.040
γ) Άφρώδεις οίνοι, άνευ έκπτώσεως του άποβάρου (των φιαλών)		630

Όσον άφορά εις τας συνθήκας εισαγωγής δέον νά παρατηρήσωμεν ότι, ή εισαγωγή γλεύκους σταφυλών είναι προσωρινώς άπηγορευμένη, ή δέ εισαγωγή οίνων έν βαρελίοις ή έν παρομοίοις δοχείοις δέν επιτρέπεται ή έν ταίς περιπτώσεσι διακανονισμού διά συμψηφισμού (Clearing) και δι' ιδιωτικών άνταλλαγών (άνευ έτέρων περιορισμών) ένφ' διά την εισαγωγή οίνων σταφυλών έν φιάλαις, άφρωδών οίνων όρεκτικών και φαρμακευτικών, τό συνολικόν ποσόν εισαγωγής δέον νά μη ύπερβαίνη τας 245.000 δραχμών καθ' έξάμηνον (1938).

8) Κώστος παραγωγής κλπ.

Τό κώστος παραγωγής του έκατολίτρου συνήθους οίνου κυμαίνεται νύν περίξ των έξής όριθμών:

α) Κώστος του γλεύκους, αναλόγως προελεύσεως και ποικιλίας των έξ ών κατεσκευάσθη σταφυλών	δρχ. 200 - 250
β) Δαπάνη οίνοποιήσεως (κατά μέσον όρον)	» 40
Έτσι έν συνόλω	δραχμαί 240 - 290

Αί τιμαί πωλήσεως καμαίνονται, αναλόγως του είδους του οίνου και της προσελεύσεως τούτου, «FOB» γυμνόν, μεταξύ δηλ. 360 και 450, κατά εκατόλιτρον.

Υπολείπεται άρα αξιόλογος διαφορά.

9) Η οίνικη κρίσις και τὰ μέτρα πολιτικῆς τὰ ἀφορῶντα εἰς τὸν οἶνον.

Ἡ μεγάλη ζήτησις ἑλληνικῶν οἴνων, ἣτις ὑπῆρξεν ἀποτέλεσμα τῆς εἰς μεγάλας ποσότητας εἰσαγωγῆς των ἐν Γαλλίᾳ μετὰ τὴν καταστροφὴν τῶν ἀμπελώνων τῆς χώρας ταύτης ὑπὸ τῆς φυλλοξήρας (1878-1893) ἀπετέλεσε τὴν κυρίαν αἰτίαν τῆς σημαντικῆς αὐξήσεως τῶν ἀμπελώνων ἐν Ἑλλάδι.¹

Ἀπὸ τοῦ 1893 ὅμως, ἀφ' ὅτου δηλ. ἐπραγματοποιήθη ἡ ἀνασύστασις τῶν γαλλικῶν ἀμπελώνων ἐπὶ ἀμερικανικῶν ὑποκειμένων, ἡ εἰς Γαλλίαν εἰσαγωγὴ ἤρχισεν ἐλαττωμένη. Ἀπ' ἐναντίας, ἡ παραγωγὴ ἔβαινεν αὐξανόμενη ἐν Ἑλλάδι ὅταν δὲ αἱ νέαι φυτεῖαι ἔφθασαν εἰς τὴν πλήρη των ἀπόδοσιν, ἡ κρίσις ἐξεδηλώθη καὶ δὴ καὶ ὑπὸ μορφὴν ὄξειαν τῷ 1908-1909, συμπεσοῦσα μάλιστα μετὰ περίοδον παγκοσμίου οἰκονομικῆς δυσπραγίας. Ἡ κατανάλωσις τοῦ ἐσωτερικοῦ ἦτο ἀνίκανος νὰ ἀπορροφήσῃ τὸ πλεόνασμα τῆς παραγωγῆς. Ὁ ἀνταγωνισμὸς δὲ τοῦ ζύθου καὶ πρὸ παντὸς ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ θεσμοῦ τοῦ «παρακρατήματος» ἐπὶ τῶν ἐξαγομένων σταφίδων (1904), τὸ ὅποιον μετετρέπετο εἰς οἶνον ἢ οἰνόπνευμα, ἐχειροτέρευσαν τὴν κατάστασιν. Αἱ τιμαί τῶν οἴνων κατῆλθον εἰς λίαν χαμηλὰ ἐπίπεδα καὶ αἱ ἰδιωτικαὶ οἰκονομίαι τῶν καλλιεργητῶν τῆς οἰνοφόρου ἀμπέλου, χαρακτηριζόμεναι εἰς τὰς πλείστας τῶν περιπτώσεων ὑπὸ τῆς μονοκαλλιεργείας, ὡς ἐπίσης καὶ ἡ κοινωνικὴ οἰκονομία τῆς χώρας —διὰ τὴν ὁποίαν τοιαύτης ἦτο σημασίας ὁ κλάδος οὔτος— μεγάλως ὑπέφερον.

Τὸ Κράτος δὲν ἐφάνη ἱκανὸν νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὴν κρίσιμον ταύτην κατάστασιν διὰ προσηκόντων καὶ ριζικῶν μέτρων. Τὸ μόνον νομοθετικὸν μέτρον, τὸ ὅποιον ἐλήφθη, ὑπῆρξεν ἡ κατάργησις τοῦ ἔγγειου φόρου ἐπὶ τοῦ οἴνου (Νόμος ΓΦΑΓ' τοῦ 1910).

Ἡ κρίσις τῶν οἴνων ὅμως ἐσημείωσε προσωρινὴν ὑφεσιν μετὰ τὸ ἀνοιγμὰ τῶν νέων ἐσωτερικῶν ἀγορῶν, τὰς ὁποίας ἐξησφάλισεν ἡ προσάρτησις τῶν Νέων Χωρῶν (μετὰ τοὺς Βαλκανικοὺς πολέμους τοῦ 1912 καὶ 1913).

Ἡ μικρασιατικὴ καταστροφὴ καὶ ἡ συρροὴ καὶ ἡ ἐγκατάστασις τῶν προσφύγων ἐν Ἑλλάδι ὑπεχρέωσε τὸ Κράτος νὰ ἀνεχθῆ —δι' ἐπιτακτικοὺς λόγους, φύσεως τεχνικῆς, κοινωνικῆς καὶ οἰκονομικῆς— νέας φυτείας ἀμπελώνων. Αὗται

¹ Εἰς πλείστας ὄσας περιφερείας (Δευκὰς κτλ.) ἡ ἔκτασις τῶν ἀμπελώνων ἐδιπλασιάσθη.

ὅμως ὁποσδήποτε συνίσταντο —ἐν μεγάλῳ τοῦλάχιστον μέτρῳ, συνολικῶς λαμβανόμεναι— εἰς τὴν μερικὴν ἀνασύστασιν τῶν ἐν ταῖς Νέαις Χώραις παλαιῶν ἀμπελώνων, τῶν καταστραφέντων ὑπὸ τῆς φυλλοξήρας καὶ τῶν πωλείων. Ἄλλ' ἐνῶ οὕτω ἠϋξάνετο ἡ παραγωγὴ τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τῶν χωρῶν τῶν εἰσαγουσῶν ἑλληνικοὺς οἴνους ἐνεκαινιάζετο πολιτικὴ προστατευτικῶν τελωνειακῶν δασμῶν. Ἡ κρίσις ἐξεδηλώθη κατόπιν τούτων ἐκ νέου ὑπὸ μορφὴν ἠπιωτέραν μὲν τὴν φορὰν ταύτην ἀλλὰ μᾶλλον ἐπίμονον.

Τὰ ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ τῶν ἐνδιαφερομένων πρὸς περιστολὴν τοῦ κακοῦ ληφθέντα μέτρα δύνανται νὰ συνομυσθῶσιν ὡς ἑξῆς:

α) Ἀπαγόρευσις τῆς παραγωγῆς διὰ τὴν ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν: γλεύκους, οἴνων καὶ μιστελλίων ἐκ σταφίδος· ἀλλὰ καὶ ἡ ἐξαγωγή τῶν προϊόντων τοιούτων οἰνοποιήσεων δὲν ἐπιτρέπεται παρὰ κατόπιν ἐιδικῆς ἀδείας (Νομοθετικὸν Διάταγμα τῆς 16 Σεπτεμβρίου 1924).

β) Ἴδρυσις τῆς Πανελληνίου Ἐνώσεως Ἀμπελοκτημόνων, ὁργανισμοῦ δημοσίου δικαίου ἀναλαβόντος τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐν γένει προστασίαν τῶν οἴνων (Ν.Δ. τῆς 12 Μαΐου 1927, Νόμος 3501 τοῦ 1928).

γ) Ἴδρυσις —πρόσφατος— τοῦ Ἰνστιτούτου Οἴνου καὶ Ἀμπέλου· τὸ ὅποιον ἔχει σκοπὸν τὴν μελέτην τῶν ἑλληνικῶν κλημάτων καὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι παραγομένων οἴνων, πρὸς τυποποίησιν τούτων καὶ δημιουργίαν σταθερῶν τύπων ἑλληνικῶν οἴνων· ἐπίσης καὶ τὴν μελέτην ἐν γένει ὄλων τῶν σχετικῶν πρὸς ταῦτα ζητημάτων (Νομοθετικὸν Διάταγμα τῆς 12 Αὐγούστου 1937).

δ) Ἀγορὰ τῶν ἀδιαθέτων ποσοτήτων οἴνων καὶ γλεύκους ὑπὸ τοῦ «Αὐτονόμου Σταφιδικοῦ Ὁργανισμοῦ» πρὸς ὑποστήριξιν τῶν τιμῶν τῶν προϊόντων τῆς ἀμπέλου (Νόμος 8 τοῦ 1936).

ε) Μέτρα καθ' ἑαυτὸ ἐμπορικῆς πολιτικῆς (ὁργάνωσις τοῦ ἐμπορίου, σήματα, ἐμπορικὰ συμβάσεις κλπ.). Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην δύο θεμελιώδεις νόμοι εἶναι ἄξιοι ἰδιαιτέρας προσοχῆς: ὁ ἀφορῶν εἰς τὴν Ὁργάνωσιν τοῦ Ἐμπορίου Οἴνων καὶ περιστολὴν τῆς Νοθείας (τῆς 30 Νοεμβρίου 1928) καὶ ὁ περὶ Ὀνομασιῶν Προελεύσεως Νόμος (τῆς 28 Μαΐου 1932).

III. Η ΟΠΩΡΟΦΟΡΟΣ ΑΜΠΕΛΟΣ

1) Ἐκτάσεις καὶ παραγωγή.

Ἡ καλλιέργεια τῆς ἀμπέλου μετὰ σκοπὸν τὴν παραγωγὴν ἐπιτραπέζιων σταφυλῶν ἦτο κατὰ τὸ παρελθὸν περιορισμένη ἐν Ἑλλάδι. Ἡ σημασία της ὅμως σημαντικῶς ἠϋξήθη κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη, καὶ δὴ καὶ δεδικοιολογημένως. Δι' ὃ καὶ αὕτη εἶναι ἄξια ἰδιαιτέρας προσοχῆς.

Αἱ κατεχόμεναι ὑπὸ ἀμπέλων ἐπιτραπέζιων σταφυλῶν ἐκτάσεις καὶ ἡ παραγωγὴ των ὑπῆρξαν αἱ κάτωθι κατὰ τὰ τελευταῖα δέκα ἔτη:

Έτη	Έκτασις (στρέμματα)	Παραγωγή (μετρικοί στατήρες)	Άξια της παραγωγής (δραχμαί)
1928	100.780	350.314	101.878.775
1929	119.302	182.669	46.560.537
1930	131.720	336.068	100.499.763
1931	140.424	407.688	114.584.678
1932	154.498	656.730	156.932.695
1933	174.483	736.036	188.425.127
1934	175.953	738.258	221.162.610
1935	188.129	1.027.955	268.127.987
1936	207.463	451.190	157.807.118
1937	206.882	724.807	279.642.473

Διαπιστούμεν ἄρα κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν τελευταίων τούτων ἐτῶν συνεχῆ καὶ σταθερὰν αὐξήσιν τὸσον τῶν ὑπὸ τῆς ὀπωροφόρου ἀμπέλου καταλαμβανομένων ἐκτάσεων ὅσον καὶ τῆς παραγωγῆς ἐπιτραπέζιων σταφυλῶν, ἥτις κατέληξεν εἰς ὑπερδιπλασιασμόν ἀμφοτέρων ἀπὸ τοῦ 1928 μέχρι τοῦ 1937.

2) Ποικιλίαι.

Αἱ μᾶλλον διαδεδομένα ἐκ τῶν καταναλισκομένων ἐν τῷ ἔσωτερι κῶ τῆς χώρας ποικιλιῶν καὶ τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐξαγομένων εἶναι αἱ ἑξῆς, κατὰ σειρὰν προϊμότητος:

«Σουλτανίνη» τῆς νήσου Κρήτης, ἡ ὁποία εἶναι καὶ ἡ προῖμωτέρα, ὀριμάζουσα κατὰ τὰ τέλη Ἰουνίου,

«Ταχτᾶς» τῆς νήσου Κρήτης, ὀριμάζουσα κατὰ τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ μηνὸς Αὐγούστου,

«Ροζακί» καὶ «Σουλτανίνη» τῆς Κορινθίας, ὀριμάζουσαι κατὰ τὰ τέλη Αὐγούστου,

«Ροζακί» τῶν Ἀρχάνων (Κρήτης), ὀριμάζουσα κατὰ Σεπτέμβριον-Ὀκτώβριον,

«Σιδηρίτης» τῶν Πατρῶν καὶ τῆς Νήσου Εὐβοίας, ὀριμάζουσα ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ Σεπτεμβρίου μέχρι τοῦ Δεκεμβρίου.

Πλὴν τούτων καταναλίσκονται ἐπίσης ὡς ἐπιτραπέζιοι σταφυλαὶ ἐντὸς τῆς χώρας καὶ ἡ νοπῆ Κορινθιακῆ, ἡ ποικιλία «Φράουλα» — αἱ ὁποῖαι δυσκόλως ἀντέχουσιν εἰς τὴν μεταφορὰν λόγῳ τῆς λεπτοφυΐας τῶν — καὶ ἄλλα πολλὰ μικροτέρας σημασίας, («Ἐπτάκιλον», «Ἀετονύχι», κλπ.), ὡς καὶ τινες μὲ διττὸν προορισμόν ἢ καὶ ποικιλίαι γλευκοπαραγωγικαὶ («Μπατίκι», «Ροδίτης», «Φιλέρι», «Σαββατιανὸ» κλπ.).

3) Αἱ Ἐξαγωγαί.

Ἡ ἐξαγωγή τῶν ἐπιτραπέζιων σταφυλῶν κατὰ τὰ τελευταῖα δέκα ἔτη παρουσιάζει τὴν ἑξῆς ἐξέλιξιν:

Ἔτος	Παραγωγή (τόνοι)	Ἄξια (ἐκατομύρια δραχμῶν)	Ἔτος	Παραγωγή (τόνοι)	Ἄξια (ἐκατομύρια δραχμῶν)
1928	5.912	15	1933	14.082	38
1929	8.213	32	1934	10.999	51
1930	7.310	34	1935	10.205	48
1931	5.892	21	1936	7.517	44
1932	7.975	27	1937	7.380	48

Μέχρι τοῦ 1931, αἱ Ἑλληνικαὶ ἐπιτραπέζιοι σταφυλαὶ ἐξήγοντο σχεδὸν ἀποκλειστικῶς εἰς Αἴγυπτον.

Τῷ 1931, τῇ πρωτοβουλίᾳ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ τῇ συμμετοχῇ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ἐταιρείας Σιδηροδρόμων Ἀθηνῶν-Πειραιῶς-Πελοποννήσου (Σ.Π.Α.Π.) καὶ τῶν Σιδηροδρόμων Ἑλληνικοῦ Κράτους (Σ.Ε.Κ.), ἰδρύθη, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ἡ «Ἑλληνικὴ Ἐταιρεία Ἐξαγωγῆς Νωπῶν Ὀπωρῶν καὶ Λαχανικῶν», μὲ κεφάλαιον 5.000.000 δραχμῶν, μεριζομένον ὡς ἑξῆς μεταξὺ τῶν συμμετεχόντων ὁργανισμῶν:

Ἀγροτικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος	δραχμαί	3.500.000
Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος	»	1.000.000
Σιδηροδρόμοι «Σ.Π.Α.Π.»	»	200.000
Σιδηροδρόμοι Ἑλληνικοῦ Κράτους	»	300.000

Χάρις εἰς τὰς προσπάθειάς τῆς Ἐταιρείας ταύτης καὶ εἰς τὰς τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, ἡ ἐξαγωγή τῶν Ἑλληνικῶν ἐπιτραπέζιων σταφυλῶν σημαντικῶς ηὔξηθη.

Τὸ νεωστὶ καθιερωθὲν (1937) βραβεῖον διὰ τὴν ἐξαγωγήν, τῶν ἐπιτραπέζιων σταφυλῶν τῶν προοριζομένων διὰ χώρας ἐλευθέρου συναλλαγματος — δραχμῶν 3 κατὰ χιλιόγραμμον διὰ τὴν Μεγάλην Βρετανίαν καὶ δραχμῶν 2 διὰ τὴν Πολωνίαν — σημαντικωτέραν ἔτι προεκάλεσεν αὐξήσιν τῆς ἐξαγωγῆς εἰς τὰς εἰρημένας χώρας.

Ὁ κάτωθι πίναξ δεικνύει τὰς ἐξαχθείσας ποσότητας εἰς Αἴγυπτον, Αὐστρίαν, Γερμανίαν, Τσεχοσλοβακίαν, Ἑβλετίαν, Πολωνίαν, Μεγάλην Βρετανίαν καὶ Σουηδίαν, κατὰ τὰ ἔτη 1935, 1936 καὶ 1937:

	1935		1936		1937	
	Τόννοι	% της δ- λικής εξα- γωγής	Τόννοι	% της δ- λικής εξα- γωγής	Τόννοι	% της δ- λικής εξα- γωγής
Αίγυπτος	5.971	55,79	5.050	57,45	3.072	41,63
Γερμανία	2.608	24,37	1.952	22,21	536	7,26
Αυστρία	589	5,50	443	5,04	426	5,77
Τσεχοσλοβακία	257	2,40	240	2,73	359	4,86
Ελβετία	137	1,28	152	1,74	96	1,31
Πολωνία	876	8,18	578	6,57	926	12,55
Μεγάλη Βρετανία	60	0,56	167	1,90	1.704	23,09
Σουηδία	—	—	142	1,61	150	2,03
Λοιπά Χώρα	205	1,92	66	0,75	111	1,50
Σύνολον	10.703 ¹	100.—	8.790 ²	100.—	7.380	100.—

Αί εις τούς παραγωγούς καταβληθείσαι τιμαί κατά χιλιόγραμμον παραδοτέον ἐπ' αὐτῆς ταύτης τῆς ἀμπέλου διεκυμάνθησαν ἐντὸς τῶν ἐπομένων ὀρίων κατὰ τὰ ἔτη 1935, 1936 καὶ 1937 :

Ποικιλία	1935	1936	1937
	δραχμαί	δραχμαί	δραχμαί
Σουλτανίνη	4 — 4,5	4,5 — 5	4,5 — 5
Ταχτιάς	2 — 3	4 — 5	3,5 — 4
Ροζακί	35, — 6	4,5 — 6,5	4,5 — 6,5
Σιδηρίτης	3 — 3,5	5 — 5,5	5,5 — 6

Αί τιμαί πωλήσεως Ἑλληνικῶν ἐπιτραπεζίων σταφυλῶν, αἱ ὅποια πετευχθήσαν εἰς τὰς ξένας ἀγορὰς κατὰ χιλιόγραμμον μικτοῦ βάρους CIF³ ὑπῆρξαν αἱ ἐπόμενοι κατὰ τὰ ἔτη 1936 καὶ 1937 :

Ποικιλία	Αυστρία (σελλήνια)	Γερμανία (μάρκα)	Πολωνία (ζλότυ)	Τσεχοσλο- βακία (κορώναι)	Σουηδία (κορώναι)	Μεγάλη Βρετανία (πένναι)
	1936					
Σουλτανίνη	0,70—1,30	0,26—0,32	—	4,50—6,00	—	—
Ταχτιάς	0,60—0,85	δι' ἐμπόρευ- μα παραδοτέ- ον εἰς σύνορα	1,00—2,00	5,00—7,50	—	—
Ροζακί	0,80—1,30	Γευγελῆς	1,00—1,80	5,20—6,40	0,58	—
Σιδηρίτης	0,80—1,00	—	—	5,30—7,20	0,85	—

¹ καὶ ² Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι δὲν συμφωνοῦσι μετὰ τῶν τοῦ προηγουμένου πίνακος, διότι ἐχορηγήθησαν ἡμῖν ὑπὸ τῆς «Ἐταιρείας Ἐξαγωγῆς Νωπῶν Ὀπωρῶν καὶ Λαχανικῶν» ἐνῶ, οἱ πρῶτοι εἶναι οἱ τῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

³ Εἰδικῶς ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν Γερμανίαν, αἱ τιμαὶ νοοῦνται FOB Ἑλληνικῶν λιμένων ἢ ἐλεύθεροι ἐπὶ σιδηροδρομικοῦ ὀχήματος εἰς τὰ σύνορα (ἐν Γευγελῆ).

1937						
Σουλτανίνη	0,85—1,40	—	—	—	—	—
Ταχτιάς	0,90—1,05	0,31 (FOB ἐλ- ληνικῶν	1,00—2,00	5,00—6,00	0,80—0,90	6,00—11,50
Ροζακί	0,90—0,95	0,31 λιμένα	1,10—1,40	5,50—6,70	—	6,00—11,50
Σιδηρίτης	1,00—1,10	0,29	1,20—1,50	6,00—8,00	—	7,50—12,00

Αἱ ἑλληνικαὶ ἐπιτραπεζιοὶ σταφυλαὶ ἐξετιμήθησαν εἰς τὰς ξένας ἀγορὰς. Δύναται δὲ νὰ λεχθῆ ὅτι αὐταὶ σχεδὸν ἐπεβλήθησαν ὑποῦν ἐνεφανίσθησαν, καίτοι ἡ ὀργάνωσις τῆς τοποθετήσεως ταύτων εὐρίσκεται εἰσέτι εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς, αὐταὶ δὲ ἔχουσι νὰ ἀντιπαλαίσουν πρὸς τὰς ἐπιτραπεζιοὺς σταφυλάς τῆς Βουλγαρίας καὶ κατὰ δεύτερον λόγον τῆς Ρουμανίας καὶ τῆς Γιουγκοσλαβίας, ἀπὸ τινος δὲ καὶ πρὸς τὰς τῆς Τουρκίας.

Αἱ ὑφιστάμεναι ἐνδείξεις ἀξιολόγους ἐπιτρέπουσιν ἐλπίδας ὅτι, αἱ συστηματικῶς συνεχιζόμεναι ἐντονοὶ προσπάθειαι τοῦ Κράτους καὶ τῆς μνημοθεθείσης Ἐταιρείας, αἱ ἀποβλέπουσαι εἰς τὴν ἔλλογον ὀργάνωσιν τῆς εξαγωγῆς τῶν ἑλληνικῶν ἐπιτραπεζίων σταφυλῶν (ποιοτικὴ διαλογή τῶν πρὸς εξαγωγήν σταφυλῶν, ἐνδεδειγμένα συγχρονισμένα μέσα—ὀχήματα-ψυγεῖα, συσκευασία, κλπ.—προσήκουσα διαφήμισις, κλπ.) θέλουσιν ἀποβῆ ἔτι περισσότερον καρποφόροι εἰς τὸ μέλλον* κατὰ πᾶσαν δὲ δυνατὴν πρόβλεψιν σημαντικὴ θὰ εἶναι ἡ ἐκ τούτων μέλλουσα νὰ προκύψῃ αἴζησις τῶν εξαγομένων ποσοτήτων καὶ βελτίωσις τῶν τιμῶν.

IV. Η ΣΤΑΦΙΔΑΜΠΕΛΟΣ

Αἱ ἐν Ἑλλάδι παραγόμεναι σταφίδες εἶναι τριῶν εἰδῶν : α) ἡ μελανὴ λεπτὴ ἀγίγατος «Κορινθιακὴ» σταφίς, β) ἡ ξανθὴ ἀγίγατος «Σουλτανίνη» καὶ γ) αἱ σταφίδες τοῦ τύπου «Ροζακί»-«Ταχτιάς».

Ἡ παραγωγή τῶν «Κορινθιακῶν» σταφίδων εἶναι ἡ ἀσυγκρίτως σημαντικωτέρα.

Κατὰ μέσον ὄρον τῆς πενταετίας 1933-1937 ἡ Ἑλλὰς παρήγαγε τὰ 28% περίπου τῆς παγκοσμίου παραγωγῆς σταφίδων ἐν γένει, ἐνῶ πρὸ τοῦ παγκοσμίου πολέμου αὐτὴ παρήγε τὰ 45%. Ἡ τοιαύτη μείωσις τῆς ἑκατοστιαίας ἀναλογίας ἐξηγεῖται ἐκ τῆς σημαντικῆς μεταπολεμικῆς αὐξήσεως τῆς σταφιδοπαραγωγῆς τῶν ἄλλων χωρῶν, καὶ ἰδίᾳ τῆς Αὐστραλίας καὶ τῆς Καλιφορνίας.

Λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν μόνως τῆς παγκοσμίου παραγωγῆς «Κορινθιακῶν» σταφίδων ἡ Ἑλλὰς παράγει τὰ 87,6%, ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὴν παγκόσμιον παραγωγήν τῶν ἄλλων σταφίδων «Σουλτανίνης» κλπ, τὸ ποσοστὸν τῆς ἑλληνικῆς παραγωγῆς εἶναι 12,7%.

Ὁ ἐπόμενος πίναξ ἐμφαίνει τὴν ὑπὸ τῶν διαφόρων χωρῶν καταλαμβανομένην θέσιν εἰς τὴν παγκόσμιον παραγωγήν σταφίδων καὶ τὰς εἰς ταύτην ἐπελθούσας μετὰ τὸν τελευταῖον Πανευρωπαϊκὸν πόλεμον μεταβολάς :

Καταμερισμός της παγκοσμίου παραγωγής σταφίδων
κατά παραγωγικές χώρες.

Παραγωγική Χώρα	Μέσος όρος 1909—1913			Μέσος όρος 1926—1930			Μέσος όρος 1933—1937		
	0/0 επί του συνόλου της παγκοσμίου παραγωγής «Κορινθιακών»	0/0 επί του συνόλου της παγκοσμίου παραγωγής «Σουλτανικής» και άλλων	0/0 επί του συνόλου της παγκοσμίου παραγωγής σταφίδων	0/0 επί του συνόλου της παγκοσμίου παραγωγής «Κορινθιακών»	0/0 επί του συνόλου της παγκοσμίου παραγωγής «Σουλτανικής» και άλλων	0/0 επί του συνόλου της παγκοσμίου παραγωγής σταφίδων	0/0 επί του συνόλου της παγκοσμίου παραγωγής «Κορινθιακών»	0/0 επί του συνόλου της παγκοσμίου παραγωγής «Σουλτανικής» και άλλων	0/0 επί του συνόλου της παγκοσμίου παραγωγής σταφίδων
Ελλάς	97,73	7,13	44,66	90,32	4,85	27,76	87,62	7,42	28,21
Αυστραλία	2,26	2,67	2,50	9,58	10,06	9,93	11,83	12,66	12,44
Καλιφορνία		28,38	16,64		54,86	40,17		43,16	32,08
Νοτιοαφρικανική Ένωση	0,01			0,10			0,55		
		0,50	0,29		1,10	0,81		1,33	1,02
Τουρκία	—	20,81	12,19	—	10,74	7,86	—	14,58	10,79
Περσία	—	13,05	7,64	—	4,38	3,21	—	7,72	5,71
Ίσπανία	—	10,36	6,07	—	4,78	3,50	—	4,58	3,39
Ρωσία	—	11,88	6,95	—	5,60	4,10	—	5,91	3,93
Ίταλία	—	3,17	1,85	—	1,34	0,98	—	1,33	0,98
Άλλαι Χώρες	—	2,05	1,21	—	2,28	1,70	—	1,91	1,45
Σύνολον	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-

Α) Η ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΗ ΣΤΑΦΙΣ

1) Έκτασεις, Παραγωγή, κλπ.

Ο επόμενος πίναξ εμφανίζει την εξέλιξιν της καλλιεργείας της Κορινθιακής σταφιδαμπέλου από της απελευθερώσεως της Ελλάδος και ειδικώτερον από του 1830 μέχρι του 1937 (συμπεριλαμβανομένου).

Καλλιεργούμεναι έκτασεις, παραγωγή και εξαγωγή
Κορινθιακών σταφίδων.

Έτη	Έκτασεις (στρέμματα)	Παραγωγή (τόνοι)	Εξαγωγή (τόνοι)	Έτη	Έκτασεις (στρέμματα)	Παραγωγή (τόνοι)	Εξαγωγή (τόνοι)
1830	38.000	8.550		1878	455.000	97.875	94.770
1845	73.000	17.550		1879		—	—
1848	129.000	29.115		1880		87.795	—
1852	172.578	38.835		1881	500.000	118.845	—
1852		6.435		1882		105.120	—
1854		6.255		Μέσος όρος 1878—1882		102.409	94.770
1855		8.010		1883		109.440	—
1856		25.515		1884		127.530	—
1857		21.645		1885		108.720	—
Μέσος όρος 1853—1857		13.572		1886		123.795	124.560
1858		31.590	32.580	1887		121.995	118.665
1859		32.580	28.755	Μέσος όρος 1883—1887		118.296	121.612
1860	220.448	49.590	45.765	1888		152.145	133.965
1861		41.400	40.275	1889		136.665	—
1862		47.520	47.925	1890		140.760	140.040
Μέσος όρος 1858—1862		41.256	39.060	1891	670.000	155.160	145.935
1863		54.450	47.520	1892		111.105	117.765
1864		48.510	48.465	Μέσος όρος 1888—1892		139.167	134.426
1865		56.130	56.070	1893		157.950	142.650
1866		52.380	52.290	1894		142.650	139.050
1867	280.300	45.090	52.605	1895		169.200	158.400
Μέσος όρος 1863—1867		51.312	51.390	1896		148.500	103.050
1868		53.010	60.570	1897		168.750	105.300
1869		49.860	52.240	Μέσος όρος 1893—1897		157.410	129.690
1870		51.615	54.000	1898		161.100	130.500
1871	346.326	77.940	71.325	1899		136.800	117.450
1872		68.535	66.510	1900		44.100	46.800
Μέσος όρος 1868—1872		60.194	60.929	1901		135.000	116.550
1873		69.885	73.125	1902		151.650	123.750
1874		73.485	74.025	Μέσος όρος 1898—1892		125.730	107.010
1875		69.345	73.845	1903		175.050	110.250
1876		83.160	76.950	1904		144.900	115.200
1877		77.490	70.920	1905		153.900	108.450
Μέσος όρος 1873—1877		74.673	73.773	1906		129.600	103.950

Έτη	Εκτάσεις (στρέμματα)	Παραγωγή (τόνοι)	Εξαγωγή (τόνοι)	Έτη	Εκτάσεις (στρέμματα)	Παραγωγή (τόνοι)	Εξαγωγή (τόνοι)
1907		149.400	120.150	Μέσος όρος 1913-1917		117.450	77.760
Μέσος όρος 1903-1907		150.570	111.600	1918		108.000	94.202
1908		179.100	103.050	1919		116.100	99.142
1909		176.850	115.200	1920		123.750	79.940
1910		113.850	109.350	1921		110.250	88.678
1911		150.300	107.820	1922		109.350	72.876
1912		155.250	114.750	Μέσος όρος 1918-1922		113.490	86.967
Μέσος όρος 1908-1912		155.070	110.034	1923		90.000	86.096
1913		146.250	111.645	1924		153.000	80.891
1914		135.000	111.600	1925		146.250	80.519
1915		114.750	94.050	1926		126.675	78.285
1916		83.250	48.150	1927		121.320	81.527
1917		108.000	23.400	Μέσος όρος 1923-1927		127.450	81.459

Έτη	Εκτάσεις (στρέμματα)	Παραγωγή		Εξαγωγή	
		Ποσότης (τόνοι)	Αξία (έκατομμύρια δραχμών)	Ποσότης (τόνοι)	Αξία (έκατομμύρια δραχμών)
1928	500.429	133.200	1.272,8	65.841	986,5
1929		122.535	847,-	65.930	877,9
1930		124.560	725,1	73.367	782,5
1931		63.720	545,3	60.499	749,5
1932		123.525	1.184,8	65.454	1.032,-
Μέσος όρος 1928-1932			113.508	915,-	66.218
1933	645.145	107.100	1.424,7	58.755	1.085,4
1934		127.575	1.215,3	64.540	1.103,9
1935		142.650	1.125,7	63.781	875,3
1936		118.350	1.007,7	74.695	934,5
1937		157.352	1.161,1	89.674	979,-
Μέσος όρος 1933-1937			130.601	1.186,9	70.289

2) Γεωγραφική διανομή, Ποιότης, Σήματα.

Η παραγωγή «Κορινθιακών» σταφίδων περιορίζεται εις την Πελοπόννησον και τὰς Ἰονίους νήσους.

Ἡ καλλιέργεια τῆς ἀμπέλου, ἐν ταύταις, εἶναι λίαν ἐπιμελημένη.

ἐξασκουμένη ἐπὶ ἀμπελοπόνων μακρὰν κεκτημένων ἀμπελοπονικὴν παράδοσιν καὶ πείραν.

Γενικῶς, αἱ ἐν Ἑλλάδι παραγόμεναι «Κορινθιακαὶ» σταφίδες εἶναι ἀρίστης ποιότητος, ἀναμφισβητῶς ὑπερέχουσαι ἀπὸ τῆς ἐπόψεως ταύτης τῶν τῶν ἄλλων παραγωγῶν χωρῶν (Αὐστραλίας, Καλιφορνίας, κλπ.). Ἡ ἀπαράμιλλος ποιότης τῆς ἑλληνικῆς Κορινθιακῆς ἀποτελεῖ ἄλλως τὸ κύριον πλεονέκτημά της εἰς τὴν διεθνή ἀγοράν.

Δυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν τὰς ἑξῆς κατηγορίας Κορινθιακῶν σταφίδων καὶ νὰ κατατάξωμεν ταύτας κατὰ σειρὰν ποιότητος, ὡς ἔπεται :

α) Σταφίδες Αἰγίου (Βόσνιτσα),

β) Σταφίδες Κορινθίας (Κόλπου).

Εἰς τὰς δύο ταύτας κατηγορίας διακρίνωμεν τρεῖς ὑποκατηγορίας :

αα) τὰς σταφίδας τῶν ὑψωμάτων (αἱ ὁποῖαι εἶναι καὶ αἱ λεπτότεραι),

ββ) τὰς σταφίδας τῆς πεδιάδος, καὶ

γγ) τὰς τῶν ἐνδιαμέσων τοποθεσιῶν.

γ) Σταφίδας Πατρῶν (μὲ ῥάγας σχετικῶς χονδράς),

δ) Σταφίδας Ἀμαλιάδος, αἱ ὁποῖαι διακρίνονται εἰς καλῆς ποιότητος καὶ εἰς κατωτέρας. Αἱ σταφίδες τῆς Ζακύνθου, μὲ μικροτέρας ῥάγας, ὅμοιαι πρὸς τὰς τῆς Κεφαλληνίας, Γαργαλιάνων καὶ Κυπαρισσίας, πλησιάζουσιν ὡς πρὸς τὴν ποιότητα τὴν κατηγορίαν ταύτην.

ε) Σταφίδες Πύργου,

στ) Σταφίδες ἄλλων ἐπαρχιῶν (Ὀλυμπίας, Πυλίας, Μεσσηνίας).

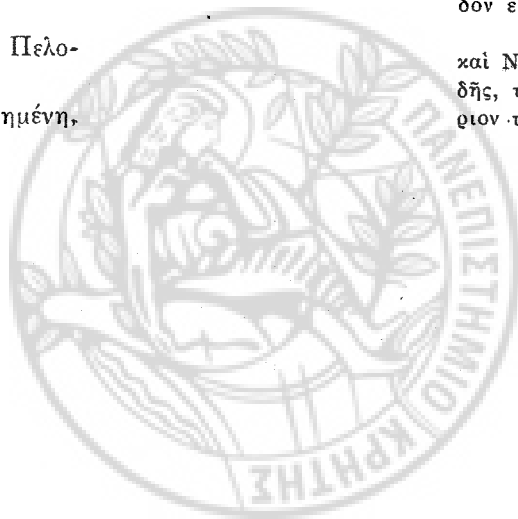
Περιοχαί τινες, ἐν τούτοις, τῶν περιφερειῶν τούτων, ἀποτελοῦσαι τρόπον τινὰ ἐξαιρεσεις, παράγουσι σταφίδας καλλίστης ποιότητος (ὡς π. χ. τὸ Μελιγαλῆ).¹

Ὡς ἐκ τῆς προπαρατεθείσης κατατάξεως προκύπτει, ἡ ποιότης τῆς «Κορινθιακῆς» μειοῦται ἀπὸ Βορρᾶ πρὸς Νότον καὶ Δυσμᾶς. Αἱ σταφίδες Αἰγίου καὶ Κορινθίας εἶναι ἀνωτέρας ποιότητος· αἱ σταφίδες Ἀμαλιάδος εἶναι πολὺ καλαί· αἱ δ' ἄλλαι εἶναι κατωτέρας σχετικῶς ποιότητος.

Πρὸς διατήρησιν τῆς καλῆς φήμης τῶν καλῶν ποιότητων τῆς «Κορινθιακῆς», ἡ νομοθεσία προέβλεψεν ἔλεγχον τῆς παραγωγῆς καὶ τὰ κάτωθι «σήματα» ἐπεβλήθησαν καὶ ἐπροστατεύθησαν.²

¹ Αἱ σταφίδες Αἰγίου, Κορινθίας καὶ Πατρῶν ξηραίνονται εἴτε ὑπὸ σκιᾶν εἴτε καὶ εἰς τὸν ἥλιον. Αἱ τῆς σκιᾶς εἶναι προφανῶς γενικῶς καλλιτέρας ποιότητος. Αἱ σταφίδες Ἀμαλιάδος καὶ αἱ τῶν ἐπομένων κατηγοριῶν, ξηραίνονται ἀποκλειστικῶς σχεδὸν εἰς τὸν ἥλιον.

² Πρόσφατοι Νόμοι : 892 καὶ 897 τοῦ 1937 (ἀφορῶντες εἰς τὰ «σήματα» κλπ.) καὶ Ν. Δ. τῆς 1.8.1937 καὶ τῆς 25.8.1938 (ἀφορῶντα εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς συγκομιδῆς, τὴν ἀποξήρανσιν, τὴν προστασίαν τῆς ποιότητος, τὴν συσκευασίαν καὶ τὸ ἐμπόριον τῶν Κορινθιακῶν σταφίδων.

α) «Βόστιτσι» διά σταφίδας παραγομένας εις την περιφέρειαν τῆς Αιγαίου καὶ τῶν παλαιῶν δήμων Ἐρινοῦ, Κραθίδης καὶ Φελόςης.

β) «Κόλπος», διά σταφίδας παραγομένας εις την περιφέρειαν Κορινθίας.

γ) «Ζακύνθου», διά τὰς εις την νήσον Ζάκυνθον παραγομένας.

δ) «Κεφαλληνίας», διά τὰς τῶν νήσων Κεφαλληνίας καὶ Λευκάδος.

ε) «Ἀμαλιάς», διά τὰς παραγομένας εις τὰς περιφερείας τῶν παλαιῶν δήμων Ἐλίσσης, Ἡλίδος, Πηνείας καὶ Μυρτοῦνδια.

Ὅμοιως προστατεύεται ἡ ἐπὶ τῶν κιβωτίων ἐπιγραφή, τῶν λέξεων :

α) «Πατρῶν», διά τὰς σταφίδας τὰς ἐξαγομένας διὰ τοῦ λιμένος Πατρῶν,

β) «Πύργου» διά τὰς σταφίδας τὰς ἐξαγομένας διὰ τοῦ λιμένος Κατακόλου,

γ) «Καλαμῶν» διά τὰς διὰ τοῦ λιμένος Καλαμῶν ἐξαγομένας σταφίδας.

3) Ἐσωτερικὴ κατανάλωσις «Κορινθιακῶν» σταφίδων.

Ἡ κατανάλωσις «Κορινθιακῶν» σταφίδων εις τὸ ἔσωτερικὸν τῆς χώρας ὑπῆρξεν ἡ ἀκόλουθος κατὰ τὰ ἔτη 1932 - 1937, εις χιλιόγραμμα :

Τρόπος κατανάλωσις τῆς σταφίδος	1932—1933	1933—1934	1934—1935	1935—1936	1936—1937
α) εἰς φυσικὴν κατάστασιν	355.275	352.800	1.100.700	1.842.975	3.220.380
β) σταφιδόφωμον ὑποχωρητικῶν 1	1.597.275	2.179.350	1.637.100	1.449.630	—
γ) Στρατῶς 2	398.700	—	317.655	350.235	337.860
δ) βιομηχανικαὶ χρήσεις (πρὸς κατασκευὴν καθαροῦ καὶ ἀκαθάρτου οἰνοπνεύματος, ἄξους, ζυμῶν, κ.λπ.) 3	47.510.325	38.638.080	59.301.495	49.468.340	72.143.550
Σύνολον κατανάλωσις ἔσωτερικοῦ	49.861.575	41.170.230	62.356.950	51.731.500	75.701.790

Ὡς συνάγεται ἐκ τῶν ἀριθμῶν τοῦ πίνακος τούτου, ἡ εἰς τὸ ἔσωτερικὸν τῆς χώρας πραγματοποιουμένη κατανάλωσις «Κορινθιακῆς» ἀφορᾷ κατὰ τὸ μέγιστον ταύτης μέρος εἰς βιομηχανικὴν χρησιμοποίησιν, ἐνῶ ἡ ἐν τῇ φυσικῇ καταστάσει ἐλευθέρῃ κατανάλωσις εἶναι ἀσήμαντος.

Αἱ τιμαὶ πωλήσεως τῶν διὰ τὴν ἔσωτερικὴν κατανάλωσιν προοριζομένων «Κορινθιακῶν» σταφίδων ὑπῆρξεν αἱ ἐπόμεναι κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη :

1. 2. 3 Ἡ κατανάλωσις αὕτη δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ φυσιολογικὴ, ὡς ὀφειλομένη εἰς νομοθετικὰ καὶ διοικητικὰ μέτρα ἐπιβεβλημένα ὑπὲρ τῆς διαθέσεως τῆς σταφιδοπαραγωγῆς.

Ἔτη	Διὰ τὸ κοινὸν 1		Διὰ τὸν Στρατὸν	
	διὰ κατανάλωσιν εἰς τὴν φυσικὴν κατάστασιν	διὰ σταφιδόφωμον	διὰ κατανάλωσιν εἰς τὴν φυσικὴν κατάστασιν	διὰ σταφιδόφωμον
1932—1933	8,90	6,—	—	5,—
1933—1934	9,32	5,80/6,25 2	—	—
1934—1935	6,—	5,80/6,25 3	6,—	5,60
1935—1936	6,—/5,76	5,80/6,25/6,50/6,80 3	6,—	5,60
1936—1937	6,23	—	6,60	5,60

4) Αἱ Ἐξαγωγαί.

Αἱ ἔξαγωγαὶ «Κορινθιακῶν» σταφίδων κατὰ χώρας προορισμοῦ κατὰ τὰ ἔτη 1918 μέχρι 1937 ἐμφαίνονται ἐν τοῖς κάτωθι πίναξι :

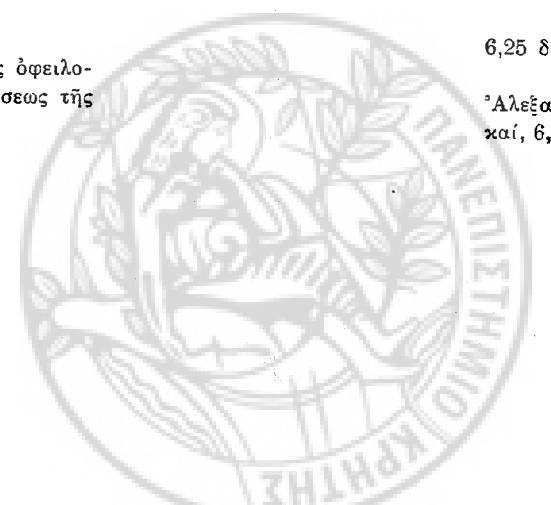
α) Ποσότητες εἰς τόννους

Ἔτη	Μεγάλη Βρετανία	Κάτω Χώραι	Γερμανία	Ἡνωμένα Πολιτεῖαι	Ἰταλία	Ε.Σ.Σ.Δ.Ρ.	Γαλλία	Καναδάς	Νέα Ζηλανδία	Λοιπὰ Χῆρρα	Σύνολον
1918—19	69.880	5.856	—	2.197	—	—	14.860	—	—	1.409	94.202
1919—20	64.105	5.506	—	23.884	249	—	2.669	953	—	1.776	99.142
1920—21	50.741	8.131	3.240	14.965	404	—	1.111	525	—	773	79.940
1921—22	50.914	10.333	2.657	19.850	654	—	1.983	1.167	—	1.120	88.678
1922—23	52.926	10.004	1.268	6.777	309	—	389	794	—	409	72.876
1923—24	55.769	12.335	6.097	8.063	1.054	—	802	901	—	263	86.095
1924—25	51.793	11.218	7.748	6.481	—	—	569	644	—	2.438	80.891
1925—26	50.438	11.936	6.747	6.616	3.035	—	620	731	45	351	80.519
1926—27	50.304	10.854	7.642	4.090	2.970	—	1.324	646	70	385	78.285
1927—28	56.044	8.888	7.946	4.407	3.145	—	401	335	102	259	81.527
1928—29	44.037	7.470	6.316	3.822	2.878	—	365	335	60	557	65.841
1929—30	40.960	9.057	6.602	4.035	2.799	1.659	378	58	79	303	65.930
1930—31	45.636	10.441	7.465	4.050	2.803	1.803	551	88	80	450	73.367
1931—32	41.278	7.338	6.930	2.415	1.328	401	390	47	13	359	60.499
1932—33	43.880	11.109	4.579	2.835	1.879	293	438	15	49	377	65.454
1933—34	39.345	9.094	5.070	2.375	1.655	—	364	27	19	806	58.755
1934—35	43.793	8.874	5.886	3.050	1.468	—	334	—	3	1.132	64.540
1935—36	43.951	9.563	4.865	2.441	1.309	—	481	2	—	1.079	63.781
1936—37	46.607	8.089	12.713	2.821	1.608	19	829	16	137	1.856	74.695

1 Τιμαὶ νοοῦνται διὰ παραδόσεις CIF λιμένα προορισμοῦ.

2 Ἡ τιμὴ τῶν δραχ. 5,80 διὰ τὰς πόλεις Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς ἢ τιμὴ τῶν 6,25 διὰ τὴν πόλιν τῆς Θεσσαλονίκης.

3 5,80 δραχμαὶ διὰ τὰς Ἀθήνας καὶ τὸν Πειραιῶν, 6,25 διὰ τὴν Καβάλλαν, Ἀλεξανδρούπολιν, Βόλον καὶ Θεσσαλονίκην, 6,50 διὰ Δράμαν, Λάρισα καὶ Κομοτινήν καὶ, 6,80 διὰ τὴν Καρδίτσαν, Καλαμπάκαν, Τρίκαλα καὶ τὰς Σέρρας.

β) Αναλογία επί τοις εκατόν του συνόλου των εξαγωγών

Έτη	Σύνολο										
	M.B.	K.X.	Γερ.	Η.Π.	Ιταλ.	Σ.Ρ.	Γαλ.	Καν.	N.Z.	Λ.Χ.	
1918-19	74,19	6,21	—	2,34	—	—	15,77	—	—	1,49	100
1919-20	64,67	5,55	—	24,09	0,25	—	2,69	0,96	—	1,79	100
1920-21	63,31	10,21	4,04	18,67	0,50	—	1,39	0,91	—	0,97	100
1921-22	57,41	11,65	3,00	22,38	0,74	—	2,24	1,32	—	1,26	100
1922-23	72,62	13,73	1,74	9,30	0,42	—	0,53	1,09	—	0,57	100
1923-24	65,39	14,46	7,15	9,45	0,24	—	0,94	1,06	—	0,31	100
1924-25	64,03	13,87	9,58	8,01	—	—	0,70	0,80	—	3,01	100
1925-26	62,64	14,87	8,38	8,22	3,77	—	0,77	0,91	0,05	0,44	100
1926-27	64,26	13,86	9,76	5,23	3,79	—	1,69	0,82	0,09	0,50	100
1927-28	68,76	10,91	9,75	5,41	3,86	—	0,46	0,41	0,12	0,32	100
1928-29	66,38	11,35	9,59	5,81	4,37	—	0,55	0,51	0,09	0,85	100
1929-30	62,12	13,54	10,01	6,12	4,25	2,52	0,57	0,09	0,12	0,46	100
1930-31	62,20	14,23	10,17	5,52	3,82	2,56	0,75	0,12	0,11	0,62	100
1931-32	68,23	12,13	11,46	3,99	2,20	0,66	0,64	0,08	0,02	0,59	100
1932-33	67,04	16,97	7,00	4,33	2,87	0,45	0,67	0,02	0,07	0,58	100
1933-34	66,96	15,47	8,64	4,04	2,82	—	0,62	0,05	0,03	1,37	100
1934-35	67,85	13,75	9,12	4,73	2,28	—	0,52	—	—	1,75	100
1935-36	69,01	15,02	7,64	3,83	2,05	—	0,76	—	—	1,69	100
1936-37	62,85	10,91	17,14	3,81	1,44	0,03	1,12	0,02	0,18	2,50	100

Κατά μέσον όρον των δέκα ετών 1928—1937 αϊ ετήσιοι εξαγωγαί «Κορινθιακής» ύπῆρξαν εξ 67.374,3 τόννων και ειδικώτερον εις :

Μεγάλην Βρετανίαν	τόννοι	44.553,4	ήτοι	66,14%
Κάτω χώρας	»	8.992,3	»	13,34%
Γερμανίαν	»	6.837,5	»	10,15%
Ηνωμέναις Πολιτείαις Ἀμερικῆς	»	3.225,2	»	4,79%
Ἰταλίαν	»	2.033,3	»	3,01%
Λοιπὰς χώρας	»	1.732,6	»	2,57%
Σύνολον		67.374,3		100%

Όθεν ο κυριώτερος πελάτης τῆς Ἑλλάδος διὰ τὴν «Κορινθιακὴν» εἶναι ἡ Μεγάλη Βρετανία, ἡ ὁποία ἀπορροφῆ 66,14% ἤτοι τὰ 2/3 τῆς ὅλης εξαγωγῆς, καταναλίσκει δὲ τὰς καλλιτέρας ποιότητας ἀκολουθοῦν αἱ Κάτω Χῶραι μὲ 13,34% τοῦ συνόλου, ἡ Γερμανία μὲ 10,15%, αἱ Ἡνωμέναις Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς μὲ 4,79% καὶ ἡ Ἰταλία μὲ 3,01%. Αἱ πέντε αὐταὶ χῶραι ἀπορροφοῦν τὰ 97,43% τοῦ συνόλου τῶν ἐξ Ἑλλάδος εξαγομένων ποσοτήτων «Κορινθιακῶν» σταφίδων.

Αἱ πραγματοποιηθεῖσαι εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν Πατρῶν ἀνώταται καὶ κατώταται τιμαὶ διὰ σταφίδας προοριζομένης δι' εξαγωγὴν ὑπῆρξαν αἱ ἀκόλουθοι —κατὰ προελεύσεις εἰς δραχμὰς— κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, κατὰ χιλιάδα ἐνετικῶν λιτρῶν :

Έτη	Πύργου		Ἀμαλιάδος		Πατρῶν		Κερκύρας	
	κατω-τάτη	ἀνωτάτη	κατω-τάτη	ἀνωτάτη	κατω-τάτη	ἀνωτάτη	κατω-τάτη	ἀνωτάτη
1928-1929	3.380	4.002	3.475	4.400	3.800	4.550	3.520	4.662
1929-1930	2.950	3.455	3.155	3.775	2.950	4.150	3.000	4.200
1930-1931	2.120	3.275	2.207	3.485	2.350	3.345	2.720	3.400
1931-1932	3.200	6.775	3.110	6.880	3.090	6.900	3.170	6.825
1932-1933	3.560	4.275	3.300	4.330	3.534	4.325	3.815	4.666
1933-1934	3.625	6.000	3.755	6.108	4.450	6.238	4.750	6.288
1934-1935	3.135	3.300	3.275	3.550	3.255	3.950	3.783	4.100
1935-1936	2.875	3.530	3.200	3.612	3.300	3.700	3.400	3.787
1936-1937	3.000	3.275	3.400	3.725	3.425	4.000	3.650	3.650
1937-1938	3.200	3.350	3.500	3.750	3.600	4.500	3.500	4.600

Αἱ μέσαι τιμαὶ Κορινθιακῶν σταφίδων αἱ πραγματοποιηθεῖσαι ἐν τῇ ἀγορᾷ τοῦ Λονδίνου εἶχον ὡς κάτωθι κατὰ τὰ ἴδια ταῦτα ἔτη, κατὰ προσε-σεις (εἰς σελήνια καὶ πέννας κατὰ ἀγγλικὸν στατῆρα) :

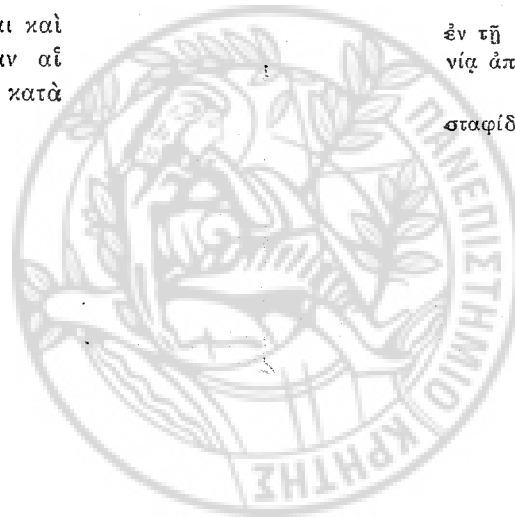
Έτη	Πύργου	Ἀμαλιάδος	Ζακύνθου	Πατρῶν	Κερκύρας	Αἰγίου
1928-1929	44/4	46/-	46/3	47/-	51/6	57/6
1929-1930	37/6	39/3	39/-	40/9	45/-	53/6
1930-1931	32/-	34/3	34/3	38/-	40/-	50/-
1931-1932	45/-	46/-	46/-	51/-	55/9	63/6
1932-1933	34/9	35/9	—	39/6	41/-	46/-
1933-1934	37/4	41/9	43/-	40/9	43/6	50/-
1934-1935	29/6	31/-	31/6	34/-	35/-	42/6
1935-1936	31/-	31/6	32/6	32/6	35/6	44/-
1936-1937	28/-	29/9	30/4	30/9	35/-	44/-
1937-1938	30/3	31/6	32/6	34/-	37/-	46/-

Διαπιστοῦμεν ἄρα ὅτι, αἱ τιμαὶ σημαντικῶς ἠλαττώθησαν ἀπὸ τοῦ 1928 μέχρι τοῦ 1937-1938.

Πρὸς τὰς Ἑλληνικὰς «Κορινθιακὰς» σταφίδας ἀνταγωνίζονται εἰς τὰς ξένας ἀγορὰς κυρίως αἱ τῆς Αὐστραλίας.¹ Ἡ ποιότης τῶν τελευταίων τούτων εἶναι κατωτέρα, αὐταὶ ὅμως προσφέρονται εἰς τιμὰς χαμηλοτέρας,² ἀπο-

¹ Ἡ «Κορινθιακὴ» σταφιδάμπελος καλλιεργεῖται ἐν Αὐστραλίᾳ ἀπὸ πολλοῦ ἐν τῇ Νοτιο-Ἀφρικανικῇ Ἐνώσει ἀπὸ εἰκοσιπενταετίας περίπου, ἐν δὲ τῇ Καλιφορνίᾳ ἀπὸ δεκαετίας. Ἀλλ' ἡ παραγωγή τῶν τελευταίων τούτων χωρῶν εἶναι ἀσήμαντος.

² Αἱ ἐπιτευχθεῖσαι τιμαὶ εἰς τὴν ἀγορὰν τοῦ Λονδίνου ὑπὸ τῶν «Κορινθιακῶν» σταφίδων τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Αὐστραλίας εἶχον συγκριτικῶς ὡς ἐξῆς κατὰ τὰ τε-

λαίονσιν ειδικῶν προνομίων καὶ εὐνοϊῶν (ἐν Μεγάλῃ Βρετανίᾳ κτλ.), ἔτι δὲ ἐντατιτικῆς συστηματικῆς τυγχάνουσι διαφημίσεως.

5) Ἡ εξέλιξις τοῦ σταφιδικοῦ ζητήματος. Τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν σταφίδα μέτρα γεωπονικῆς πολιτικῆς.

Μεγάλαι ποσότητες σταφίδων παρήγοντο ἐν Ἑλλάδι καὶ ἰδίᾳ ἐν Πελοποννήσῳ ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἤδη. Αὗται ἐξήγοντο κυρίως εἰς Ἀγγλίαν, κατὰ δευτέρον δὲ λόγον εἰς τὰς Κάτω Χώρας καὶ ἄλλας τινὰς χώρας.

Κατὰ τὴν ταραχώδη ἑπταετῆ περίοδον τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821, ἡ σταφιδοπαραγωγή κατῆλθεν εἰς χαμηλότατα ἐπίπεδα, ἔνεκα τῶν προσγενομένων εἰς τὰς σταφιδαμπέλους καταστροφῶν ἢ τῆς ἐγκαταλείψεως τούτων ἐπὶ τῶν σταφιδοπαραγωγῶν.

Ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ νέου κράτους σὺν τῇ ἐπανόδῳ τῆς τάξεως καὶ ἡρεμίας, ἡ παραγωγή ἐπανήρτισε καὶ ἠϋξάνετο ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος. Οὕτως ἡ ἔκτασις τῶν ἀμπελώνων ἀπὸ 38.000 στρέμματα τῷ 1830 ἀνῆλθεν εἰς 172.578 στρέμματα τῷ 1851, καὶ εἰς 346.326 στρέμματα τῷ 1870. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν παραγωγήν, ἀπὸ 19 ἑκατομμύρια ἐνετικῶν λιτρῶν τῷ 1830 αὕτη ἀνῆλθεν εἰς 86,3 ἑκατομμύρια τῷ 1851 καὶ εἰς 114,7 ἑκατομμύρια τῷ 1870.

Κατὰ τὰ ἐπακολουθήσαντα τῷ 1870 ἔτη ἡ καταστροφή τῶν γαλλικῶν ἀμπελώνων ὑπὸ τῆς φυλλοξήρας ἔσχεν ὡς ἐπακολούθημα πολλαπλασιασμὸν τῆς ζητήσεως τῶν σταφίδων τῶν προοριζομένων δι' οἰνοποίησην ἐν Γαλλίᾳ.¹ Ἡ οὕτω προκύψασα εὐχερῆς κατανάλωσις τῆς παραγωγῆς τῶν σταφίδων, καὶ δὴ καὶ εἰς ὑψηλὰς τιμὰς, ὥθησε τοὺς Ἕλληνας ἀμπελοπόνους εἰς τὴν ἐπέκτασιν τῆς σταφιδοκαλλιεργείας εἰς βάρος ἄλλων, ὀλιγότερον προσδοφῶρων καλλιεργειῶν. Οὕτως ἡ ἔκτασις τῶν ἀμπελώνων «Κορινθιακῆς» ἀπὸ 346.326 στρέμματα τῷ 1871, ἀνῆλθεν εἰς 670.000 στρέμματα τῷ 1891 ἢ δὲ παραγωγή ἀπὸ 114,7 ἑκατομμύρια ἐνετικῶν λιτρῶν τῷ 1870, ἔφθασε τὰ 344 ἑκατομμύρια τῷ 1891.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως οἱ ἀμπελώνες τῆς Γαλλίας ἀνεδημιουργοῦντο ἐπὶ ἀμερικανικῶν ὑποκειμένων. Ἀπὸ τοῦ 1893 δὲ αἱ εἰς Γαλλίαν Ἑλληνικαὶ ἐξαγωγαὶ ἠλαττώθησαν.

λευταῖα ἔτη (εἰς σελλήνια καὶ πέννας κατὰ ἀγγλικὸν στατῆρα):

Χῶραι Παραγωγῆς	1932—1933		1933—1934		1934—1935		1935—1936		1936—1937	
	κατωτ.	ἄνωτ.	κατωτ.	ἄνωτ.	κατωτ.	ἄνωτ.	κατωτ.	ἄνωτ.	κατωτ.	ἄνωτ.
Ἑλλάς	33/—	51/—	31/—	66/—	26/—	53/—	30/6	55/—	27/6	51/—
Αὐστραλία	28/—	60/—	31/—	42/—	26/—	50/—	25/—	48/—	25/—	44/—

¹ Ἡ εἰς Γαλλίαν ἐξαγωγή ἀπὸ 17.000 τῷ 1879-1880 ἀνῆλθεν εἰς 70.000 τόνους τῷ 1889-1890.

Ἡ διάθεσις τῆς σταφιδοπαραγωγῆς τῆς Ἑλλάδος κατέστη ἀδύνατος, ἐπὶ τοιαύτας συνθήκας. Αἱ τιμαὶ ἐξηντελίσθησαν, κατελάθησαν διαδοχικῶς ἀπὸ 230 χρυσῶ φράγκα κατὰ χιλιόλιτρον τῷ 1876¹ εἰς 185 χρυσῶ φράγκα τῷ 1878, εἰς 44,60 τῷ 1893 καὶ εἰς 42,10 τῷ 1894. Οὕτως ἡ κρίσις ἐξεδηλώθη ὀμῆ. Ἡ ἐπακολουθήσασα δὲ περίοδος ἐπῆρξεν ἐποχὴ δυστυχίας καὶ κακουχιῶν ἀπεριγράπτων διὰ τοὺς δοκιμαζομένους σταφιδοπαραγωγούς.

Τὸ Κράτος ἀντιμετώπισε τὴν κρίσιν ἐλαττώσαν τὸν φόρον ἐξαγωγῆς κατὰ 4 δραχμὰς ἀνὰ χιλιόλιτρον καὶ ἐφαρμόσεν «παρακράτημα», 15% ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς. Αἱ κρατούμεναι ποσότητες διετίθεντο κυρίως διὰ τὴν κατασκευὴν οἰνοπνεύματος (Νόμος ΒΤΘ' τοῦ 1895).

Τὰ μέτρα ταῦτα ὅμως ἀπεδείχθησαν ἀνεπαρκῆ. Πρὸς ἀποτελεσματικότεραν δὲ ἀντιμετώπισιν τῆς καταστάσεως τῷ 1899 ἰδρύθη ἡ Σταφιδικὴ Τράπεζα, ἡ ὁποία ὅμως διελύθη μὲ σημαντικὸν ἔλλειμμα.

Τῷ 1905 (Νόμος ΓΠ' τοῦ 1905) πρὸς ὀριστικὴν διευθέτησιν τοῦ ζητήματος ἰδρύθη ἡ Προνομιούχος Ἐταιρεία διὰ τὴν Προστασίαν καὶ τὸ Ἐμπόριον τῆς Κορινθιακῆς: «Ἐνιαία». Αὕτη ἀπετέλει ἐπιχείρησιν ἰδιωτικὴν, ἣτις ἀνέλαβε νὰ ἀγοράξῃ ἅπασαν τὴν μὴ διατιθεμένην ποσότητα σταφίδων κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους —πρὸς δραχμὰς 115-145 τὸ χιλιόλιτρον— καὶ τὴν εὐθύνην τῆς συστηματικῆς διαφημίσεως τῆς «Κορινθιακῆς» εἰς τὰς ξένας ἀγοράς. Ὁμοίως ἀνέλαβε νὰ χορηγῇ δάνεια εἰς τοὺς ἀμπελοπόνους καὶ νὰ καταβάλλῃ εἰς τὸ Κράτος τὸν ἐκ 4 δραχμῶν κατὰ χιλιόλιτρον φόρον. Εἰς ἀντάλλαγμα τὸ Κράτος παρεχώρησεν εἰς τὴν ἔταιρειαν τὸ «παρακράτημα» —καθορισθὲν εἰς 20%— τὸν φόρον ἐξαγωγῆς —καταβαλλόμενον εἰς εἶδος αἱ καθορισθέντι εἰς 15%— καὶ τὸ δικαίωμα ἀσφαλιστρῶν —ἐξ 7 δραχμῶν κατὰ χιλιόλιτρον.

Ἡ ἔταιρεία αὕτη ἀπέτυχεν εἰς τὴν διευθέτησιν τοῦ ζητήματος καὶ διελύθη τῷ 1924.

Οὕτω, τὸ πρόβλημα τῆς ἀπορροφήσεως τῆς μεταξὺ προσφορᾶς καὶ ζητήσεως διαφορᾶς τῶν σταφίδων ἐξηκολούθησε νὰ παραμένῃ ἄλυτον.

Τῷ 1925 ἰδρύθη ὁ «Αὐτόνομος Σταφιδικὸς Ὄργανισμός»,² νομικὸν πρόσωπον, ἀποτελοῦν ἴδρυμα συνδιάζον τὴν τριτοβάθμιον ἀναγκαστικὴν συνεταιριστικὴν ὀργάνωσιν πρὸς ὄμιλον τοῦ τύπου «Κάρτελ» καί, τὴν ἐπαγγελματικὴν ἀντιπροσώπευσιν τῶν καλλιεργητῶν Κορινθιακῆς. Ἡ ὀργάνωσις φέρει χαρακτηριστὰ κοινωφελῆ. Ὑφ' ὄρισμένας ἐπὶ ὄψεις (εἰσπραξίν φόρων) ἐμφανίζεται καὶ ὡς δημοσία ὑπηρεσία. Σκοποὶ τῆς ὀργανώσεως εἶναι:

¹ Μέση τιμή.

² Διάταγμα τῆς 10 Αὐγούστου 1925 τροποποιηθὲν μεταγενεστέρως ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς λεπτομερείας τῆς ὀργανώσεως, τῆς λειτουργίας κτλ. τοῦ Ὄργανισμοῦ (Νόμος 379 τοῦ 1936 κλπ.).

α) η επίτευξις ισορροπίας μεταξύ προσφοράς και ζήτησεως διὰ παρακρατήματος επί της εξαγωγῆς ἢ διὰ τῆς ἐλευθέρου ἀγορᾶς τῶν ἀδιαθέτων ποσοτήτων. Ἡ διαχείρισις καὶ διάθεσις τῶν σταφίδων, τὰς ὁποίας συγκεντρώνει, γίνεται ὑπὸ τοῦ ἰδίου τούτου ὄργανου·

β) ἡ ἐξασφάλισις τοῦ προϊόντος ἐναντίον τῶν κινδύνων τῆς γεωπονικῆς παραγωγῆς·

γ) ἡ μελέτη καὶ διάδοσις τῶν μᾶλλον ἐνδεδειγμένων μεθόδων καλλιέργειας καὶ ἐπεξεργασίας, διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς ποιότητος καὶ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ προϊόντος καὶ τὴν μείωσιν τῶν ἐξόδων παραγωγῆς· καὶ ἡ διαφώτισις τοῦ Κράτους ἐπὶ τῶν ἐπιβαλλομένων νομοθετικῶν μέτρων διὰ τὴν διαφύλαξιν τῆς ποιότητος τοῦ προϊόντος·

δ) ἡ διαχείρισις τῆς ἀποθηκεύσεως τῆς σταφίδος καί, ἡ διενέργεια ἀγορῶν καὶ πωλήσεων ἐντολῇ καὶ διὰ λογαριασμῶν τῶν ἐνδιαφερομένων (συνεταιρισμῶν, κλπ),

ε) ἡ ἐπιβλέψις καὶ ὁργάνωσις τῆς ἐμπορικῆς προσφοράς,

στ) ἡ ἐξασφάλισις τῆς διαφημίσεως τῆς σταφίδος τόσον ἐν τῷ ἔσωτερικῷ τῆς Χώρας ὅσον καὶ εἰς τὰς ἑξένας ἀγοράς,

ζ) ἡ χορήγησις δανείων καὶ ἡ παροχὴ παντὸς εἴδους διευκολύνσεων εἰς τοὺς παραγωγούς, κλπ.

Εἰς τὸν «Αὐτόνομον Σταφιδικὸν Ὄργανισμὸν» παρεσχέθησαν ὅλα τὰ δικαιώματα τῆς τέως Προνομιοῦχου Ἑταιρείας κλπ πρὸς δὲ καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ συνάπτειν δάνεια καὶ τινα ἄλλα.

Διὰ τὴν μελέτην τῶν ἐπιστημονικῶν καὶ τεχνικῶν ζητημάτων τῶν ἀφορώντων εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς ποιότητος καὶ τὴν μείωσιν τῆς τιμῆς κώστους τῆς παραγωγῆς, ἰδρύθη ὑπὸ τοῦ «Αὐτόνομου Σταφιδικοῦ Ὄργανισμοῦ» τὸ Ἰνστιτοῦτον τῆς Σταφίδος ἐν Πύργῳ τῆς Ἡλείας, εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ὁποίου ἐτέθησαν πάντα τὰ ἀναγκαῖα μέσα.

Κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τὰ ἐπακολούθησαντα τὴν ἰδρυσίν του ὁ Αὐτόνομος Σταφιδικὸς Ὄργανισμὸς ἠδυνήθη νὰ διαχειρισθῇ τὸ σταφιδικὸν ζήτημα κατὰ τρόπον ἱκανοποιητικόν. Ἡ κατάστασις ὅμως μετεβλήθη ἀπὸ τοῦ 1929-1930. Ἡ μεγάλη παραγωγή τοῦ ἔτους τούτου συνέπεσε, τὸ μὲν μὲ σημαντικὴν πτώσιν τῶν τιμῶν τῶν σταφίδων τῆς Καλιφορνίας τὸ δὲ μὲ τὴν γενικὴν οἰκονομικὴν κρίσιν. Ὁ «Ὄργανισμὸς» δὲ ἠναγκάσθη ν' ἀγοράσῃ μεγάλας ποσότητας σταφίδος καὶ δὴ καὶ εἰς τιμὰς σχετικῶς ὑψηλάς. Δεδομένου δὲ ὅτι αἱ αἰσιόδοξοι προβλέψεις δὲν ἐπληθύνοντο, ἢ ἐκ τῆς ἐφαρμοσθείσης πολιτικῆς καὶ τακτικῆς προκύψασα μείωσις τῶν κεφαλαίων τοῦ Ὄργανισμοῦ σημαντικὸν προεκάλεσε κλονισμὸν τούτου. Δι' ὃ καὶ ἔκτοτε ὁ «Ὄργανισμὸς» ἤρχισε νὰ χρηματοδοτῆται ὑπὸ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τοῦ Κράτους, ἵνα δυνηθῇ νὰ συνεχίσῃ τὰς ἐργασίας του καὶ ἀνταποκριθῇ πρὸς τὰς ἀναληφθείσας ὑποχρεώσεις του.

Τῷ 1936-1937 (Νόμοι ὑπ' ἀριθ. 5 καὶ 8 τοῦ Αὐγούστου 1936) ὁ «Ὄργανισμὸς» ἀπὸ τῆς πληρωμῆς τοῦ ἐκ 40 ἑκατομμυρίων δραχμῶν ἔγγειου φόρου. Ἐλάβεν ἐπιπροσθέτως ἐπιχορήγησιν 100 ἑκατομμυρίων δραχμῶν. Ἐλήφθησαν ἐπίσης μέτρα διὰ τὴν ἀύξησιν τῶν ποσοτήτων σταφίδων τῶν διατιθεμένων ἐπὶ τούτου διὰ τὴν ἐγχώριον βιομηχανίαν, κατασκευῆς οἴνοπνεύματος.

Οὕτω, ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ Ὄργανισμοῦ ἐδραιώθη. Κατωρθώθη δὲ ἐπιπροσθέτως καὶ ἡ μείωσις τῶν ἐπὶ τῆς σταφίδος ἐξαγωγικῶν βαρῶν.¹

Ἐκ παραλλήλου πρὸς τὰ ὡς ἄνω μέτρα, τὸ «παρακράτημα» κατηγορήθη καὶ ἀντικατεστάθη διὰ τῆς ποιοτικῆς συνεισφοράς. Δεδομένου ὅτι, ἡ ἰσορροπία τῆς προσφοράς καὶ τῆς ζήτησεως ἔδει ἔκτοτε νὰ ἐπιτευχθῇ διὰ τῆς ἐλευθέρου ἀγορᾶς τῶν μὴ διατεθεισῶν ποσοτήτων, οἱ παραγωγοὶ ἐξαναγκάσθησαν νὰ συγκομίζωσι καὶ νὰ ἀποξηραίνωσι χωριστὰ τὰς σταφίδας κατωτέρας ποιότητος καὶ νὰ παραδίδωσι ταύτας εἰς τὸν «Ὄργανισμὸν». Ἄμεσον ἐπακολούθημα τῶν μέτρων τούτων εἶναι ἡ βελτίωσις τῆς ποιότητος, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ μέγα πλεονέκτημα διὰ τὴν ἐξαγωγήν.

Πρὸς προστασίαν τῶν καλῶν ποιοτήτων, ὡς ἤδη ἀνεφέραμεν ἐν τοῖς προηγούμενοις, εἰδικὰ «σήματα» ἐπεβλήθησαν εἰς τὰς σταφίδας τῶν διαφόρων κατηγοριῶν.

Ἀφ' ἑτέρου, ἀπηγορεύθη ἡ φύτευσις νέων Κορινθιακῶν σταφίδαμπέλων.

Τέλος, διὰ νὰ δοθῇ ῥιζικὴ λύσις εἰς τὸ πρόβλημα τῆς ὑπερπαραγωγῆς τῶν σταφίδων —δεδομένου ὅτι ἀπομένει ἐτησίως πλεόνασμα τῆς παραγωγῆς ἐπὶ τῆς εξαγωγῆς κυμαινόμενον μεταξὺ 40 καὶ 60 χιλιάδων τόννων κατὰ μέσον ὄρον, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται ν' ἀπορροφηθῇ φυσιολογικῶς ὑπὸ τῆς ἔσωτερικῆς καταναλώσεως — ἡ παρούσα Κυβέρνησις ὠδηγήθη εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ μέτρου τῆς μερικῆς ἐκρὶζώσεως τῶν σταφίδαμπέλων καὶ εἰδικώτερων τῶν παραγούσων κατωτέρας ποιότητος σταφίδας περιοχῶν.²

¹ Τὰ βάρη ταῦτα εἶχον ὡς ἑξῆς:

	1935 - 1936	1936 - 1937	1937 - 1938
Παρακράτημα 50% δραχμαὶ	1.500	Κατηγορήθη	Κατηγορήθη
Συνεισφορὰ ἐξαγωγῆς	600	1.700	1.500
Σύνολον	2.100	1.700	1.500

² Συμφώνως τοῖς Νόμοις 753 τοῦ 1937 καὶ 1361 τοῦ 1938, διὰ νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ ἐκρὶζωσις εἰς περιοχὴν τινα, δέον ὅπως τοῦλάχιστον τὰ 51% τῶν ἀμπελοκτημόνων ταύτης ἢ ἀριθμὸς ἀντιπροσωπεύων τοῦλάχιστον 55% τῆς πρὸς ἐκρὶζωσιν ἐκτάσεως, ἀποφανθῶσι διὰ δημοψηφίσματος ὑπὲρ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ μέτρου τούτου. Εἰς τοὺς ἀμπελοκτημόνας τῶν ὁποίων οἱ ἀμπελῶνες ἤθελον ἐκρὶζωθῆναι, προβλέπεται ἡ καταβολὴ ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὸ καθαρὸν εἰσόδημα τοῦ ὁποίου ἀπῆλθον ἐκ τοῦ ἀμπελῶνος των. Ταῦτοχρόνως τυγχάνουσι τῆς τεχνικῆς καὶ οἰ-

B) ΣΤΑΦΙΔΕΣ «ΣΟΥΛΤΑΝΙΝΗ» ΚΑΙ «ΡΟΖΑΚΙ»

1) Παραγωγή και 'Αξία.

Ἡ ἔκταση τῶν ἀμπελιῶνων σταφίδων «Σουλτανίνης» καὶ «Ροζακί» αὐξάνει συνεχῶς κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη, διότι ἡ καλλιέργειά των εἶναι περισσότερο προσοδοφόρος καὶ ἡ παραγωγή των διατίθεται ἄνευ δυσχερειῶν.

Καλλιεργούμεναι ἔκτασεις, παραγωγή καὶ ἀξία τῆς παραγωγῆς σταφίδων «Σουλτανίνης» καὶ «Ροζακί»

Ἔτη	Σουλτανίνη			Ροζακί		
	Κατεχομένη ἔκταση (στρέμματα)	Παραγωγή (μετρικοί στατήρες)	Ἀξία (δραχμαί)	Κατεχομένη ἔκταση (στρέμματα)	Παραγωγή (μετρικοί στατήρες)	Ἀξία (δραχμαί)
1928	38.671	112.394	103.901.280	—	—	—
1929	63.280	127.963	101.745.194	26.354	43.050	12.137.283
1930	62.412	157.187	139.118.271	—	—	—
1931	72.864	158.959	176.450.525	21.155	30.350	23.251.800
1932	74.308	191.944	232.475.345	25.268	62.640	18.122.450
1933	82.982	264.887	261.015.580	27.608	58.966	21.353.930
1934	82.816	253.613	302.497.345	21.600	62.199	21.163.770
1935	88.096	298.330	251.346.628	26.116	69.076	26.141.575
1936	108.534	244.513	308.480.515	28.598	33.892	20.152.260
1937	111.676	280.774	435.362.800	21.413	37.469	26.636.990

2) Ἐξαγωγαι.

Ἀντιθέτως πρὸς ὅτι συμβαίνει μετὰ τὰς «Κορινθιακάς» σταφίδας, ἡ παραγωγή τῶν σταφίδων «Σουλτανίνης» καὶ «Ροζακί» ἐξάγεται σχεδὸν ἐν τῷ συνόλῳ τῆς.

Αἱ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς χώρας καταναλισκόμεναι μικραὶ ποσότητες ἐπιτυγχάνουσι τιμὴν κυμαινομένην ἀπὸ 19 μέχρις 24 δραχμῶν κατὰ χιλιόγραμμον, ἀναλόγως τῶν ποιοτήτων.

Ὁ κάτωθι πίναξ παρέχει τὰς ἐξαχθείσας ποσότητας καὶ τὴν ἐαυτῶν ἀξίαν, κατὰ τὰ ἔτη 1928 μέχρι 1937:

ὁνομικῆς βοήθειάς τοῦ κράτους, διὰ τὴν ἀντικατάστασιν τῶν ἐκρίζουμένων ἀμπελιῶνων τῶν δι' ἐτέρων καλλιεργειῶν προσαρμοζομένων πρὸς τὰς εἰδικὰς συνθήκας τῆς γεωπονικῆς οἰκονομίας τῆς περιοχῆς των.

Αἱ περιοχαὶ αἰτνες παράγουσι σταφίδας τῆς κατωτάτης ποιότητος, ὅπου καὶ ἐνδείκνυται ἡ ἐκρίζωσις, εἶναι: ἡ πεδιάς τῆς Γαστούνης, ἡ περιοχή τῆς Ἡλίδος καὶ ἡ Μεσσηνία (ἧτις παράγει τὴν χειρίστην ποιότητα).

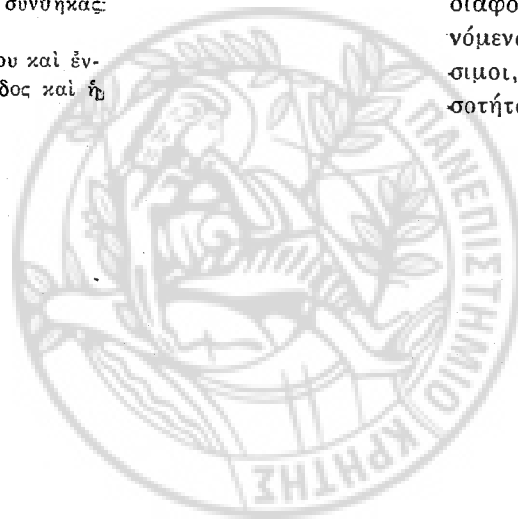
Ἐξαγωγαι σταφίδων «Σουλτανίνης» καὶ «Ροζακί».

Ἔτη	Ποσότης (τόννοι)	Ἀξία (χιλιάδες δραχ.)	Ἔτη	Ποσότης (τόννοι)	Ἀξία (χιλιάδες δραχ.)
1928	15.304	161.986	1933	23.326	257.335
1929	15.085	178.347	1934	23.224	315.767
1930	13.736	188.284	1935	31.408	358.098
1931	13.386	184.059	1936	26.156	368.951
1932	16.996	266.521	1937	23.607	445.365

Ἡ ἔξαγωγή κατὰ χώρας προορισμοῦ ὑπῆρξεν ἡ ἐξῆς κατὰ τὰ τελευταῖα πέντε ἔτη:

Χῶραι προορισμοῦ	1933 1934 1935 1936 1937					Μέσ. ὄρος 1933-37	% ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ μέσου ὄρου τῶν ἐξαγωγῶν
	Τόννοι						
Αἴγυπτος	520	296	265	168	130	187,7	0,69
Αὐστρία	—	—	625	995	1.222	947,3	3,50
Βέλγο—Λουξεμβουργικὴ Ἐνωσις	90	76	102	21	23	48,7	0,18
Γαλλία	391	224	299	216	431	315,3	1,17
Γερμανία	3.093	5.304	9.301	11.018	7.993	9.437,3	34,88
Γιουγκοσλαβία	456	1.486	3.344	1.631	2.566	2.513,7	9,29
Δανία	—	—	567	686	1.091	781,3	2,89
Μεγάλη Βρετανία	5.828	5.768	9.553	6.081	5.005	6.879,7	25,43
Ἰταλία	7.447	5.742	3.587	676	177	1.480,0	5,47
Κάτω Χῶραι	4.435	2.555	1.137	1.053	560	916,7	3,39
Πολωνία	—	230	254	484	484	407,3	1,50
Ρουμανία	—	219	419	240	412	357,0	1,32
Τσεχοσλοβακία	442	646	1.002	1.965	2.212	1.726,3	6,38
λοιπαὶ Χῶραι	624	678	953	922	1.301	1.058,7	3,91
Σύνολον	23.326	23.224	31.408	26.156	23.607	27.057,0	100,—

Κατὰ μέσον ὄρον τῶν τριῶν ἐτῶν 1935-1937 τὰ 34,88% τῶν ἐξαχθείσων ποσοτήτων ἀπερροφήθησαν ὑπὸ τῆς Γερμανίας, 25,43% ὑπὸ τῆς Μεγάλης Βρετανίας, 9,29% ὑπὸ τῆς Γιουγκοσλαβίας, 6,38% ὑπὸ τῆς Τσεχοσλοβακίας, 5,47% ὑπὸ τῆς Ἰταλίας, 3,50% ὑπὸ τῆς Αὐστρίας, 3,39% ὑπὸ τῶν Κάτω Χωρῶν, 2,89% ὑπὸ τῆς Δανίας καὶ 8,77% ὑπὸ διαφόρων ἄλλων χωρῶν. Ἡ Γερμανία, ἧς αἱ εἰσαγωγαι βαίνουν ἀξιοθέτηται, μετὰ τῆς Μεγάλης Βρετανίας, ἧς αἱ εἰσαγωγαι μένουσι μᾶλλον στάσιμοι, ἀπορροφῶν ἄρα πλέον τῶν 60% τοῦ συνόλου τῶν ἐξαγομένων ποσοτήτων σταφίδων «Σουλτανίνης» καὶ «Ροζακί».

Ὁ ἐπόμενος πίναξ δεικνύει τὰς εἰς τὴν ἀγορὰν τοῦ Λονδίνου ἐπιτευχθείσας—ἀνωτάτας καὶ κατωτάτας— τιμὰς κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ὑπὸ τῶν ἑλληνικῶν σταφίδων «Σουλτανίνης», ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς ὑπὸ παρομοίων σταφίδων ἄλλων προελεύσεων ἐπιτευχθείσας, εἰς σελλήνια καὶ πέννας κατὰ ἄγγλικόν στατήρα :

Προελεύσεις	1932—1933		1933—1934		1934—1935		1935—1936		1936—1937	
	κατωτ.	άνωτ.	κατωτ.	άνωτ.	κατωτ.	άνωτ.	κατωτ.	άνωτ.	κατωτ.	άνωτ.
Ἑλλάδος) Παλαιᾶς	28/	80/-	30/-	68/6	45/-	80/-	38/-	75/-	50/-	80/-
Ἑλλάδος) Κρήτης	30/-	72/-	30/	65/-	28/-	70/-	36/	62/-	48/-	70/-
Αὐστραλίας	34/-	78/-	28/6	67/-	33/-	70/-	35/-	76/-	40/-	70/-
Καλιφορνίας	32/-	40/-	30/-	35/9	32/3	40/6	34/-	36/6	34/-	41/-
Τουρκίας	35/-	60/-	30/-	53/-	38/-	56/-	34/-	48/-	38/-	58/-
Περσίας	19/	46/-	21/-	30/-	28/-	50/-	27/-	38/-	30/-	48/-

Αἱ ἀνωτέρω τιμαί, τὰς ὁποίας ἐπέτυχον αἱ «Σουλτανίνοι» τῆς Ἑλλάδος, ὀφείλονται εἰς τὴν ἀρίστην τούτων ποιότητα, ἣτις ταῖς ἐξασφαλίζει προνομιούχον θέσιν καὶ εὐχερῆ σχετικῶς διαθέσιν εἰς τὴν παγκόσμιον ἀγορὰν.

Εἶναι ἄρα προφανῆς ἡ σκοπιμότης τῆς ἐνθαρρύνσεως τῆς ἐπεκτάσεως τῆς καλλιέργειας τῆς «Σουλτανίνης» εἰς τὸ μέλλον, καὶ ἰδίᾳ εἰς βάρος ἄλλων ποικιλιῶν ἥσσονος ἐμπορικῆς ἀξίας. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς ἐγγιγάρτους σταφίδας, νομίζομεν ὅτι πλὴν τῶν νῦν καλλιεργουμένων ποικιλιῶν «Ροζακί»-«Ταχτᾶ» θὰ ἦτο εὐκατὸν ὅπως προωθηθῆ ἡ καλλιέργεια τῶν «Μοσχάτων».

V. ΓΕΝΙΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ἐν τοῖς προηγουμένοις διεπιστώσαμεν πόσον ἡ καλλιέργεια τῆς ἀμπέλου προσαρμόζεται πρὸς τὰς φυσικὰς, δημογραφικὰς, κοινωνικὰς καὶ οἰκονομικὰς συνθήκας τῆς Ἑλλάδος· ἀπεδείξαμεν τὴν σημαντικότητα τῆς ἀμπελοπονίας διὰ τὴν χώραν ταύτην, καὶ ἐξεθέσαμεν τὰ πλεονεκτήματα τὰ ὁποῖα ἡ καλλιέργεια αὕτη παρουσιάζει τόσον διὰ τὰς ἰδιωτικὰς οἰκονομίας τῶν γεωπονούτων ὅσον καὶ διὰ τὴν κοινωνικὴν γεωπονικὴν καὶ γενικὴν οἰκονομίαν τῆς Ἑλλάδος.

Ἐφ' ἐτέρου ὅμως, ἡ ἑλληνικὴ ἀμπελοποιία, ὡς καὶ τῶν ἄλλων χωρῶν, παρουσιάζει ἀγωνιώδες πρόβλημα : τὸ τῆς διαθέσεως τῆς παραγωγῆς τῆς. Αἱ δυσχέρειαι τῆς διαθέσεως τῶν ἀμπελοπονικῶν προϊόντων εἶναι τὸ κύριον αἷτιον τῆς κρίσεως, ἣτις πιέζει τὸν κλάδον τοῦτον τῆς γεωπονικῆς οἰκονομίας. Ὁ ἀντίκτυπος δὲ ταύτης εἶναι μέγιστος εἰς τὰς ἀμπελοπονικὰς

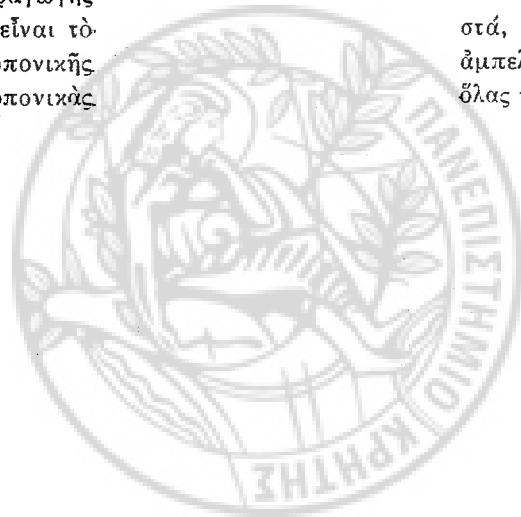
περιφερείας (Πελοπόννησον, κλπ.), αἰσθητότατος δὲ ἐφ' ὁλοκλήρου τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας τῆς χώρας.

Ἡ λύσις τοῦ προβλήματος τούτου εἶναι δυσχεροεστάτη διότι τὰ προϊόντα τῆς ἀμπέλου δὲν εἶναι πρώτης ἀνάγκης, θεωρούμενοι δὲ ὅτι ἀποκλείεται ἡ πέρα ποσοστοῦ τινος κατανάλωσις τῶν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ, δέον νὰ ὑπολογίζωμεν κατὰ μέγα μέρος ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς διὰ τὴν διάθεσιν τῶν. Ἐξ ἄλλου δὲν δύναται σοβαρῶς νὰ γίνηται λόγος περὶ ὑπολογισμοῦ περιορισμοῦ τῆς παραγωγῆς, τοῦλάχιστον ἐν τῷ συνόλῳ τῆς, οὐδὲ εἶναι νοητὴ ἡ ἐλάττωσις τῆς ἐκτάσεως τοῦ ἐθνικοῦ ἀμπελῶνος πέρα τοῦ ποσοστοῦ τοῦ ἀντιπροσωπευομένου ὑπὸ τῶν ἀμπελῶν τῶν παραγωγῶν κατωτέρας ποιότητος προϊόντα, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ βελτιωθῶν. Δὲν ἀπομένει ἄρα ἄλλη διέξοδος ἀξία προσοχῆς πλὴν τῆς προσπαθείας ἐξασφαλίσεως εἰς εὐρύτερον κύκλον καὶ ἱκανοποιητικώτερας διαθέσεως τῶν ἀμπελοπονικῶν προϊόντων τῆς χώρας εἰς τὰς ἀγοράς, τόσον τοῦ ἐσωτερικοῦ ὅσον καὶ ἰδίᾳ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Αἱ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον καταβλητέαι προσπάθειαι εἶναι τριῶν εἰδῶν :

α) Τὰ μέτρα γεωπονικῆς πολιτικῆς δέον νὰ τείνουν : εἰς ἀποφυγὴν τῆς ἐξαπλώσεως τοῦ ἐθνικοῦ ἀμπελῶνος ἐκεῖ, ἔνθα ἡ ἀμπελος δὲν εἶναι ἀπολύτως ἐπιβεβλημένη ὑπὸ τῶν κοινωνικῶν, οἰκονομικῶν, οἰκολογικῶν, ἐδαφολογικῶν, κλπ. συνθηκῶν (ἀπαγόρευσις νέων φυτειῶν καὶ ἐπαναφυτεύσεων, ἐξαιρέσει ὠρισμένων εἰδικῶν περιπτώσεων), ἀκόμη δὲ καὶ εἰς ἐνθάρρυνσιν πρὸς ἐκρίσιν τῶν ἀμπελῶν, ἡ ποιότητος τῶν προϊόντων τῶν ὁποίων εἶναι κατωτέρα καὶ δὲν δύναται νὰ βελτιωθῆ ἐν τῷ ἐνδεικνυομένῳ μέτρῳ· εἰς τὴν ἐξασφάλισιν καλλιτέρου προσανατολισμοῦ καὶ καταμερισμοῦ μεταξὺ τῶν τριῶν κατηγοριῶν τῆς ἀμπέλου—οἴνοφóρου, σταφιδοφόρου, καρποφόρου—καὶ τῶν ποικιλιῶν τῶν (προτίμησις τῆς ὀπωροφόρου ἀμπέλου ἐκεῖ, ἔνθα αἱ συνθῆκαι εὐνοοῦν ταύτην καὶ ἐντὸς τῶν ἐπιτρεπομένων ὁρίων, περιεσκεμμένη ἐκλογή τῶν ποικιλιῶν τῆς τε ὀπωροφόρου ἀμπέλου, τῆς οἴνοφóρου καὶ τῆς σταφιδοφόρου κλπ.)· εἰς τὴν βελτίωσιν κατὰ τὸ δυνατόν ὅλων τῶν ἀμπελοπονικῶν προϊόντων· εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῆς τυποποιήσεως τούτων· εἰς τὴν καταβολὴν συνεχῶν καὶ ἐπιμόνων προσπαθειῶν ὑπὲρ τῆς ἐλλόγου ὀργανώσεως τῆς ἀμπελοπονικῆς παραγωγῆς, πρὸς ἐλάττωσιν τοῦ κόστους τῆς παραγωγῆς ταύτης· εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ διακανονισμὸν τῆς προσφορᾶς· εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἐπαφελουῦς χρησιμοποίησεως τῶν ὑποπροϊόντων τῆς ἀμπελοπονίας, κλπ.

Τὰ μέσα πρὸς ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν τούτων εἶναι παρὰ πολὺ γνωστά, ὥστε νὰ παρέλθῃ τελείως νὰ ἐπιμείνωμεν ἐπὶ τούτων : ἐνθάρρυνσις τῶν ἀμπελοπονικῶν ἐρευνῶν—βιολογικο-τεχνικῶν τε καὶ οἰκονομικῶν—πρὸς ὅλας τὰς κατευθύνσεις, διάδοσις τῶν τεχνικῶν γνώσεων καὶ τῶν ἐνδεδειγμένων

μεθόδων (εγκαταστάσεις, προπαγάνδα, κλπ.), τεχνικά ευνολία, βελτίωσις τῆς συνεταιριστικῆς καὶ τῆς επαγγελματικῆς ὁργανώσεως τῶν ἀμπελοπόνων, ἔλλογος ἀσκήσις τῆς γεωπονικῆς πίστεως, κλπ.

β) Συστηματικαὶ καὶ συνεχεῖς προσπάθειαι δεόν νὰ καταβληθῶσιν διὰ τὴν αὐξήσιν τῆς καταναλώσεως ὄλων τῶν προϊόντων τῆς ἀμπέλου ἐν τῇ χώρᾳ· δεδομένου ὅτι ἡ ρηθείσα κατανάλωσις ὑπῆρξε μέχρι τοῦδε κατὰ πολὺ κατωτέρα τῶν ὁρίων, εἰς ἃ θὰ ἠδύνατο νὰ φθάσῃ. Ἀνεξαρτήτως τῆς μειώσεως τῶν τιμῶν (χαμηλὸν κόστος παραγωγῆς, μεταφοραὶ ὀλιγότερον δαπανηραί, κλπ.), τῆς ὁργανώσεως τῆς προσφορᾶς καὶ τῶν ἄλλων μέτρων, ὧν ἐγένετο ἤδη μεία, εἶναι ἀπαραίτητον ὅπως ἐξασφαλισθῇ καλλιτέρα ὀργάνωσις τοῦ εἰδικοῦ ἐγχωρίου ἐμπορίου καὶ ἡ χρησιμοποίησις ὄλων τῶν μέσων διαφημίσεως τῶν δυναμένων νὰ εὐνοήσουσιν τὴν γενίκευσιν τῆς χρήσεως καὶ τὴν ἔντασιν τῆς χρησιμοποίησεως τῶν ἀμπελοπονικῶν προϊόντων ὑπὸ τῶν ἤδη καταναλισκόντων ταῦτα.

γ) Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν διάθεσιν τῶν προϊόντων τούτων ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἀγορᾷ εἶναι καταφανές ὅτι, τὰ ἤδη μνημονευθέντα μέτρα συνδυαζόμενά πρὸς διευκολύνσεις καὶ οἰκονομίας ἐν ταῖς μεταφοραῖς, πρὸς καλλιτέραν ὀργάνωσιν τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου καὶ πρὸς τὴν προσήκουσαν προπαγάνδαν (καὶ πρὸ πάντων ὑπὲρ τῶν μεγαλυτέρας προσοχῆς ἀξίων προϊόντων τῆς ἀμπέλου), θὰ εὐχεράνωσιν τὴν διάθεσιν τῶν ἑλληνικῶν ἀμπελοπονικῶν προϊόντων, τὰ ὅποια εἶναι ἤδη περιζήτητα εἰς πλείστας ὄσας χώρας, ὅπου τὸ ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον ἴσταται εἰς τὴν ἐμπρέπουσαν περιωπὴν καὶ ὅπου ὁ ἀνταγωνισμὸς ἄλλων παρομοίων ξένων προϊόντων δὲν ἐξέρχεται τῶν ὁρίων τῆς νομιμοφροσύνης. Πλὴν τούτων, εἰς πλείστας περιπτώσεις ἀπαραίτητος τυγχάνει καὶ ἡ πρόβλεψις εἰδικῶν ὄρων—εὐνοούντων τὴν εἰσαγωγὴν τῶν προϊόντων τῶν κατηγοριῶν τούτων— εἰς τὰς ἐμπορικὰς συμβάσεις, αἱ ὅποια κατὰ καιροὺς συνάπτονται μετὰ τῶν ξένων ἐπικρατειῶν. Εἶναι δὲ ἐνδεδειγμένη καὶ συνεννόησις μετὰ τῶν παραγωγῶν χωρῶν, τῶν ἔχουσῶν κοινὰ συμφέροντα ἢ τοῦλάχιστον δυνάμενα νὰ συμβιβασθοῦν (Αὐστραλία διὰ τὰς «Κορινθιακάς», Τουρκία διὰ τὰς «Σουλτανίνας» κλπ.)

Αἱ δυσχέρειαι διὰ τὴν ἐπίτευξιν πάντων τούτων δὲν ἐλλείπουσι βεβαίως· ἡ δυνατότης τῆς ὑπερπηδήσεώς των ὁμως εἶναι ἐκτὸς πάσης ἀμφισβητήσεως.

ΜΕΣΑΙ ΤΙΜΑΙ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ
ΕΠΙ ΛΟΝΔΙΝΟΥ

1914 :	1	λίρα Ἀγγλίας = δραχμαί	25,16
1915 :	»	»	25,03
1916 :	»	»	24,63
1917 :	»	»	24,60
1918 :	»	»	24,82
1919 :	»	»	24,32
1920 :	»	»	34,10
1921 :	»	»	70,38
1922 :	»	»	164,83
1923 :	»	»	293,85
1924 :	»	»	247,50
1925 :	»	»	312,75
1926 :	»	»	386,82
1927 :	»	»	368,50
1928 :	»	»	372,90
1929 :	»	»	375,—
1930 :	»	»	375,—
1931 :	»	»	352,80
1932 :	»	»	472,97
1933 :	»	»	595,96
1934 :	»	»	543,94
1935 :	»	»	529,15
1936 :	»	»	539,26
1937 :	»	»	550,—

ΚΥΡΙΑΙ ΠΗΓΑΙ

1. Ἀνώτατον Οἰκονομικὸν Συμβούλιον.
 - α) Οἱ δεικταὶ τῆς Οἰκονομικῆς Δραστηριότητος τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὰ ἔτη 1928 - 1934. Ἀθῆναι, 1935.
 - β) Ἡ Ἑλληνικὴ Οἰκονομία κατὰ τὸ ἔτος 1935. Ἀθῆναι, 1936.
 - γ) Ὅμοιος, κατὰ τὸ ἔτος 1936. Ἀθῆναι, 1937.
 - δ) > > > 1937. > 1938.
2. Βογιατζόγλου (Α. Γ.)—Boyazoglu (Α. Γ.)
 - α) Contribution à l'étude de l'Économie rurale de la Grèce d'après-guerre. Paris, 1931.
 - β) Ἡ Γεωπονία βάσις τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας τῆς Ἑλλάδος. Θεσσαλονίκη, 1937.
 - γ) L'Économie Viticole en Grèce. Ὑπόμνημα ὑποβληθὲν εἰς τὸ XVIII Διεθνὲς Γεωπονικὸν Συνέδριον τῆς Δρέσδης, 1939.
 - δ) Contribution à l'étude de l'Économie Viticole en Grèce. Ὑπὸ δημοσίευσιν ἐν τῷ Οἰκονομικῷ Δελτίῳ τῆς Revue Internationale d'Agriculture τοῦ Institut International d'Agriculture. Rome, 1939.
3. Γενικὴ Στατιστικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἑλλάδος.
 - α) Γεωργικὴ Ἀπογραφὴ τοῦ ἔτους 1911. Ἀθῆναι, 1914.
 - β) Γεωργικὴ καὶ Κτηνοτροφικὴ Ἀπογραφὴ τῆς Ἑλλάδος, τοῦ ἔτους 1929. Ἀθῆναι, 1934.
 - γ) Ἐτησίαι Γεωργικὴ Στατιστικὴ τῆς Ἑλλάδος, τῶν ἐτῶν 1922 - 1930. Ἀθῆναι, 1926 - 1931.
 - δ) Ἐτησίαι Γεωργικὴ καὶ Κτηνοτροφικὴ Στατιστικὴ τῆς Ἑλλάδος, τῶν ἐτῶν 1931 - 1937. Ἀθῆναι, 1932 - 1938.
 - ε) Στατιστικὴ τοῦ Ἐμπορίου τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῶν Ἐένων Ἐπικρατειῶν, τῶν ἐτῶν 1928 - 1934. Ἀθῆναι, 1930 - 1938.
 - στ) Μηνιαῖον Δελτίον τοῦ Εἰδικοῦ Ἐμπορίου τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῶν Ἐένων Ἐπικρατειῶν, τῶν ἐτῶν 1935 - 1938. Ἀθῆναι, 1935 - 1938.
 - ζ) Στατιστικὴ Ἐπετηρὶς τῆς Ἑλλάδος, τῶν ἐτῶν 1930 - 1937. Ἀθῆναι, 1930-1937.
 - η) Ἀπογραφὴ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν 19ην Δεκεμβρίου 1920 - 1ην Ἰανουαρίου 1921. Ἀθῆναι, 1928.
 - θ) Πληθυσμὸς τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τῆς 15-16 Μαΐου 1928. Ἀθῆναι, 1929.
4. Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος (Γ. Χαριτάκη).
 - Οἰκονομικὴ Ἐπετηρὶς τῆς Ἑλλάδος, τῶν ἐτῶν 1930 - 1937. Ἀθῆναι, 1931 - 1938.
5. Einzelschriften zur Statistik des Deutschen Reichs. Die Wirtschaft des Auslandes 1900 - 1927. Berlin, 1928.
6. Ἑλληνικὴ Γεωργικὴ Ἐταιρεία.
 - Γεωργικὸν Δελτίον. Ἀθῆναι, 1920 - 38.
7. Ζαγανιάρη (Γ.)
 - Οἰνοποιία. Ἀθῆναι, 1931.
8. Institut International d'Agriculture.
 - a) Annuaire International de Statistique Agricole, τῶν ἐτῶν 1911 - 12 μέχρι 1937. Rome, 1914 - 1938.
 - b) Annuaire International de Législation Agricole, τῶν ἐτῶν 1911 - 1937. Rome, 1912 - 1938.
9. Μαρτιολοπούλου (Η.)
 - Ἡ διανομὴ τῶν Μετεωρολογικῶν Στοιχείων ἐν Ἑλλάδι. Ἀθῆναι, 1936.
10. Office International du Vin.
 - Bulletin International du Vin. Paris, 1930 - 1938.
11. Πονηροπούλου (Ε.)
 - Ἑλληνικὴ Ἀμπελοργία καὶ Οἰνοποιία. Ἀθῆναι, 1938.
12. Σιμωνίδου (Β.)
 - Ὁ Ἀυτόνομος Σταφιδικὸς Ὄργανισμός. Ἀθῆναι, 1927.
13. Sorgues (P. de) & Berthault (R.)
 - Les Raisins Secs. Paris, 1890.

RESUMÉ

CONTRIBUTION A L'ÉTUDE DE L'ÉCONOMIE VITICOLE EN GRÈCE

PAR

le Prof. Dr ALEXANDRE J. BOYAZOGLU

Professeur titulaire
d'Économie, d'Estimations et de Politique Rurales
à l'Université de Thessaloniki-Grèce

La Vigne.

La vigne est cultivée en Grèce depuis les temps antiques; sa culture est favorisée, par excellence, par les conditions naturelles du Pays.

Elle est cultivée en vue de la production de moût et vins, de raisins secs et de raisins de table.

La superficie totale occupée par les vignobles en Grèce était en 1929 de 1.961.345 stremmes; dont, 590.063 stremmes vignobles à raisins secs et 119.302 stremmes à raisins de table.

En 1937 —d'après les statistiques officielles— les vignobles occupaient une étendue de 2.649.313 stremmes, correspondant à 10.96% du total des superficies cultivées, répartis comme suit :

	Stremmes ¹	%
Vigne vinifère	1.559.842	soit 58,88
Vigne à raisins de table	206.882	» 7,81
Nouvelles plantations	104.109	» 3,93
Vigne à	645.145	» 24,35
raisins	111.852	» 4,22
secs	21.483	» 0,81
Total	2.649.313	» 100,—

La production et la valeur de la production des produits de la vigne furent les suivantes de 1928 à 1937 :

¹ un stremme = 1/10 de l'hectare.

	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Production en tonnes										
Moût	3.075,2	2.546,2	2.209,5	1.945,4	3.814,6	3.866,5	3.578,1	4.946,2	1.919,0	3.368,5
Raisins de table	350,3	182,7	336,1	407,7	656,7	736,0	758,3	1.027,9	451,2	724,8
Raisins secs	1.594,5	1.221,7	1.548,4	818,7	1.637,2	1.347,8	1.755,3	1.763,4	1.491,1	1.573,5
de Corinthe	112,4	127,9	157,2	158,9	191,9	264,9	253,6	298,3	244,5	280,8
Sultanine	—	43,1	—	30,3	62,6	59,0	62,2	69,1	33,9	37,5
Rozaki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valeur en millions de drachmes										
Moût	905,6	585,8	519,0	602,7	960,4	923,9	903,5	1.078,5	611,3	1.309,7
Raisins de table	101,9	46,6	100,5	114,6	156,9	186,4	220,2	268,1	157,8	279,6
Raisins secs	1.272,8	847,0	725,1	545,3	1.184,8	1.424,7	1.215,4	1.125,7	1.007,7	1.161,8
de Corinthe	103,9	101,7	139,1	176,4	232,5	261,0	302,5	251,3	30,5	435,4
Sultanine	—	12,1	—	23,3	18,1	21,4	21,2	26,1	20,2	26,6
Rozaki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Total	2.384,2	1.593,2	1.583,7	1.462,3	2.552,7	2.819,4	2.662,8	2.749,7	2.105,5	3.213,1

La valeur totale des produits de la vigne, oscillant entre 2 et 3 milliards de drachmes, représente en moyenne des années 1928 à 1937 les 16,54 % de la valeur totale de la production agricole de la Grèce. Au point de vue de la valeur de la production, la culture de la vigne occupe la troisième place, suivant de très près les plantes industrielles et aromatiques.

Les produits de la vigne représentent les 24,69 % du total des exportations de la Grèce, venant à ce point de vue après le tabac.

C'est dire que la viticulture occupe une place éminente dans l'économie rurale et l'économie nationale de la Grèce.

En moyenne, la valeur des raisins secs représente les 55 % environ du total de la valeur des produits de la vigne; celle du moût les 37 % environ et celle des raisins de table les 7 % environ.

Les Vins.

Depuis l'antiquité, la Grèce produit des vins de toutes sortes, à commencer par les vins blancs secs jusqu'aux vins de liqueur très généreux. Etant donné le climat plutôt chaud, la nature du sol et les variétés de cépages cultivées, la Grèce constitue le pays idéal de production de vins doux.

Parmi les vins blancs, nous mentionnerons : le vin blanc résineux dit «Retsinato» le plus consommé à l'intérieur du pays,¹ les vins des Iles Ioniennes et de la mer Egée (vins de Corfou, de Paros, de Théra, de Samos, etc.), les vins «Dekelia», «Tour-la-Reine», «Hymette - Camba», «Demestica», «Marco», etc., les vins de Khalkis-Aliveriou (Ile d'Eubée), de l'Argolide, de l'Arcadie, de la Messénie etc. Il en est parmi ces vins qui possèdent un excellent bouquet, pouvant concurrencer les Bourgognes blancs.

Les vins rouges comprennent principalement ceux de la Macédoine : «Vin de Naoussa», «Vin de Florina», «Vin de Siatista», etc. Le vin rouge de l'île de Leucade, très coloré, constitue un vin de coupage.

Parmi les vins de table doux, les mistelles de Samos, du Péloponèse, de Corfou et de l'île de Crète sont renommés; les vins doux blancs de «Samos», le «Mavrodaphni» rouge de Patras et de

¹ C'est un vin léger (11° Gay Lussac environ), de faible acidité et de petite contenance en extrait sec. Sa fabrication a ceci de spécial que le moût fermente en présence de résine. Ce vin doit être consommé pendant l'année même de sa production; car il ne peut être conservé.

Corfou sont de renommée mondiale; le vin de paille de «Siatista», doux, très alcoolique, possédant un bouquet unique, constitue un vin de cru très apprécié.

Il existe aussi de nombreux types de vins spéciaux: vins pour convalescents, vins appétitifs, vins de vermouth, vins mousseux, etc.

Les raisins de table.

La culture de la vigne fructifère était limitée dans le passé; mais ces derniers temps son importance a considérablement augmenté. De 1928 à 1937 tant la superficie des vignobles de cette catégorie que la production des raisins de table ont plus que doublé.

Les principales variétés consommées à l'intérieur du Pays et exportées sont les suivantes, par ordre de précocité : «Sultanine» de Crète, «Takhtas» de Crète, «Rozaki» et «Sultanine» de Corinthe, «Rozaki» d'Archanes (Crète), «Sideritis» de l'île d'Eubée et de Patras, etc. A l'intérieur du Pays sont aussi consommées de nombreuses autres variétés, ainsi que des raisins à moût ou à double fin.

Les raisins secs.

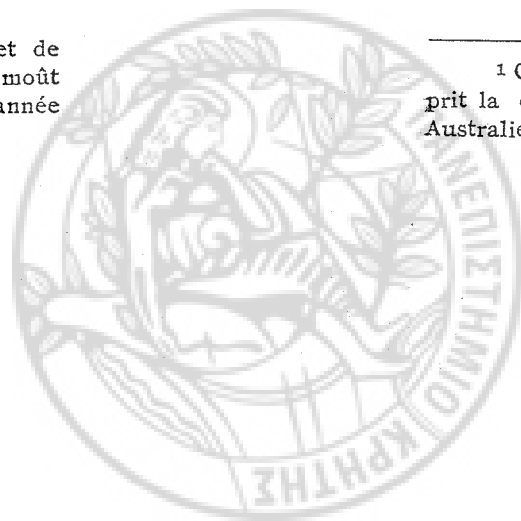
Les raisins secs produits en Grèce sont de trois sortes :

- a) raisins secs de la variété noire fine sans pépins dite «de Corinthe»;
 - b) raisins secs de la variété blonde sans pépins dite «Sultanine»,
 - c) raisins secs d'autres variétés: «Rozaki», «Takhtas», etc;
- mais, la production de raisins secs «de Corinthe» est de beaucoup la plus importante.

Avant la guerre la Grèce produisait les 45 % environ de la production mondiale de raisins secs en général; en moyenne des cinq années 1933—1937 elle a produit les 28 % environ, venant à la deuxième place après la Californie.¹ A ne considérer que la production mondiale de raisins secs «de Corinthe» la Grèce en produit les 87,6 %; et, en ce qui concerne la production mondiale des raisins secs «Sultanines» et autres les 12,7 %.

Les raisins secs «de Corinthe» produits en Grèce sont d'excellente qualité, surpassant à ce point de vue, de beaucoup, les produits similaires des autres pays (Australie, Californie, etc.); leur qualité iné-

¹ Cette diminution du pourcentage est due à la grande extension que prit la culture de la vigne à raisins secs en d'autres pays —notamment en Australie et en Californie— après la guerre.

	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Quantités en tonnes										
Moût	1.414	7.494	9.489	3.984	4.589	3.750	2.405	2.051	2.001	2.938
Eaux-de-vie, liqueurs, etc.	574	601	475	384	260	309	632	442	413	703
Vins	124.457	182.366	62.769	40.473	39.123	72.213	38.444	32.514	39.041	43.067
Raisins de table	5.912	8.213	7.310	5.892	7.975	14.082	10.999	10.205	7.515	7.380
Raisins secs	81.527	65.841	65.930	73.367	60.499	65.454	58.755	64.540	63.781	74.695
de Corinthe										
Sultanines	15.304	15.085	13.736	13.386	16.996	23.326	23.224	31.408	26.156	23.607
Valeur en millions de drachmes										
Moût	6	31	25	11	15	16	9	12	9	12
Eaux-de-vie, liqueurs, etc.	18	23	20	15	13	19	49	29	25	50
Vins	500	568	248	170	163	309	154	147	184	216
Raisins de table	15	32	34	21	27	38	51	48	44	48
Raisins secs	960	876	782	750	1.032	1.085	1.104	875	934	979
de Corinthe										
Sultanines	162	178	185	184	267	257	316	358	369	445
Total	1.661	1.708	1.294	1.151	1.516	1.724	1.681	1.469	1.565	1.750

galable constituée, d'ailleurs, leur principal avantage sur le marché international. Les principales catégories de raisins secs «de Corinthe», par ordre de qualité décroissant, sont les suivantes: Raisins secs d'Aeghion (Vostizza); de Corinthe (Gulf); de Patras; d'Amalias; de Zante; de Céphalonie, de Garghaliani et de Kyparissia; de Pyrgos; d'Olympie, Pylie, Messénie, etc.

Les exportations.

Le tableau ci-contre montre les exportations des produits de la vigne pendant les années 1928 - 1937.

En moyenne des dix années 1928-1937, les raisins secs représentent les 77,95 % de la valeur totale des produits de la vigne exportés (raisins secs «de Corinthe» 60,42 %, raisins secs «Sultanines» 17,53) %; les vins 17,13%; les raisins de table 2,31%; les eaux-de-vie, liqueurs etc. 1,67 %; le moût 0,94 %.

Parmi les produits de la vigne vinifère, la Grèce exporte du moût sulfité et concentré (principalement en Grande Bretagne et en France), des mistelles, des vins doux, des vins secs — en premier lieu des vins blancs pour coupages— des vins spéciaux, des eaux-de-vie du type de Cognac, etc. Les vins sont exportés principalement en Allemagne, en France, en Belgique et au Luxembourg, aux Pays-Bas, à Malte, en Italie etc. Les eaux-de-vie le sont surtout en Egypte et aux Etats-Unis.

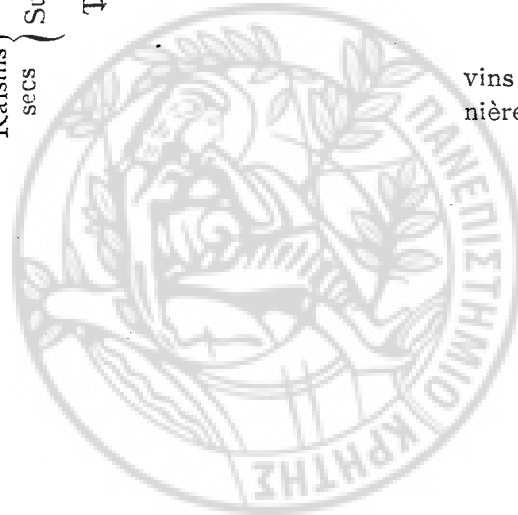
Les raisins de table sont exportés en Egypte, Autriche, Allemagne, Tchécoslovaquie, Suisse, Pologne, Grande Bretagne, Suède, etc.

Les raisins secs de «Corinthe» sont exportés principalement en Grande Bretagne, qui en importe 66,14 % environ du total des exportations (en moyenne des années 1928-1937); viennent ensuite les Pays-Bas avec 13,34 %, l'Allemagne avec 10,15 %, les Etats-Unis d'Amérique avec 4,79 % et l'Italie avec 3,1 %.

Les raisins secs «Sultanine» et «Rozaki» sont exportés en Allemagne (35 % du total des exportations), en Grande Bretagne (25 %), en Yougoslavie, en Tchécoslovaquie, en Italie, en Autriche, aux Pays-Bas, etc.

La crise des produits viticoles et les mesures de politique les concernant.

La viticulture hellénique — et en particulier la production des vins et celle des raisins secs «de Corinthe» — a traversé durant les dernières cinquante années des phases aiguës d'une crise d'écoulement,

qui continue à sévir encore aujourd' hui sous une forme moins aiguë mais persistante.

Lors de la destruction des vignobles français par le phylloxéra (1878-1898), d'importantes quantités de vins helléniques étaient importées en France. Leur grande demande eut pour résultat l'augmentation considérable des vignobles de la Grèce. Dès la reconstitution des vignobles français, les exportations commencèrent à baisser et les prix à s'avilir. La production, au contraire, allait en augmentant et, lorsque les nouvelles plantations furent en plein rendement, la crise se manifesta de façon aiguë en 1908-1909, coïncidant avec une période de dépression économique universelle. La consommation intérieure était incapable d'absorber le surplus de la production. La concurrence de la bière et surtout l'institution de la «retenue» sur les raisins secs exportés (1904) —les quantités retenues étant vinifiées ou transformées en alcool— mesure imposée par la crise de placement des dits raisins secs, empirèrent la situation. La seule mesure prise par l'Etat, en faveur de la vigne à vin, fut la suppression de l'impôt foncier sur le vin (Loi ΓΦΑΓ' de 1910).

La crise des vins marqua un retrait provisoire lors de l'ouverture de nouveaux marchés intérieurs, par l'annexion des Nouvelles Provinces (1912-1913).

Les réfugiés venus et installés en Grèce peu après, par suite de l'échange des populations gréco-bulgares et gréco-turques procédèrent à la plantation de nouveaux vignobles (l'Etat ayant toléré cela pour des raisons impérieuses d'ordre social, technique et économique); d'autre part pendant cette période les pays importateurs de vins helléniques inaugurèrent une politique de tarifs douaniers protecteurs. La crise se manifesta ainsi de nouveau bien que sous une forme moins aiguë.

Les principales mesures prises par l'Etat pour enrayer la crise et améliorer la situation vinicole, se résument comme suit :

- a) Interdiction de la fabrication de moût, vins et mistelles à partir de raisins secs, en vue de la consommation intérieure; l'exportation de produits de telles vinifications n'étant possible qu'après une permission spéciale (Décret du 16 Septembre 1924).
- b) Création de l'«Union Panhellénique des Viticulteurs», organisme de droit public assumant le contrôle et la protection en général de la production des vins (Décrets du 12 Mai 1926 et 13 Novembre 1927; Loi 3501 de 1928).
- c) Création —récente— de l'«Institut du Vin et de la Vigne», qui a pour but d'étudier les cépages helléniques et les vins produits en

Grèce, en vue de leur standardisation et de la création de types de vins helléniques, ainsi que l'étude en général de toutes questions y relatives (Décret-Loi du 12 Aout 1937).

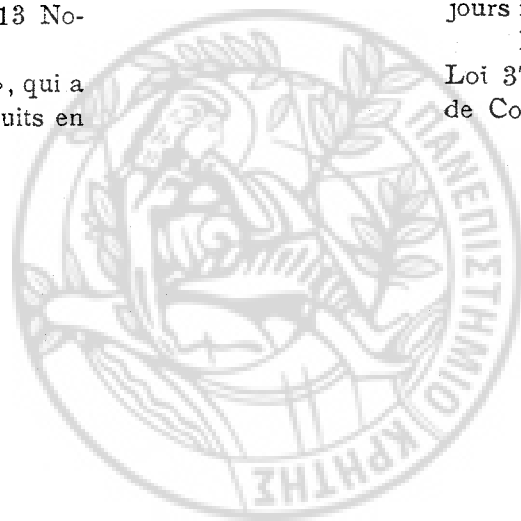
- d) Mesures de politique commerciale proprement dite (organisation du commerce, «marques», traités de commerce, etc.). (Lois fondamentales du 30 Novembre 1928 concernant l'Organisation du commerce des vins et la repression des fraudes et, du 28 Mai 1932 sur les appellations d'origine).

La crise des raisins secs «de Corinthe» a la même origine que celle des vins.

La grande demande de raisins secs destinés à être vinifiés dans les années qui suivirent 1875 de la part de la France (dont les vignobles furent détruits par le phylloxéra), poussa les viticulteurs hellènes à cultiver la vigne à raisins secs sur des étendues de plus en plus grandes. Ainsi, la superficie des vignobles à raisins secs «de Corinthe» de 346.000 stremmes en 1871 passa à 670.000 stremmes en 1891; et la production de 52.000 tonnes en 1870 à 155.000 tonnes en 1891. Lorsque, après 1893, l'importation en France diminua, on ne trouva plus moyen d'assurer le placement de la trop grande production. Les prix tombèrent à des niveaux très bas et ce fut la misère pour les producteurs de raisins secs.

L'Etat confronta la crise en diminuant l'impôt d'exportation et en instituant la «retenue» sur l'exportation, dont nous venons de faire mention (Loi ΒΤΘ' de 1895). Cette mesure s'étant avérée inefficace, après un essai malheureux en 1899 de création d'une Banque des Producteurs de Raisins secs qui finit par un déficit considérable, fut fondée en 1905 (Loi ΓΠ' de 1905), la «Société Privilégiée pour la Protection et le Commerce des Raisins secs de Corinthe», entreprise privée, qui s'engageait d'acheter toute quantité de raisins secs indisponible en fin d'année, d'assumer la propagande en faveur du raisin sec à l'étranger, d'accorder son aide financière aux producteurs, etc.; en revanche l'Etat accorda à cette Société certains avantages dont le principal fut la cession de la retenue (20%), de la taxe d'exportation (15%) versée en nature et, la perception d'un droit d'assurance (7 drhs. par kilolitre). La dite Société échoua aussi dans la gestion de la question des raisins secs et fut dissoute en 1924, le problème du déséquilibre entre l'offre et la demande demeurant toujours irrésolu.

En 1925 (Décret du 10 Aout 1926, modifié ultérieurement par la Loi 379 de 1936 etc.), fut fondé le «Comptoir Central des Raisins Ssecs de Corinthe», personne juridique, constituant une institution combi-

nant l'organisation coopérative de 3e degré au groupement du type des Cartels et à la représentation professionnelle des producteurs de raisins de «Corinthe». C'est une organisation de forme obligatoire, un établissement d'utilité publique, se présentant aussi sous certains aspects —encaissement des impôts— comme service public. Il a pour but: a) d'équilibrer l'offre à la demande (par la retenue sur l'exportation ou l'achat libre des quantités indisponibles), b) d'assurer le produit contre les dangers de la production agricole (intempéries etc.), c) d'étudier et de propager des méthodes de culture et de manipulation propres à améliorer la qualité et à diminuer les frais de la production, d) de suggérer à l'Etat des mesures législatives pour la sauvegarde de la qualité du produit, e) de surveiller et d'organiser l'offre commerciale, f) d'assurer la publicité en faveur du raisin sec tant à l'intérieur du Pays qu'à l'étranger, g) de fournir des crédits et des facilités de toute sorte aux producteurs, etc. etc.

Pendant les premières années de son fonctionnement le «Comptoir» put gérer la question de façon satisfaisante; mais à partir de 1929-1930, la production élevée de ces années, coïncidant avec une baisse des prix des raisins secs de Californie et la crise économique générale, obligea le «Comptoir» d'acheter de très grandes quantités à des prix assez élevés; ce qui provoqua la diminution de ses capitaux et son ébranlement. C'est pourquoi à partir de 1929-1930 le «Comptoir» commença à être financé par la Banque Nationale de Grèce sous la garantie de l'Etat.

En 1936-1937 (Lois 5 et 8 de 1936) le «Comptoir» fut exempté du versement de l'impôt foncier de 40 millions de drachmes et reçut en plus une subvention de 100 millions de drachmes. Ainsi, sa situation financière fut consolidée; de plus on arriva à dégrever le produit par la diminution de la taxe d'exportation.

Des mesures furent aussi prises pour augmenter les quantités de raisins secs placés par le «Comptoir» à l'industrie indigène de fabrication d'alcool.

D'un autre côté, des mesures visant à l'amélioration et à la sauvegarde de la qualité des raisins secs furent instituées: suppression de la «retenue» (l'équilibre de l'offre et de la demande devant être obtenu dorénavant par l'achat libre des quantités indisponibles); obligation des

¹ En vue de l'étude des questions techniques fut fondé par le «Comptoir Central des Raisins Secs de Corinthe» l'«Institut du Raisin Sec» à Pyrgos (Péloponèse Occidentale).

producteurs à récolter et sécher séparément les qualités inférieures qui seront livrées au «Comptoir»; imposition de «marques» officielles pour les différentes catégories de raisins secs; etc.

D'autre part, il fut défendu de procéder à de nouvelles plantations de la vigne à raisins secs «de Corinthe».

Enfin, pour donner une solution radicale au problème des raisins secs, étant donné qu'il reste régulièrement un excédent de la production sur l'exportation variant entre 40 et 60 mille tonnes par an, qui ne peut être absorbé physiologiquement par la consommation intérieure, le Gouvernement fut conduit à appliquer le déracinement partiel des vignobles à raisins secs et spécialement de ceux produisant des fruits de qualité inférieure.

En ce qui concerne les raisins de table, pour faciliter et organiser l'exportation, fut fondée en 1931, sur l'initiative de la Banque Agricole de Grèce et avec la participation de la Banque Nationale de Grèce, de la Compagnie des Chemins de Fer d'Athènes-Le Pirée-Péloponèse (S.P.A.P.) et des Chemins de Fer de l'Etat Hellénique (S.E.K.): la «Société Hellénique d'Exportation de Fruits frais et de Légumes», avec un capital de 5.000.000 de drachmes.¹ Grâce aux efforts de cette Société et à ceux du Ministère de l'Agriculture, l'exportation des raisins de table helléniques s'accrut notablement.

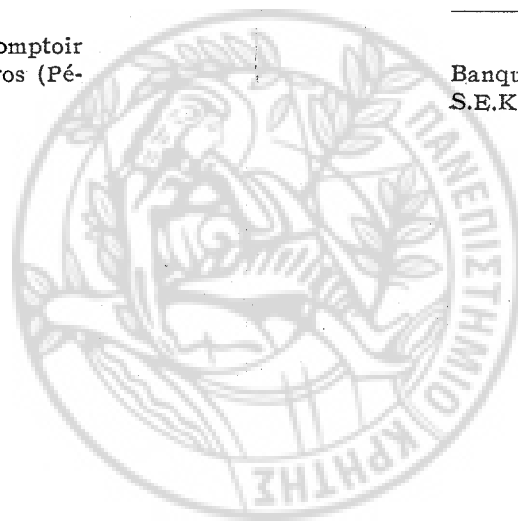
Récemment, l'institution d'une prime à l'exportation pour les raisins de table destinés aux pays à change libre eut pour conséquence une augmentation encore plus notable des exportations et notamment en Pologne et en Grande-Bretagne.

Conclusion.

La culture de la vigne, favorisée par le milieu naturel, intensive par excellence, d'un grand rendement brut et d'un rendement net élevé, est précieuse pour un Pays comme la Grèce, dont l'économie rurale est caractérisée par l'exigüité des terres et l'abondance de la main d'oeuvre.

La viticulture est donc d'une importance capitale et d'une grande utilité pour de nombreuses économies privées de petits propriétaires-agriculteurs, pour l'économie sociale de bien de régions —pour certaines

¹ Participation de la Banque Agricole de Grèce pour 3.500.000; de la Banque Nationale de Grèce pour 1.000.000, des S.P.A.P. pour 200.000 et des S.E.K. pour 300.000.

d'entre elles elle constitue un mal nécessaire²— et pour l'ensemble de l'Economie Nationale.

La Politique à suivre.

La politique à suivre, concernant la viticulture en Grèce, doit consister : en la standardisation de tous les produits viticoles, leur amélioration (là où celle-ci est possible), l'encouragement de la culture des raisins de table et des raisins secs «Sultanines» et la limitation des autres produits, la diminution du coût de production et, aux mesures de politique commerciale —bien connues— en faveur du placement des produits de la vigne dont l'écoulement est susceptible d'augmentation. Enfin, une entente entre pays producteurs et exportateurs de produit de la vigne est à souhaiter et sa réalisation —quoique difficile— ne peut être considérée comme irréalisable.

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελίς
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
I. ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΟΨΙΣ	4
1) Αί καλλιεργούμεναι εκτάσεις.	4
2) Ἡ παραγωγή.	5
3) Καλλιεργητικά συνθήκαι.	5
4) Οἱ ἐχθροὶ τῆς ἀμπέλου.	7
α) Ἡ Φυλλοξήρα.	
β) Τὰ ἄλλα ἔντομα.	
γ) Αἱ ἄλλαι ἀσθένειαι.	
5) Αἱ ἀποδόσεις.	9
6) Ἡ ἀξία τῆς παραγωγῆς.	10
7) Ἡ θέσις τῆς ἀμπελοπονικῆς παραγωγῆς ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς γεωπονικῆς παραγωγῆς τῆς χώρας.	11
8) Ἡ ἀξία τῶν ἐξαγομένων προϊόντων τῆς ἀμπέλου.	11
9) Κῶστος παραγωγῆς καὶ στρεμματικά προσόδοι.	12
10) Ἡ χωρική ἀμπελοπονική οἰκονομία.	14
11) Οἰκονομική καὶ κοινωνική σημασία.	14
II. Η ΟΙΝΟΦΟΡΟΣ ΑΜΠΕΛΟΣ.	15
1) Κατεχόμεναι εκτάσεις καὶ παραγωγή.	15
2) Αἱ καλλιεργούμεναι ποικιλίαι.	16
3) Ἡ οἰνοποίησης.	17
α) Συνθήκαι.	
β) Ὁργάνωσις καὶ μέσα.	
Τὰ συνεταιρικά οἰνοποιεῖα.	
Ὁ Αὐτόνομος Σταφιδικὸς Ὁργανισμὸς.	
Αἱ οἰνοποιητικά ἐταιρεῖαι.	
4) Οἱ οἶνοι.	20
α) Ξηροὶ λευκοὶ οἶνοι.	
β) Ἐρυθροὶ οἶνοι.	
γ) Γλυκεῖς ἐπιτραπέζιοι οἶνοι.	
δ) Εἰδικοὶ οἶνοι.	

² Malgré la crise de placement des raisins secs et des vins, il est en effet des régions où l'exiguïté des terres et les conditions de la production agricole en général, excluent toute possibilité de remplacer la culture de la vigne par une autre, assurant aux familles paysannes les moyens de subsistance.

	Σελίς
5) 'Η έσωτερική κατανάλωσις.	22
6) Αί έξαγωγαί.	22
7) Έπιβαρύνσεις και προστασία.	24
α) Οί φόροι κ.λ.π.	
β) 'Η προστασία.	
8) Κώστος παραγωγής κ.λ.π.	25
9) 'Η οϊνική κρίσις και τὰ μέτρα πολιτικῆς τὰ ἀφορῶντα εἰς τὸν οἶνον.	26
III. Η ΟΠΩΡΟΦΟΡΟΣ ΑΜΠΕΛΟΣ	27
1) Έκτάσεις και παραγωγή.	27
2) Ποικιλίαι.	28
3) Αί έξαγωγαί.	28
IV. Η ΣΤΑΦΙΔΑΜΠΕΛΟΣ	31
Α) Η ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΗ ΣΤΑΦΙΣ.	32
1) Έκτάσεις - Παραγωγή κ.λ.π.	32
2) Γεωγραφική διανομή - Ποιότης - Σήματα.	34
3) Έσωτερική κατανάλωσις «Κορινθιακῶν» σταφίδων.	36
Αί καταναλισκόμεναι ποσότητες.	
Αί τιμαί.	
4) Αί έξαγωγαί.	37
Αί έξαγωγαί κατὰ χώρας.	
Αί τιμαί.	
5) 'Η εξέλιξις τοῦ σταφιδικοῦ ζητήματος. Τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν σταφίδα μέτρα γεωπονικῆς πολιτικῆς.	40
Β) ΣΤΑΦΙΔΕΣ «ΣΟΥΛΤΑΝΙΝΗ» ΚΑΙ «ΡΟΖΑΚΙ».	44
1) Παραγωγή και Ἄξια.	
2) Έξαγωγαί.	
V. ΓΕΝΙΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	46
Γενική ἀνασκόπησις.	
Κρίσεις.	
'Η ἐνδεδειγμένη Πολιτική.	
ΜΕΣΑΙ ΤΙΜΑΙ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ ΕΠΙ ΛΟΝΔΙ-ΝΟΥ.	49
ΚΥΡΙΑΙ ΠΗΓΑΙ.	50
ΓΑΛΛΙΚΗ ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ.	52

0 0 1 0 2 5 2 7 3 8
Βιβλιοθήκη Πανεπ. Κρήτης

